

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
na dzień 31 grudnia 2018 roku i za rok obrotowy
zakończony tego dnia

Spis treści

Słownik.....	4
Podsumowanie	6
Podstawa sporządzenia	6
Kluczowe elementy modelu biznesowego i strategii biznesowej	6
Istotne linie biznesowe i obszary geograficzne, gdzie prowadzona jest działalność	8
Kluczowe elementy systemu zarządzania	9
Kluczowe ryzyka	9
Działalność Towarzystwa	10
Wyniki operacyjne.....	11
Profil ryzyka	11
Wycena dla celów wypłacalności	12
Zarządzanie kapitałem.....	13
Oświadczenie Zarządu Towarzystwa	15
A. Działalność i wyniki operacyjne	16
A.1. Działalność	16
A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej	18
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	24
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności.....	25
A.5. Wszelkie inne informacje	26
B. System zarządzania.....	27
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania.....	27
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	36
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności.....	40
B.4. System kontroli wewnętrznej	47
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego	49
B.6. Funkcja aktuarialna	50
B.7. Outsourcing.....	52
B.8. Wszelkie inne informacje	54
C. Profil ryzyka	55
Koncentracja ryzyka	56
Testy warunków skrajnych i analizy wrażliwości	57
C.1. Ryzyko aktuarialne	60
C.2. Ryzyko rynkowe.....	63
C.3. Ryzyko kredytowe.....	64

C.4.	Ryzyko płynności	65
C.5.	Ryzyko operacyjne	65
C.6.	Pozostałe istotne ryzyka	67
C.7.	Wszelkie inne informacje	68
D.	Wycena do celów wypłacalności	69
D.1.	Aktywa	69
D.2.	Rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe.....	78
D.3.	Inne zobowiązania	81
D.4.	Alternatywne metody wyceny	87
D.5.	Wszelkie inne informacje	88
E.	Zarządzanie kapitałem.....	89
E.1.	Środki własne.....	89
E.2.	Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy.....	93
E.3.	Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	96
E.4.	Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	96
E.5.	Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	96
E.6.	Wszelkie inne informacje	96
	Spis załączników	97
	Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu Towarzystwa	98
	Załącznik nr. 1 Struktura Grupy PZU	99
	Załącznik nr. 2 Schemat organizacyjny.....	101
	Załącznik nr. 3 Formularz S.02.01.02	102
	Załącznik nr. 4 Formularz S.05.01.02	103
	Załącznik nr. 5 Formularz S.05.02.01	107
	Załącznik nr. 6 Formularz S.17.01.02	108
	Załącznik nr. 7 Formularz S.19.01.21	110
	Załącznik nr. 8 Formularz S.23.01.01	113
	Załącznik nr. 9 Formularz S.25.01.21	115
	Załącznik nr. 10 Formularz S.28.01.01	116
	Załącznik nr. 11 Definicje grup ustawowych	118

Słownik

- 1) **Dyrektywa** – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II);
- 2) **EIOPA** – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority);
- 3) **Grupa PZU** – PZU SA jako jednostka dominująca oraz jednostki od niej zależne, w tym spółki zależne w rozumieniu obowiązujących przepisów o rachunkowości;
- 4) **KNF, organ nadzoru** – Komisja Nadzoru Finansowego;
- 5) **Kodeks pracy** – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 917);
- 6) **PSR** – Polskie Standardy Rachunkowości, określone w ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, w szczególności Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 r., poz. 562), Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 277); w sprawach nieuregulowanych w Ustawie o rachunkowości oraz w wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych, stosuje się odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości i/lub MSSF;
- 7) **PZU SA** – Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółka Akcyjna;
- 8) **Towarzystwo, TUW PZUW** – Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych;
- 9) **Kierujący** – kierujący komórką organizacyjną w Towarzystwie;
- 10) **SCR, kapitałowy wymóg wyłącalności** – kapitałowy wymóg wyłącalności w systemie Wyłącalność II;
- 11) **QRT** – kwartalne i roczne ilościowe formularze sprawozdawcze;
- 12) **Rozporządzenie** – Rozporządzenie delegowane z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II) z późn. zm.;
- 13) **Rozporządzenie wykonawcze dotyczące SFCR** – Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących Sprawozdania o wyłącalności i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE;
- 14) **Ustawa o biegłych rewidentach** - Ustawa o biegłych rewidentach, firmach audytorskich o nadzorze publicznym z dnia 11 maja 20092017 r. (t.j. Dz.U. z 2017, poz. 1089);
- 15) **Ustawa o rachunkowości** – Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 351);
- 16) **Ustawa** – Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 381Dz
- 17) **wytyczne EIOPA** – wytyczne EIOPA dotyczące sprawozdawczości i publicznego ujawniania;

- 18) **Formuła Standardowa** - podstawowa metoda obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności określona przez Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II);
- 19) **Sprawozdanie, Sprawozdanie SFCR** – Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych;
- 20) **Wypłacalność II** – całość wymogów następujących aktów prawnych oraz wytycznych organów nadzoru: Dyrektywa, Ustawa, Rozporządzenie, rozporządzenia wykonawcze oraz wytyczne EIOPA oraz KNF;
- 21) **Rozporządzenie Ministra Finansów** – Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji z dnia 12 kwietnia 2016 r. (Dz.U. z dnia 2016 r. poz. 562);
- 22) **Zasady Ładu Korporacyjnego** – Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydane przez KNF, obowiązujące od 1 stycznia 2015 r.;
- 23) **MSSF** – Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje, zatwierdzone przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej

Podsumowanie

Podstawa sporządzenia

Towarzystwo sporządza Sprawozdanie na podstawie:

- Ustawy,
- Tytułu I Rozporządzenia,

zwanych dalej łącznie „Podstawą sporządzenia”.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogu art. 284 Ustawy a jego układ jest zgodny z Załącznikiem XX Rozporządzenia, z zastrzeżeniem że ujawniane są wyłącznie informacje mające zastosowanie do działalności prowadzonej przez Towarzystwo.

Wycena aktywów, zobowiązań oraz środków własnych została wykonana w oparciu o przepisy Ustawy, Rozporządzenia oraz wytycznych EIOPA w sprawie ujmowania i wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, wytycznych EIOPA dotyczących wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz wytycznych EIOPA w sprawie klasyfikacji środków własnych.

SCR obliczany jest na podstawie Formuły Standardowej, wykorzystywanej do regularnego wyznaczania wymogu kapitałowego dla Towarzystwa. Podstawowym celem jest pełne pokrycie ryzyk związanych z działalnością bieżącą oraz tą podjęta w kolejnych 12 miesiącach. Wszystkie obliczenia dotyczące modułów i podmodułów ryzyka oparte są na metodach zdefiniowanych w Rozporządzeniu.

Kluczowe elementy modelu biznesowego i strategii biznesowej

Towarzystwo jest odpowiedzią Grupy PZU na coraz szersze zainteresowanie ubezpieczeniami wzajemnymi, które umożliwiają skuteczne zarządzanie ryzykiem, optymalizację kosztów kontraktów oraz czasu zawierania umów ubezpieczenia dla podmiotów korporacyjnych, szpitali i samorządów.

Towarzystwo, zgodnie z przyjętą strategią, konsekwentnie realizuje długoterminowy cel udzielania pełnego wsparcia ubezpieczeniowego swoim Klientom.

Jako istotne ogniwo Grupy PZU, Towarzystwo wypełnia kluczowe cele grupy w alternatywnym, do ubezpieczeń korporacyjnych, modelu biznesowym, opartym o formułę wzajemności.

Towarzystwo nawiązuje do korzeni nowożytnej działalności ubezpieczeniowej. Idea wzajemności leży u podstaw ubezpieczeń i nie była ona obca również na terytorium Polski. Pierwsze umowy oparte na zasadzie wzajemności pojawiły się już w XVIII w. Towarzystwo kontynuuje te tradycje, wracając do źródeł ochrony ubezpieczeniowej na polskim rynku. Ubezpieczenia wzajemne umożliwiają lepsze zarządzanie ryzykiem, optymalizację kosztów kontraktów oraz skrócenie czasu zawierania umów ubezpieczenia. Towarzystwo

ubezpieczeń wzajemnych jest, obok spółki akcyjnej, dopuszczoną przez Ustawę, formą wykonywania działalności ubezpieczeniowej, w której zakład ubezpieczeń ubezpiecza swoich członków na zasadzie wzajemności, a przy uzależnieniu członkostwa od zawarcia umowy ubezpieczenia umożliwia powstanie wspólnot ubezpieczonych (Związków Wzajemności Członkowskiej). Członkowie Towarzystwa są jednocześnie jego „właścicielami”. Gwarancją bezpieczeństwa finansowego jest zarówno silna pozycja kapitałowa i wiarygodność Grupy PZU, jak również pełen nadzór KNF nad prowadzoną przez TUW PZUW działalnością.

TUW PZUW identyfikuje swoją misję w trzech aspektach:

- silnej marki ubezpieczeniowej, zapewniającej istotną część nowego biznesu w Grupie PZU,
- promotora idei ubezpieczeń wzajemnych na rynku ubezpieczeniowym,
- towarzystwa wdrażającego nowy standard w zarządzaniu ryzykiem i proaktywnej likwidacji szkód.

Strategia Towarzystwa oparta jest na trzech filarach, z których każdy w istotny sposób przyczynia się do umacniania pozycji Towarzystwa na rynku ubezpieczeń wzajemnych;

- Filar korporacyjny – obejmuje ochroną ubezpieczeniową największe podmioty gospodarcze w Polsce,
- Filar medyczny – obejmuje ochroną ubezpieczeniową podmioty lecznicze,
- Filar sektorowy – obejmuje ochroną ubezpieczeniową pozostałe podmioty, w tym Jednostki Samorządu Terytorialnego i administrację publiczną, szkolnictwo wyższe, instytucje kościelne oraz tzw. „trudne ryzyka” (ubezpieczane przy współpracy z PZU LAB SA), wykorzystując efekt skali, zaawansowane techniki zarządzania ryzykiem i innowacyjne know-how Grupy PZU.

W ocenie Towarzystwa czynniki sprzyjające realizacji obranej strategii to w szczególności:

- Klient w centrum uwagi – relacja z Klientem i wiedza o nim to główna wartość TUW PZUW;
- innowacyjność - TUW PZUW nieustannie szuka i wdraża u Klientów nowe rozwiązania. Jesteśmy partnerem w zarządzaniu ryzykiem działalności i ryzykiem ubezpieczeniowym naszych Członków;
- dedykowana oferta produktowa - szyte na miarę produkty ubezpieczeniowe, profesjonalne pakiety szkoleniowe dla podmiotów leczniczych, indywidualne i elastyczne podejście do likwidacji szkód korporacyjnych, proaktywna polityka likwidacji szkód medycznych to wyróżnik Towarzystwa na rynku.

W zakresie działalności lokacyjnej Towarzystwo prowadzi politykę konserwatywnego profilu lokat, której wyznacznikiem jest dominujący udział dłużnych papierów skarbowych. Towarzystwo na obecnym etapie nie zakłada inwestycji w aktywa o podwyższonym ryzyku, np. w akcje.

Towarzystwo będzie kontynuowało strategię zarządzania ryzykiem i kapitałem zorientowaną na efektywne wykorzystanie kapitałów oraz kontrolę podejmowanego ryzyka zapewniających bezpieczny poziom

współczynnika wypłacalności. Strategicznym celem jest utrzymanie ratingu kredytowego na poziomie 'A-' nadanego po raz pierwszy w roku 2018 przez agencję ratingową Standard & Poor's.

Istotne linie biznesowe i obszary geograficzne, gdzie prowadzona jest działalność

Towarzystwo koncentruje swoją działalność w zakresie ubezpieczeń majątkowych na terenie Polski, przy czym w roku obrotowym zakończonym w dniu 31 grudnia 2018 r. dla jednego z Członków rozpoczęło działalność na terytorium Królestwa Norwegii w ramach swobody świadczenia usług. Szczegółowe dane wskazujące na strukturę geograficzną sprzedaży zostały zaprezentowane w rozdziale A.2.2 niniejszego Sprawozdania.

Przedmiotem działalności Towarzystwa jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych objętych Działem II Załącznika do Ustawy. W swojej ofercie Towarzystwo posiada szeroki zakres produktów ubezpieczeniowych obejmujący m.in. ubezpieczenia majątkowe, w tym ubezpieczenia środków transportu, ubezpieczenia majątku od następstw nieszczęśliwych wypadków, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, a także ubezpieczenia osobowe.

W 2018 roku Towarzystwo uzyskało zgodę KNF na poszerzenie przedmiotowego zakresu działalności o grupę ustawową 2 (Ubezpieczenia choroby), poszerzając tym samym ofertę produktową o produkty zdrowotne.

W celu efektywnego zarządzania tak zróżnicowanym portfelem Towarzystwo grupuje produkty według jednorodnego rodzaju ryzyka. Segmentacja biznesowa jest wykorzystywana na potrzeby związane zarówno ze strategicznym zarządzaniem jak i kontrolowaniem wyników zarówno na poziomie jednostkowym jak również na poziomie Grupy PZU. Na potrzeby sprawozdania statutowego i zgodnie z Załącznikiem do Ustawy, Towarzystwo klasyfikuje produkty wg. grup ustawowych. Do celów raportowania zgodnie z zasadami Wypłacalność II, Towarzystwo klasyfikuje ryzyka do następujących linii biznesowych:

- ubezpieczenia OC z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych,
- pozostałe ubezpieczenia pojazdów,
- ubezpieczenia OC ogólnej
- ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych,
- ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe,
- ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów,
- ubezpieczenia świadczenia pomocy,
- ubezpieczenia kredytów i poręczeń,
- ubezpieczenia różnych strat finansowych.

Szczegółowy opis najważniejszych linii został zaprezentowany w rozdziale A.1.1 niniejszego Sprawozdania.

Kluczowe elementy systemu zarządzania

Obowiązujący w Towarzystwie system zarządzania, w tym organizacja, jest dostosowany do skali działalności, zakresu realizowanych funkcji oraz wspiera realizację celów strategicznych oraz bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

System zarządzania Towarzystwa został ustanowiony i wdrożony w taki sposób, aby na każdym jego poziomie zapewniona była realizacja określonych celów Towarzystwa, przy jednoczesnym zachowaniu zasady prawidłowości i ostrożności. W szczególności Towarzystwo posiada strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio podzielone, a właściwa komunikacja na wszystkich jej szczeblach zapewniona jest dzięki skutecznemu systemowi przekazywania informacji, obejmującemu wyraźne ścieżki raportowania. W ramach systemu zarządzania Towarzystwo dba o to, aby osoby faktycznie zarządzające Towarzystwem lub pełniące inne kluczowe funkcje spełniały wymogi kompetencji i reputacji – proporcjonalnie do wykonywanych czynności – zgodnie z zasadami Wypłacalność II. System wynagradzania, w tym w szczególności osób zarządzających Towarzystwa, został sformułowany w taki sposób, aby zapobiegać praktykom podejmowania nadmiernego ryzyka, tj. wynagrodzenie zasadnicze stanowi odpowiednio wysoką część wynagrodzenia całkowitego. Towarzystwo nie poddaje w outsourcing zwykłego zarządu nad Towarzystwem ani nie zleca na zewnątrz sprawowania funkcji kluczowych.

Towarzystwo posiada Plan Ciągłości Działania oraz Plany Awaryjne, które podlegają cyklicznej aktualizacji. W ciągu roku przeprowadzane są testy ciągłości działania. Towarzystwo zapewnia bezpieczeństwo, integralność i poufność informacji, uwzględniając przy tym charakter danych.

System zarządzania poddawany jest corocznemu przeglądowi w zakresie adekwatności do skali działalności, zakresu realizowanych funkcji oraz skali i złożoności ryzyk.

Kluczowe ryzyka

Towarzystwo, oferując szeroką gamę produktów, narażone jest na szereg ryzyk, które podlegają procesowi zarządzania ryzykiem.

Zabezpieczenie Członków TOW PZUW przed następstwami materializacji ryzyk (w szczególności ryzyk katastroficznych) przy jednoczesnym zachowaniu zdolności Towarzystwa do kontynuowania działalności w momencie pojawienia się dużych szkód jest realizowane np. poprzez odpowiedni udział reasekuracji w składce przypisanej brutto. W związku z tym kluczowymi rodzajami ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo w ramach prowadzonej działalności i które w znacznym stopniu warunkują realizację strategii biznesowej, są ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta i ryzyko aktuarialne. Ich łączny udział w sumie podstawowego, całkowitego kapitałowego wymogu wypłacalności i wymogu dla ryzyka operacyjnego, wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 90% (bez ujęcia efektu dywersyfikacji), z czego 12 p.p. stanowiło ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach majątkowych oraz 78 p.p. – ryzyko

kredytowe. Biorąc pod uwagę zasadę proporcjonalności oraz uwzględniając skalę i charakter działalności, ryzyka te objęte są całościowym procesem zarządzania ryzykiem oraz dodatkowo podlegają ustanowionym wewnętrznym limitom oraz poziomom ostrzegawczym.

Pozostałe ryzyka, istotnie wpływające na działalność Towarzystwa i objęte formułą standardową, to ryzyko operacyjne oraz ryzyko rynkowe, których udział w całkowitym kapitałowym wymogu wypłacalności wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł odpowiednio 5% i 4%.

Poza ww. ryzykami Towarzystwo rozpoznaje również jako istotne: ryzyka zidentyfikowane w ramach działalności operacyjnej, procesu ORSA oraz potencjalne ryzyka zidentyfikowane w trakcie planowania finansowego (szczegółowy opis został zaprezentowany w części C niniejszego Sprawozdania).

Działalność Towarzystwa

Powołanie Towarzystwa stanowi odpowiedź Grupy PZU na rosnące zainteresowanie formą wzajemności w ubezpieczeniach, dającą możliwość lepszego zarządzania ryzykiem przez ubezpieczonych oraz zapewniającą optymalizację kosztów zawierania kontraktów ubezpieczeniowych.

Rok 2018 TUW PZUW zamyka przypisem składki w wysokości blisko 551 mln zł. W bieżącym roku Towarzystwo odnotowało wzrost udziału w rynku ubezpieczeniowym wśród zakładów ubezpieczeń prowadzących działalność w formie wzajemności mierzony składką przypisaną brutto z 17% w roku 2017 do 28,8% na koniec roku 2018. Wzrost ten przełożył się na awans na II miejsce wśród towarzystw ubezpieczeń wzajemnych na krajowym rynku.

Ponadto w bieżącym roku obrotowym Towarzystwo otrzymało ocenę ratingową agencji ratingowej S&P Global Ratings, która potwierdziła rating siły finansowej TUW PZUW na poziomie 'A-' z perspektywą stabilną.

W zakresie współpracy ze strategicznymi klientami filaru korporacyjnego TUW PZUW wypracował w 2018 roku 456 mln zł przypisu składki. Drugim co do zebranej składki jest filar medyczny generujących przypis składki 42,5 mln zł. Do najważniejszych kontraktów filaru sektorowego należy zaliczyć ubezpieczenie mienia samorządów oraz powołanie Związku Wzajemności Członkowskiej skupiającego parafie, diecezje, zakony i stowarzyszenia kościelne. Przypis składki z tego obszaru to 12,5 mln zł.

Działalność ubezpieczeniowa prowadzona przez Towarzystwo koncentruje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jednakże, w związku z działalnością gospodarczą prowadzoną przez Członków Towarzystwa, której zakres wykracza poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo podjęło decyzję o wystąpieniu do organu nadzoru z zawiadomieniem o zamiarze transgranicznego wykonywania działalności ubezpieczeniowej w sposób inny niż przez oddział, na terytorium Republiki Litewskiej i Królestwa Norwegii w ramach swobody świadczenia usług. Na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania, Towarzystwo rozpoczęło działalność transgraniczną na terytorium Królestwa Norwegii.

Wyniki operacyjne

Rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2018 r. jest trzecim rokiem działalności Towarzystwa (działalność i wyniki operacyjne szczegółowo przedstawiono w części A Sprawozdania).

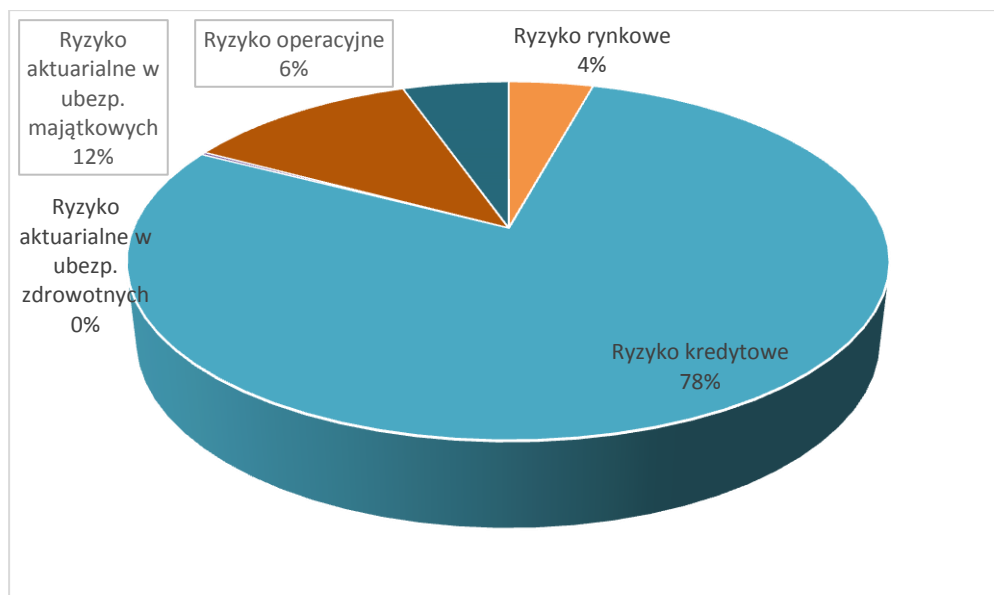
Poniższa tabela zawiera podsumowanie istotnych wskaźników dotyczących działalności Towarzystwa za rok obrotowy zakończony w dniu 31 grudnia 2018 r.,

Rachunek wyników (tys. zł)	2018	2017
Składka przypisana brutto	550 840	384 045
Odszkodowania i świadczenia wypłacone (netto)	20 966	7 246
Wynik techniczny	10 802	(558)
Wynik z działalności lokacyjnej (netto)	10 916	10 095
Pozostałe koszty operacyjne i techniczne	9 338	8 304
Wynik z działalności operacyjnej	(8 012)	(6 024)
Zysk brutto	13 706	3 513
Zysk netto	10 192	2 334

Profil ryzyka

Profil ryzyka Towarzystwa opisuje ryzyka, które Towarzystwo napotyka w procesie realizacji obranej strategii działalności, wskazując jednocześnie na stopień narażenia na poszczególne rodzaje ryzyk. Obok ryzyk objętych Formułą Standardową na profil ryzyka składają się również te ryzyka, które Towarzystwo identyfikuje zarówno w procesie bieżącej działalności, własnej oceny ryzyka i wypłacalności jak również w procesie planowania biznesowego.

Na profil ryzyka znaczący wpływ ma program reasekuracyjny (szczegółowe informacje przedstawiono w części C Sprawozdania). Poniższy wykres obrazuje profil ryzyka Towarzystwa w podziale na główne moduły ryzyka.

W Towarzystwie funkcjonuje system zarządzania ryzykiem, który jest ukierunkowany zarówno na kontrolę ryzyka, jak również na zachowanie odpowiedniego poziomu środków własnych. Poprzez identyfikację, analizę, pomiar, kontrolę, zarządzanie oraz raportowanie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością operacyjną Towarzystwo jest w stanie zrealizować swoje zobowiązania wobec Członków i partnerów biznesowych oraz wypełnić wymogi płynące z przepisów prawnych i regulacji zewnętrznych.

Wycena dla celów wypłacalności

Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności w wartości godziwej. Wartość godziwą ustala się według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań. W przypadku braku aktywnego rynku zastosowanie mają alternatywne metody wyceny, w szczególności metoda zdyskontowanych przepływów finansowych.

Najistotniejszą pozycję aktywów Towarzystwa stanowią dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej na potrzeby bilansu ekonomicznego oraz według skorygowanej ceny nabycia na potrzeby bilansu do celów rachunkowości.

Najistotniejszą pozycję zobowiązań stanowią rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz zobowiązanie wynikające z udzielonej Towarzystwu przez Członka Założyciela pożyczki podporządkowanej w roku 2016. Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności jest równa sumie najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie odpowiada oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Margines ryzyka zapewnia, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiada kwocie, jakiej zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji (zakład odniesienia) zażądałby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się

z nich. Szczegóły dotyczące metod wyceny oraz różnic w stosunku do sprawozdań finansowych zostały opisane w części D Sprawozdania.

W porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego, nastąpiła aktualizacja w zakresie założeń do przyjmowanych współczynników szkodowości na potrzeby prognozy przyszłych szkód w ramach najlepszego oszacowania rezerwy składki. Zmiana wynika z uwzględnienia w oszacowaniach zebranych w 2018 roku doświadczeń i danych historycznych.

Zarządzanie kapitałem

Funkcjonujący w Towarzystwie proces zarządzania kapitałem opiera na celu jakim jest utrzymanie minimalnego współczynnika wypłacalności powyżej poziomu określającego apetyt na ryzyko – 145%.

W okresie sprawozdawczym, w porównaniu do roku ubiegłego, nie wystąpiły istotne zmiany w sposobie zarządzania kapitałem przez Towarzystwo.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz w całym okresie sprawozdawczym Towarzystwo spełniało wymogi wypłacalności i posiadało dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności. Poniższa tabela prezentuje dane w zakresie adekwatności kapitałowej TUV PZUW.

(dane w tys. zł)	2018	2017
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	226 988	227 019
Dopuszczone środki własne na pokrycie SCR, w tym	416 928	402 404
• środki własne zaklasyfikowane do kategorii I	318 792	306 127
• środki własne zaklasyfikowane do kategorii II	81 235	81 104
• środki własne zaklasyfikowane do kategorii III	16 901	15 173
Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)	56 746	56 755
Dopuszczone środki własne na pokrycie MCR, w tym	330 141	317 478
• środki własne zaklasyfikowane do kategorii I	318 792	306 127
• środki własne zaklasyfikowane do kategorii II	11 349	11 351
• środki własne zaklasyfikowane do kategorii III	0	0
Współczynnik pokrycia wymogu kapitałowego SCR	183,7%	177,3%
Współczynnik pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego MCR	581,8%	559,4%

Środki własne TUW PZUW przeznaczone na pokrycia wymogów kapitałowych zapewniają ich dostępność w przypadku wystąpienia strat, a ich czas trwania jest nieograniczony.

Oświadczenie Zarządu Towarzystwa

Zarząd Towarzystwa oświadcza, że roczne Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej, sporządzone zostało z uwzględnieniem obowiązujących zasad wyceny aktywów i pasywów dla potrzeb bilansowych oraz zasad wyceny aktywów i pasywów na potrzeby oceny wypłacalności, zgodnie z obowiązującymi od dnia 1 stycznia 2016 r. nowymi regulacjami w zakresie wypłacalności zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji, uregulowanym przez Dyrektywę, z późniejszymi zmianami, zaimplementowaną do polskiego porządku prawnego Ustawą, oraz przez Rozporządzenie uzupełniające Dyrektywę.

Sprawozdanie SFCR, podlegające ocenie niezależnego audytora, w sposób rzetelny przedstawia sytuację majątkową i finansową Towarzystwa, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości kapitałowego wymogu wypłacalności oraz poziomu i struktury środków własnych przeznaczonych na jego pokrycie na dzień bilansowy. Raport zawiera prawdziwy obraz wyniku finansowego Towarzystwa, który w sposób syntetyczny oddaje skalę osiągnięć pierwszego roku działalności, jednocześnie definiując zakres stojących przed Towarzystwem wyzwań.

Jeżeli nie wskazano inaczej, dane prezentowane w niniejszym Sprawozdaniu są wyceniane zgodnie z przepisami Ustawy.

Zgodnie z art. 7 Rozporządzenia zarówno aktywa jak i zobowiązania Towarzystwa wyceniane są przy założeniu kontynuacji działalności.

Walutą sprawozdania jest polski złoty, a wszystkie dane finansowe zostały wyrażone w tysiącach złotych (dalej tys. zł).

W świetle powyższego, Zarząd zaprasza do zapoznania się z treścią niniejszego Sprawozdania, dziękując jednocześnie wszystkim Członkom Towarzystwa, Pracownikom oraz Członkom Rady Nadzorczej za dotychczasowe zaufanie oraz niezwykle udany, kolejny rok współpracy, wyrażając nadzieję na utrzymanie tempa rozwoju i pozytywnych trendów wzrostowych w latach kolejnych.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

A.1.1. Nazwa i forma prawna

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, założone w 2015 r., jest zakładem ubezpieczeń działającym w formie towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, zgodnie z formą przewidzianą w art. 7 ust. 4. Ustawy.

Siedziba Towarzystwa mieści się w Warszawie, przy ul. Ogrodowej 58. Towarzystwo należy do Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń (Grupa PZU), w której podmiotem dominującym jest PZU SA.

A.1.2. Organ nadzoru odpowiedzialny za nadzór finansowy nad zakładem oraz organ sprawujący nadzór nad Grupą PZU

Organ nadzoru odpowiedzialny za nadzór finansowy nad Towarzystwem oraz nad Grupą PZU:

- Komisja Nadzoru Finansowego (KNF)
Adres siedziby Urzędu:
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa
- Adres korespondencyjny oraz adres biura podawczego Urzędu:
Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa 1
skr. poczt. nr 419

A.1.3. Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta i podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

Marcin Dymek, nr w rejestrze 9899, działający w imieniu podmiotu uprawnionego do badania KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., nr na liście 3546, ul. Inflancka 4A 00-189 Warszawa, Polska.

A.1.4. Udziałowcy Towarzystwa

Na dzień 31 grudnia 2018 r. PZU SA posiadało 100% udziałów w kapitale zakładowym. Udziały te zostały opłacone przelewem na rachunek bankowy Towarzystwa. Tym samym struktura udziałów pozostała niezmienną w stosunku do roku ubiegłego.

A.1.5. Pozycja Towarzystwa w prawnej strukturze Grupy PZU

Strukturę kapitałową Grupy PZU według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. zaprezentowano w Załączniku nr 1 do Sprawozdania.

A.1.6. Istotne linie biznesowe Towarzystwa oraz istotne obszary geograficzne, na których Towarzystwo prowadzi działalność

Decyzją KNF z dnia 3 listopada 2015 r. oraz decyzją z dnia 26 czerwca 2018 r., Towarzystwo otrzymało zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w ramach Działu II dla następujących grup ubezpieczeń: 1,2-13, 15, 16 oraz 18. W ramach poszczególnych linii produktowych Towarzystwo oferuje w szczególności następujące produkty:

Linia produktowa	Produkt ubezpieczeniowy
AC komunikacyjne	Ubezpieczenie autocasco.
Inne komunikacyjne	Ubezpieczenie Auto-Szyba.
Majątkowe	Ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk, ubezpieczenie mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenie maszyn od uszkodzeń, ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem i rabunku, ubezpieczenie sprzętu elektronicznego.
OC komunikacyjne	Ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.
Pozostałe finansowe	Ubezpieczenie utraty zysku, medycyna pracy.
Pozostałe OC	OC ogólne, OC podmiotów leczniczych, obowiązkowe ubezpieczenie OC podmiotu leczniczego.
Wypadkowe	Ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków kierowcy i pasażera, ubezpieczenie zdrowotne, opieka medyczna.

Linie produktowe wykorzystywane są w celu grupowania produktów o podobnej charakterystyce. Zapewnia to spójną komunikację i raportowanie na potrzeby wewnętrzne Towarzystwa, jak również w ramach Grupy PZU, ze szczególnym uwzględnieniem procesów planowania finansowego i raportowania o ryzyku.

Zawarte przez Towarzystwo umowy ubezpieczenia dotyczą w szczególności terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym na dzień publikacji niniejszego Sprawozdania, Towarzystwo rozpoczęło działalność transgraniczną na terytorium Królestwa Norwegii.

Informacja na temat składek, odszkodowań i świadczeń, kosztów w podziale na linie biznesowe w systemie Wypłacalność II zawiera formularz QRT S.05.01.02 stanowiący Załącznik nr 4 do Sprawozdania.

A.1.7. Wszelkie istotne zdarzenia gospodarcze i inne, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym i które wywarły istotny wpływ na Towarzystwo

Z istotnych zdarzeń które miały miejsce w roku obrotowym a które w sposób istotny wpłynęły na wyniki finansowe Towarzystwa na uwagę zasługuje kontynuacja dynamicznego przyrostu portfela umów ubezpieczenia i przekroczenie zakładanych planów sprzedażowych a w efekcie - wzrost składki przypisanej brutto do poziomu 550 840 tys. zł, tj. o 43% więcej aniżeli w roku 2017.

Jednocześnie Towarzystwo zapewnia pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczalnymi środkami własnymi na poziomie znacznie powyżej określonego poziomu apetytu na ryzyko (145%).

A.2. Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Składki, odszkodowania oraz koszty, w podziale na linie biznesowe, przedstawia formularz QRT S.05.01.02 stanowiący Załącznik nr 4 do Sprawozdania.

W prezentowanych w dalszej części Sprawozdania informacjach odnośnie wybranych pozycji technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych mogą występować niewielkie różnice, wynikające ze stosowanych zaokrągleń.

W okresie objętym Sprawozdaniem nastąpiła zmiana sposobu sporządzania sprawozdania finansowego poprzez rekasyfikację grupowania operacji gospodarczych pomiędzy grupą ustawową 8 a 9. Zmiana dotyczyła wyodrębnienia w roku 2018 specjalistycznego produktu ubezpieczeniowego dla ubezpieczeń mienia podziemnego kopalń w poprzednich okresach sprawozdawczych zaklasyfikowanego do grupy ustawowej 8. Następnie produkt ten został zakwalifikowany do grupy ustawowej 9 z uwagi na najbardziej właściwe odzwierciedlenie ryzyka ubezpieczeniowego w ramach klasyfikacji ubezpieczeniowych grup ustawowych.

Wyżej wymieniona rekasyfikacja nie wpłynęła na wynik finansowy Towarzystwa w poprzednich okresach sprawozdawczych.

A.2.1. Główne czynniki mające wpływ na osiągnięty wynik techniczny wg PSR

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego Towarzystwo uzyskało wynik techniczny (zysk) na poziomie 10 802 tys. zł co stanowi poprawę w stosunku do roku ubiegłego o 11 360 tys. zł w którym to TUW PZUW zanotowało stratę na poziomie 560 tys. zł.

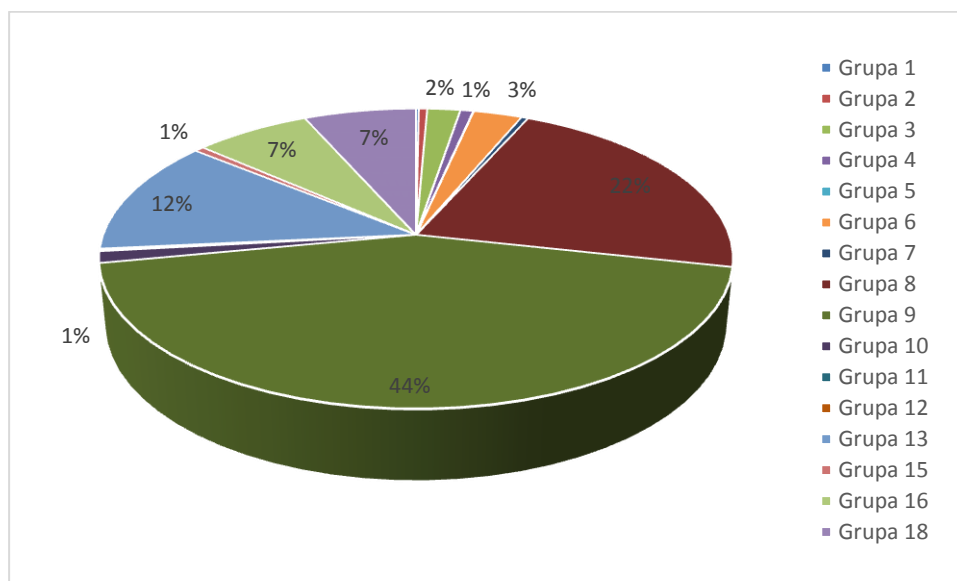
Poniższa tabela prezentuje wynik techniczny w podziale na grupy ustawowe (dane w tys. zł). Definicja każdej z wymienionych poniżej grup ustawowych Działu II została zawarta w Załączniku nr 11 do Sprawozdania.

Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych wg PSR w podziale na grupy ustawowe (tys. zł)	2018	2017
Grupa 1	103	47
Grupa 2	2	0
Grupa 3	486	(390)
Grupa 4	(597)	(144)
Grupa 5	15	(1)
Grupa 6	49	(17)
Grupa 7	292	61
Grupa 8	2 545	(506)
Grupa 9	2 808	376
Grupa 10	184	(386)
Grupa 11	28	2
Grupa 12	1	0
Grupa 13	2 282	776
Grupa 15	(2)	0
Grupa 16	454	114
Grupa 18	2 152	(492)
Razem	10 802	(558)

Wskazane w sekcji A.1.7 przekroczenie planów sprzedażowych oraz wzrost składki zarobionej na udziale własnym Towarzystwa determinują obraz wyniku technicznego za rok 2018.

A.2.2. Przychody (składki) wg PSR

Na łączną składkę przypisaną brutto za rok 2018 w wysokości 550 840 tys. zł, składają się w szczególności składki z produktów stanowiących następujące grupy ustawowe:

Składka przypisana brutto (tys. zł)	2018	2017
Grupa 1	914	312
Grupa 2	2 751	0
Grupa 3	10 822	6 024
Grupa 4	4 216	4 214
Grupa 5	156	11
Grupa 6	15 889	417
Grupa 7	2 245	457
Grupa 8	119 572	221 224
Grupa 9	239 965	39 312
Grupa 10	6 883	4 047

Grupa 11	417	9
Grupa 12	1 032	2
Grupa 13	68 244	48 541
Grupa 15	3 116	0
Grupa 16	37 937	12 045
Grupa 18	36 680	47 430
Razem	550 840	384 045

W porównaniu do roku ubiegłego, z uwagi na wspomnianą powyżej reklasyfikację między wybranymi grupami ustawowymi, w strukturze składki przypisanej brutto wzrósł udział grupy ustawowej 9 (+33 p.p.) przy spadku udziału grupy ustawowej 8 (-36 p.p.). Udział grupy ustawowej 18 odnotował spadek (-6 p.p.) przy czym zaobserwowano wzrost udziału grupy ustawowej 16 (+4 p.p.).

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym przychody z tytułu prowizji reasekuracyjnych i opłat wpisowych wniosły 35 399 tys. zł (14 432 tys. zł w roku 2017) i obejmowały przede wszystkim:

- przychody z tytułu opłat wpisowych pobieranych w związku z przyjmowaniem podmiotów w poczet Członków Towarzystwa – 1 135 tys. zł (464 tys. zł w roku 2017);
- przychody z tytułu prowizji reasekuracyjnych i udziału w zyskach reasekuratora - 34 264 tys. zł (13 968 tys. zł w roku 2017).

A.2.3. Koszty

A.2.4. Odszkodowania i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg PSR

Wartość odszkodowań i świadczeń oraz przyrostu stanu rezerw w Towarzystwie (na udziale własnym) wyniosła 20 966 tys. zł i wzrosła w stosunku roku poprzedniego o 13 720 tys. zł.

W ramach obowiązującego w Towarzystwie programu reasekuracji, duże ryzyka objęte są reasekuracją fakultatywną z cesją do 100%. Natomiast ryzyka spełniające kryterium pojemności ubezpieczeniowej Towarzystwa objęte zostały cesją, której poziom uzależniony jest zarówno od produktu ubezpieczeniowego jak również od wynikającej z niego ekspozycji Towarzystwa na ryzyko aktuarialne. Ubezpieczenia *assistance* (grupa 18) są produktem w całości na ryzyko własne Towarzystwa.

Odszkodowania i świadczenia netto wg PSR w podziale na grupy ustawowe (tys. zł)	2018	2017
---	------	------

Grupa 1	(15)	(2)
Grupa 2	0	0
Grupa 3	(1 294)	(817)
Grupa 4	(76)	(10)
Grupa 5	(3)	(2)
Grupa 6	(2)	0
Grupa 7	(10)	(10)
Grupa 8	(430)	(375)
Grupa 9	(456)	(75)
Grupa 10	(167)	(16)
Grupa 11	0	0
Grupa 12	0	0
Grupa 13	(4 426)	(835)
Grupa 15	0	0
Grupa 16	(12)	(1)
Grupa 18	(14 074)	(5 104)
Razem	(20 966)	(7 246)

A.2.5. Koszty akwizycji i administracyjne

Koszty akwizycji wg PSR w podziale na grupy ustawowe (tys. zł)	2018	2017
Grupa 1	(80)	(11)
Grupa 2	0	0
Grupa 3	(796)	(534)
Grupa 4	(806)	(488)
Grupa 5	(12)	0

Grupa 6	(3)	(2)
Grupa 7	(43)	(19)
Grupa 8	(5 197)	(2 779)
Grupa 9	(2 121)	(325)
Grupa 10	(436)	(249)
Grupa 11	(26)	0
Grupa 12	0	0
Grupa 13	(7 476)	(2 781)
Grupa 15	0	0
Grupa 16	(203)	(48)
Grupa 18	(3 897)	(1 709)
Razem	(21 096)	(8 945)

Koszty administracyjne wg PSR w podziale na grupy ustawowe (tys. zł)	2018	2017
Grupa 1	(78)	(32)
Grupa 2	0	0
Grupa 3	(847)	(667)
Grupa 4	(236)	(189)
Grupa 5	(10)	(1)
Grupa 6	(10)	(6)
Grupa 7	(126)	(48)
Grupa 8	(2 923)	(2 001)
Grupa 9	(2 023)	(510)
Grupa 10	(270)	(131)
Grupa 11	(20)	(1)

Grupa 12	(1)	0
Grupa 13	(5 137)	(2 434)
Grupa 15	0	0
Grupa 16	(249)	(108)
Grupa 18	(7 181)	(3 440)
Razem	(19 111)	(9 570)

Wzrost portfela zobowiązań ubezpieczeniowych pociąga za sobą wzrost kosztów akwizycji obejmujących koszty związane z zawieraniem i odnawianiem umów ubezpieczenia. Przekłada się to również na wzrost kosztów administracyjnych związanych z inkasem składki, zarządzaniem portfelem umów ubezpieczenia, umów reasekuracji oraz ogólnym zarządzaniem prowadzoną przez Towarzystwo działalnością.

A.2.6. Pozostałe przychody i koszty techniczne

Saldo pozostałych przychodów i kosztów technicznych było ujemne i wyniosło (173) tys. zł przy czym w roku 2017 saldo było również ujemne i wyniosło (1 266) tys. zł. Poprawa salda w porównaniu do roku 2017 wynika głównie z rozwiązania odpisu na fundusz prewencyjny w kwocie 894 tys. zł.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

A.3.1. Przychody i koszty działalności lokacyjnej

Za rok 2018 Towarzystwo wykazało wynik netto z działalności lokacyjnej na poziomie 10 916 tys. zł, na co składały się:

- przychody zrealizowane w wysokości 12 453 tys. zł, z czego 9 467 tys. zł z tytułu dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej stopie dochodu, 411 tys. zł z lokat terminowych w instytucjach kredytowych oraz 2 575 tys. zł tytułem wyniku dodatniego z realizacji lokat;
- koszty działalności lokacyjnej w wysokości 1 537 tys. zł, obejmujące głównie koszty zarządzania portfelem aktywów Towarzystwa przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA, które wzrosły z poziomu 714 tys. zł w roku 2017;

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wartość portfela lokat finansowych Towarzystwa wyniosła 441 796 tys. zł, na który składały się obligacje emitowane przez Skarb Państwa (420 589 tys. zł) oraz lokaty terminowe w instytucjach finansowych (21 207 tys. zł).

Zrealizowane zyski/straty z tytułu sprzedaży/wykupu dłużnych papierów wartościowych ujmowane są w dodatnim/ujemnym wyniku z realizacji lokat.

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego Towarzystwo nie odnotowało niezrealizowanych strat z lokat finansowych. Niezrealizowane zyski z lokat finansowych wyniosły (2 361) tys. zł.

Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny za okres sprawozdawczy wynikały ze zwiększenia wyceny lokat finansowych Towarzystwa o kwotę 3 802 tys. zł na którą składały się:

Kapitał z aktualizacji wyceny (tys. zł)	2018	2017
Aktualizacja wyceny lokat finansowych (brutto)	5 351	658
Z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(1 017)	(125)
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	4 335	533

A.3.2. Inwestycje związane z sekurytyzacją

W okresie sprawozdawczym Towarzystwo nie posiadało inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

A.4.1. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W okresie objętym Sprawozdaniem Towarzystwo nie wykazało pozostałych przychodów operacyjnych. Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych było ujemne i wyniosło (8 014) tys. zł. Miały na to wpływ przede wszystkim:

- wzrost kwoty podatku od niektórych instytucji finansowych (3 696 tys. zł) liczonego w wysokości 0,0366% sumy bilansowej, w związku ze wzrostem sumy bilansowej o 234 161 tys. zł w porównaniu do roku 2017, do poziomu 953 441 tys. zł;
- naliczone, od otrzymanej w listopadzie 2016 r. pożyczki podporządkowanej, odsetki na łączną kwotę 3 848 tys. zł;

Ogólny rachunek zysków i strat (tys. zł)	2018	2017
Wynik techniczny	10 802	(558)
Wynik netto na działalności inwestycyjnej	10 916	10 095

Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(8 014)	(6 024)
Zysk (strata) brutto	13 706	3 513
Zysk (strata) netto	10 192	2 334

A.4.2. Umowy leasingowe

W okresie sprawozdawczym w Towarzystwie nie występowały umowy leasingu operacyjnego lub leasingu finansowego.

A.5. Wszelkie inne informacje

Wszystkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

B. System zarządzania

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

Obowiązujący w Towarzystwie system zarządzania, w tym organizacja wspiera skutecznie realizację celów strategicznych oraz bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

Przyjęte rozwiązania formalne, organizacyjne i procesowe obejmują wszystkie istotne elementy systemu zarządzania i umożliwiają utrzymanie wielkości ryzyka na poziomie akceptowalnym przez Towarzystwo.

Corocznie dokonywany jest przegląd funkcjonowania systemu zarządzania w Towarzystwie, który obejmuje swoim zakresem takie obszary, jak:

- struktura organizacyjna,
- system przekazywania / obiegu informacji,
- funkcja zarządzania ryzykiem oraz ciągłość działania,
- funkcja zgodności z przepisami,
- funkcja audytu wewnętrznego,
- funkcja aktuarialna,
- outsourcing,
- zasady w zakresie spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji,
- system kontroli wewnętrznej.

System zarządzania obejmuje w szczególności Zarząd, Radę Nadzorczą oraz cztery funkcje kluczowe – aktuarialną, zarządzania ryzykiem, zgodności z przepisami oraz audytu wewnętrznego. Podział kompetencji Zarządu pomiędzy poszczególnych jego członków jest precyzyjnie określony. Każda z funkcji kluczowych posiada przypisany zakres kompetencji i zadań oraz właściwą jej niezależność operacyjną i dostęp do organu zarządzającego i nadzorującego. W strukturze Towarzystwa funkcjonują komitety, wspierające jej działalność w dedykowanych obszarach biznesowych i zarządzaniu korporacyjnym. W Towarzystwie wdrożono zasady wynagradzania Rady Nadzorczej, Zarządu oraz pracowników odnoszące się do wymogów systemu Wyłącalność II, a także zasady oceny kompetencji i reputacji osób nadzorujących oraz wykonujących funkcje kluczowe.

System zarządzania ryzykiem jest oparty na procesie zarządzania ryzykiem oraz strukturze organizacyjnej z podziałem kompetencji i zadań realizowanych w ramach tego procesu. W systemie zarządzania funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który ma na celu zapewnienie przestrzegania przez Towarzystwo wymogów regulacyjnych oraz skuteczność i wydajność operacji oraz zabezpieczenie dostępności i wiarygodności

informacji finansowych i niefinansowych. Towarzystwo wdrożyło szczegółowe zasady realizacji outsourcingu, w tym czynności uznawanych za podstawowe i ważne.

B.1.1. Rada Nadzorcza

Organ nadzorujący składa się z 8 osób. Pierwsza Rada Nadzorcza powołana została w całości przez Członka Założyciela Towarzystwa. Członkowie kolejnych Rad Nadzorczych powoływani są według następującego schematu:

- Walne Zgromadzenie Towarzystwa (organ stanowiący) powołuje jednego Członka organu nadzorującego;
- Członek Założyciel powołuje pozostałych Członków organu nadzorującego.

Każdy Członek organu nadzorującego posiada kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorczych wynikające z wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych lub stopni naukowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej), doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk) lub też umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji. Indywidualne kompetencje poszczególnych Członków organu nadzorującego uzupełniają się, umożliwiając zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Towarzystwa. Poza tym każdy Członek Rady Nadzorczej daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.

Organ nadzorujący może delegować swoich Członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych. Delegowanie następuje każdorazowo w drodze uchwały Rady Nadzorczej, określającej osobę lub osoby delegowane, szczegółowy zakres czynności nadzorczych oraz czas trwania delegowania. Członkowie Rady Nadzorczej delegowani do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych składają Radzie Nadzorczej pisemne sprawozdanie z dokonywanych czynności na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej, po dokonaniu jakichkolwiek czynności nadzoru w sposób samodzielny. Organ nadzorujący może powoływać spośród swoich Członków czasowe komisje w celu pełnienia określonych czynności nadzorczych. Powołanie czasowej komisji następuje każdorazowo uchwałą Rady Nadzorczej określającą osoby wchodzące w skład komisji, szczegółowy zakres zadań komisji oraz czas, na jaki zostaje ona powołana.

Na poziomie Rady Nadzorczej funkcjonuje Komitet Audytu, do którego zadań należy m.in.: monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytów wewnętrznych i zarządzania ryzykiem w Towarzystwie. Komitet otrzymuje okresowe raporty z audytu wewnętrznego Towarzystwa przedstawiające sprawozdania ze swojej działalności (zawierające m.in. informację o wynikach zrealizowanych audytów i wydanych rekomendacjach). Komitet Audytu ma charakter doradczy i

opiniodawczy wobec Rady Nadzorczej i jest powoływany w celu zwiększenia efektywności wykonywania przez Radę Nadzorczą czynności w zakresie badania prawidłowości sprawozdawczości finansowej, efektywności systemu kontroli wewnętrznej, w tym audytu wewnętrznego oraz systemu zarządzania ryzykiem. Szczegółowo zadania Komitetu Audytu zostały opisane w Regulaminie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Towarzystwa. Ponadto, Komitet Audytu może wnioskować do Rady Nadzorczej o zlecenie wykonania określonych czynności kontrolnych w Towarzystwie, a wykonawcą zleconych kontroli może być komórka wewnętrzna lub podmiot zewnętrzny.

Najistotniejsze zmiany w funkcjonowaniu organu w roku 2018 dotyczyły dostosowania składu Komitetu Audytu Rady Nadzorczej oraz określenia kompetencji, w związku z wejściem w życie przepisów o biegłych rewidentach.

Na dzień 31 grudnia 2018 skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

Roger Hodgkiss – Przewodniczący Rady;
Sławomir Niemierka - Wiceprzewodniczący Rady;
Małgorzata Sadurska – Członek Rady
Katarzyna Łubkowska – Członek Rady;
Paweł Kowalewski – Członek Rady;
Janusz Meder – Członek Rady;
Maciej Tymusz – Członek Rady;
Wojciech Pawlak – Członek Rady;
Tomasz Zbróg – Członek Rady;

Na dzień 31 grudnia 2018 skład Komitetu Audytu Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

Paweł Kowalewski – Przewodniczący Komitetu Audytu Rady Nadzorczej;
Roger Hodgkiss – Członek Komitetu Audytu Rady Nadzorczej;
Janusz Meder – Członek Komitetu Audytu Rady Nadzorczej;

B.1.2. Zarząd

Organ zarządzający Towarzystwa, prowadzący sprawy Towarzystwa i reprezentujący Towarzystwo, zgodnie ze Statutem, składa się z co najmniej dwóch osób. W ramach swojego składu wyodrębnia funkcję Prezesa Zarządu, który kieruje pracami Zarządu. Członkowie Zarządu ponoszą kolegalną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji organu zarządzającego, niezależnie od wprowadzonego, wewnętrznego podziału odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Towarzystwa pomiędzy Członków Zarządu lub delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze.

Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności pomiędzy Członków Zarządu, odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych, wprowadzony jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny.

Podział ten nie prowadzi do nakładania się kompetencji Członków organu zarządzającego lub wewnętrznych konfliktów interesów. Zasady ograniczania konfliktu interesów w zakresie organu zarządzającego określone są w Regulaminie Zarządu, który definiuje zasady wyłączania Członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy Członków organu zarządzającego nie prowadzi do sytuacji, w której określony obszar działalności Towarzystwa pozostaje nieprzypisany do któregoś z Członków. Niezależnie od zadań przypisanych poszczególnym komórkom organizacyjnym, Zarząd ponosi odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem w Towarzystwie.

Organ zarządzający zapewnia otrzymywanie przez organ nadzorujący regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Towarzystwa, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji bezpośrednio od komórki audytu wewnętrznego lub komórki do spraw zapewnienia zgodności.

W okresie sprawozdawczym, w skład Zarządu Towarzystwa wchodziły następujące osoby:

Imię i nazwisko	Funkcja w Towarzystwie	Zakres odpowiedzialności
Rafał Kiliński	Prezes Zarządu	Zarządzanie Towarzystwem, audyt wewnętrzny (administracyjnie), obszar strategii i projektów
Aneta Zawistowska	Członek Zarządu	Sprzedaż, underwriting, reasekuracja i likwidacja szkód
Renata Neidrowska	Członek Zarządu	Obszar finansów, aktuariat
Paweł Stopczyński	Członek Zarządu	Obszar prawny, compliance i bezpieczeństwa
Jakub Papuga	Członek Zarządu	Obszar zarządzania ryzykiem oraz IT

B.1.3. Zadania i obowiązki osób nadzorujących kluczowe funkcje

Osobami pełniącymi kluczowe funkcje w Towarzystwie są Członkowie Zarządu, Członkowie Rady Nadzorczej oraz osoby nadzorujące następujące kluczowe funkcje:

- Funkcję aktuarialną;
- Funkcję zarządzania ryzykiem;
- Funkcję zgodności z przepisami;

- Funkcję audytu wewnętrznego.

Funkcja zgodności z przepisami umiejscowiona jest w Biurze Compliance, który podlega Członkowi Zarządu. Zadaniem funkcji zgodności jest doradzanie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Towarzystwa oraz Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej w zakresie zgodności z przepisami prawa, ocena potencjalnego wpływu na działalność Towarzystwa zmian w otoczeniu regulacyjnym, identyfikacja i monitorowanie ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa oraz opiniowanie działań i decyzji które mogą powodować ryzyko niezgodności lub mogą narażać Towarzystwo na ryzyko utraty reputacji.

Funkcja zarządzania ryzykiem umiejscowiona jest odpowiednio w Biurze Ryzyka, podlegającemu pod Członka Zarządu odpowiedzialnemu za ryzyko w Towarzystwie. Funkcja zarządzania ryzykiem wykonuje zadania polegające na wdrożeniu i rozwoju skutecznego, adekwatnego do skali i złożoności prowadzonej działalności systemu zarządzania ryzykiem, opracowuje i implementuje strategie, polityk i procedur zarządzania ryzykiem, buduje i rozwija metody i narzędzia identyfikacji, oceny, monitorowania i raportowania o ryzyku, tworzy efektywne modele pomiaru rentowności ekonomicznej prowadzonej działalności, zapewnia spełnienie przez Towarzystwo wymogów Dyrektywy oraz innych aktów zewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem.

Funkcja aktuarialna umiejscowiona Biurze Aktuarialnym, podlegającym Członkowi Zarządu odpowiedzialnego za finanse. Do jej zadań należy koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości, porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń. Funkcja aktuarialna odpowiada za informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego, wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji, współpracowanie przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem oraz za ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.

Funkcja audytu wewnętrznego umiejscowiona w Biurze Audytu Wewnętrznego, podlega administracyjnie Prezesowi Zarządu. Do zadań funkcji audytu należy prowadzenie badań audytowych oraz wydawanie opinii i ocen po-audytowych.

Osoby pełniące kluczowe funkcje zobowiązane są do współpracy i wymiany informacji w zakresie niezbędnym do realizacji zadań każdej z nich.

Osoby nadzorujące kluczowe funkcje, w celu zapewnienia zdolności do wykonywania swoich obowiązków w sposób obiektywny, rzetelny i niezależny mają zapewniony bezpośredni dostęp do Zarządu Towarzystwa,

do którego zgłaszają wszelkie istotne problemy dotyczące obszaru ich odpowiedzialności. Osoby nadzorujące kluczowe funkcje oraz osoby wykonujące czynności w ramach danych kluczowych funkcji, mają możliwość komunikowania się z własnej inicjatywy z każdym pracownikiem Towarzystwa. Posiadają niezbędne uprawnienia, zasoby i doświadczenie oraz nieograniczony dostęp do wszystkich istotnych informacji, koniecznych do wykonywania powierzonych im obowiązków. Osoby nadzorujące kluczowe funkcje uczestniczą w posiedzeniach Zarządu, w trakcie których składają sprawozdania z nadzorowanych obszarów. Udzielają również porad Zarządowi w sprawach dotyczących bieżącej działalności Towarzystwa.

Sposób wdrożenia kluczowych funkcji w Towarzystwie, uwzględniający strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio podzielone, zapewnia ich niezależność operacyjną. Szczegółowy opis zadań i obowiązków funkcji kluczowych zaprezentowany został w dalszych rozdziałach niniejszego sprawozdania, tj: funkcja zgodności B.4.2, funkcja zarządzania ryzykiem B.3.2, funkcja audytu wewnętrznego B.5, funkcja aktuarialna B.6.

B.1.4. Struktura Komitetów

W okresie sprawozdawczym funkcjonowały w Towarzystwie dedykowane Komitety, wśród nich należy wyróżnić:

- 1) Komitet Ryzyka
- 2) Komitet Sponsoringu, Prewencji i CSR
- 3) Komitet ds. Ciągłości Działania

1) Komitet Ryzyka

Komitet Ryzyka został powołany w celu koordynacji działań oraz nadzoru nad systemem i procesami zarządzania ryzykiem w Towarzystwie. Z wyłączeniem zadań i decyzji znajdujących się w kompetencjach organów Towarzystwa i innych komitetów funkcjonujących w strukturze organizacyjnej Towarzystwa, do zadań Komitetu Ryzyka należy w szczególności:

- 1) monitorowanie poziomu adekwatności kapitałowej Towarzystwa;
- 2) nadzór nad systemem i procesami zarządzania następujących kategorii ryzyka:
 - ryzyka aktuarialnego;
 - ryzyka rynkowego;
 - ryzyka kredytowego
 - ryzyka operacyjnego, oraz
 - ryzyka braku zgodności

- w zakresie ich monitorowania, oceny oraz podejmowania decyzji o ich akceptacji lub ograniczaniu;
- 3) wsparcie w realizacji strategii w obszarze zarządzania ryzykiem w Towarzystwie;
- 4) doradzanie w zakresie tak obecnego, jak i przyszłego, w kontekście podejmowanych decyzji, profilu ryzyka;
- 5) podejmowanie decyzji/rekomendacji związanych z ustalaniem poziomu reasekuracji w kontekście apetytu na ryzyko, oraz
- 6) nadzór nad procesem przygotowywania sprawozdawczości wynikającej z wdrożenia przepisów Dyrektywy.

W skład Komitetu powołano osoby zarządzające poszczególnymi, kluczowymi obszarami działalności Towarzystwa.

2) Komitet Sponsoringu, Prewencji i CSR

Towarzystwo, zgodnie z art. 278 ust. 1 Ustawy, utworzyło fundusz prewencyjny przeznaczony na finansowanie działań mających na celu zapobieganie powstawaniu lub zmniejszanie skutków zdarzeń losowych. W celu prawidłowego gospodarowania funduszem Zarząd Towarzystwa powołał Komitet Sponsoringu, Prewencji i CSR, którego celem jest zapewnienie prawidłowego prowadzenia przez Towarzystwo działalności sponsoringowej, prewencyjnej oraz z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR), a także sprawowanie nadzoru nad tymi obszarami oraz zapewnienie spójności prowadzonych działań. Komitet działa w oparciu o Regulamin działalności prewencyjnej, który określa zasady tworzenia i gospodarowania funduszem prewencyjnym oraz warunki realizowania czynności zapobiegania powstawaniu albo zmniejszania skutków zdarzeń losowych lub finansowania tych działań z funduszu prewencyjnego oraz w oparciu o Regulamin Komitetu Sponsoringu, Prewencji i CSR, który określa cele i zadania oraz zakres i tryb pracy Komitetu.

3) Komitet ds. Ciągłości Działania

Komitet ds. Ciągłości Działania został powołany w celu koordynacji działań zapewniających ciągłość działania Towarzystwa w przypadku wystąpienia zagrożenia. Działalność Komitetu obejmuje również nadzór nad stosowaniem Wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego dotyczących zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego.

B.1.5. Schemat organizacyjny

Schemat organizacyjny Towarzystwa odzwierciedlający zmiany w nadzorze organizacyjnym sprawowanym przez Członków Zarządu nad funkcjami kluczowymi stanowi Załącznik nr 2 do Sprawozdania SFCR.

B.1.6. Istotne zmiany systemu zarządzania, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym

Najistotniejsze zmiany dotyczące systemu zarządzania w okresie sprawozdawczym dotyczyły:

1. Powołania w skład Zarządu Członka zarządu odpowiedzialnego za ryzyko,
2. Zmian Systemu Kontroli Wewnętrznej;

W roku 2018 Jakub Papuga uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na powołanie na Członka zarządu odpowiedzialnego za ryzyko.

Wdrożono System Kontroli Wewnętrznej bazujący na modelu trzech niezależnych i uzupełniających się poziomów, tzw. trzech linii obrony, gdzie:

- 1) na I linię obrony składa się działalność właścicieli procesów biznesowych obejmująca operacyjne zarządzanie ryzykiem związanym z działalnością Towarzystwa i realizowanymi w ramach tej działalności procesami;
- 2) na II linię obrony składa się działalność obszaru compliance;
- 3) na III linię obrony składa się działalność audytu wewnętrznego.

B.1.7. Informacje na temat zasad i praktyk dotyczących wynagradzania Rady Nadzorczej, Zarządu oraz pracowników

Towarzystwo prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania Członków Zarządu, a także osób, które faktycznie zarządzają Towarzystwem lub innych pracowników, jeżeli ich praca ma istotny wpływ na profil ryzyka Towarzystwa albo z innych przyczyn zostali zakwalifikowani przez Zarząd do tej kategorii pracowników, w tym osoby nadzorujące funkcje kluczowe (Osoby Uprawnione).

Przyjęta przez Towarzystwo w roku 2016 i aktualizowana w okresie sprawozdawczym Polityka wynagradzania oraz uchwalona w roku 2016 Metoda identyfikacji Osób Uprawnionych zapewniają, że zasady wynagradzania osób do zadań których należą czynności istotnie wpływające na profil ryzyka Towarzystwa spełniają określone w art. 275 ust. 1 lit. c i ust. 3 Rozporządzenia oraz art. 3 ust. 1 pkt. 26 lit. a Ustawy.

Zasady przyznawania wynagrodzenia zmiennego, szczególnie w odniesieniu do członków Zarządu, Osób Uprawnionych oraz pracowników zaliczanych do Wyższej Kadry Kierowniczej, mają na celu wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem, zniechęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza limity zaakceptowane przez Radę Nadzorczą, a także wspieranie realizacji strategii działalności i ograniczenie konfliktu interesów.

Członkowie Rady Nadzorczej nie otrzymują wynagrodzenia zmiennego zależnego od wyników Towarzystwa. Zasady ich wynagradzania ustala bezpośrednio Walne Zgromadzenie Towarzystwa.

Wynagrodzenia Członków Zarządu ustalane są indywidualnie przez Radę Nadzorczą i składają się z następujących składników:

- miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego;
- wynagrodzenia zmiennego w postaci nagrody rocznej stanowiącej określony procent rocznego wynagrodzenia zasadniczego przyznawanego decyzją Rady Nadzorczej w drodze uchwały, na podstawie oceny pracy Członka Zarządu, w terminie miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdań finansowych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenia Towarzystwa oraz uzyskania przez Członka Zarządu absolutorium za rok obrotowy podlegający ocenie.
- świadczeń dodatkowych ustalanych indywidualnie oraz przysługujących Członkowi Zarządu jako pracownikowi na podstawie Kodeksu pracy i przepisów wewnętrznych Towarzystwa.

Stosunek stałego wynagrodzenia zasadniczego do wynagrodzenia zmiennego Osoby Uprawnionej umożliwia prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżenie lub nie przyznanie wynagrodzenia zmiennego.

Zgodnie z przyjętymi zasadami wynagrodzenie zmienne za dany rok przyznawane Osobie Uprawnionej w formie gotówkowej składa się z dwóch części:

- 1) nieodroczonej, przyznawanej i wypłacanej w pierwszym roku następującym po roku kalendarzowym stanowiącym okres oceny;
- 2) odroczonej (przez 3 lata), przyznawanej Osobom Uprawnionym warunkowo i stanowiącej znaczącą część wynagrodzenia zmiennego za dany rok, która mogą nabyć do 1/3 części łącznej kwoty odroczonej za dany rok, po spełnieniu warunków opisanych w przepisach wewnętrznych Towarzystwa i Polityce wynagradzania.

Łączne wynagrodzenie zmienne przyznawane Osobom Uprawnionym za dany rok nie może ograniczać zdolności Towarzystwa do zwiększenia jego bazy kapitałowej.

W Towarzystwie funkcjonuje pracowniczy program emerytalny (PPE) skierowany do wszystkich zatrudnionych w którym Towarzystwo odprowadza określoną część wynagrodzenia na indywidualny rachunek pracownika który odprowadza podatek dochodowy od wartości sfinansowanej przez pracodawcę składki.

Polityka wynagradzania nie przewiduje wynagradzania pracowników w formie uprawnień do akcji, bądź opcji na akcje oraz dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla członków zarządu lub rady nadzorczej i innych osób nadzorujących funkcje kluczowe.

B.1.8. Informacje dotyczące istotnych transakcji zawartych w okresie sprawozdawczym z akcjonariuszami oraz z członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne transakcje zawarte z akcjonariuszami oraz członkami Zarządu lub Rady Nadzorczej.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

B.2.1. Wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej wobec osób, które faktycznie zarządzają Towarzystwem lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji

Osoba pełniąca Kluczową funkcję, Osoba kluczowa to:

- członek Rady Nadzorczej Towarzystwa;
- członek Zarządu Towarzystwa;
- osoba nadzorująca inną funkcję kluczową;
- inne niż określone powyżej osoby zatrudnione w Towarzystwie, o ile zostały wskazane przez Zarząd jako Osoby kluczowe;

Osoba wykonująca czynności należące do funkcji kluczowej to pracownik komórki organizacyjnej wskazany w jej regulaminie organizacyjnym do wykonywania zadań związanych z realizacją tej funkcji.

Osoby kluczowe oraz osoby wykonujące czynności w ramach kluczowych funkcji spełniają następujące wymagania adekwatnie do ich stanowiska i realizowanych zadań:

- ich kwalifikacje zawodowe, wiedza i doświadczenie są odpowiednie, aby umożliwić prawidłowe i ostrożne zarządzanie (kompetencje);
- są osobami uczciwymi i cieszącymi się nieposzlakowaną opinią (reputacja).

Członkiem Zarządu może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymagania:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- 3) nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;

4) daje rękojmię prowadzenia spraw zakładu w sposób należyty.

Członkiem Rady Nadzorczej może być osoba, która spełnia łącznie wymagania, o których mowa powyżej (pkt 1 i 3), oraz daje rękojmię należytego wykonywania swojej funkcji.

Osobą nadzorującą funkcję kluczową może być osoba, która spełniła łącznie następujące wymagania:

- formalne określone dla Członków Zarządu zgodnie z Ustawą;
- posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania danej funkcji;
- daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

W zakresie oceny kompetencji, osoba pełniąca inną kluczową funkcję powinna posiadać, w szczególności, wiedzę i doświadczenie adekwatne do pełnionej funkcji z zakresu:

- rynków ubezpieczeń i rynków finansowych (świadomość i rozumienie biznesowego, ekonomicznego i rynkowego otoczenia, w którym Towarzystwo prowadzi działalność oraz świadomość wiedzy i potrzeb ubezpieczających), strategii i modelu biznesowego (szczegółowa znajomość strategii i modelu Towarzystwa);
- systemu zarządzania (świadomość i zrozumienie ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo i możliwości zarządzania nim oraz zdolność oceny efektywności istniejących w Towarzystwie rozwiązań, w celu zapewnienia prawidłowego zarządzania, nadzoru i kontroli w Towarzystwie, a także niezbędnych zmian w tych obszarach);
- analizy finansowej i aktuarialnej (zdolność do interpretacji finansowych i aktuarialnych informacji Towarzystwa, wdrażania odpowiednich mechanizmów kontrolnych i podejmowania niezbędnych działań na podstawie tych informacji);
- zasad, reguł i wymogów przepisów prawa związanych z funkcjonowaniem Towarzystwa, w tym umiejętności dostosowania do zmian przepisów prawa.

W zakresie oceny reputacji osób kluczowych Towarzystwo uwzględnia dostępne informacje na temat danej osoby w zakresie w szczególności:

- istotnych przestępstw, w tym każdego przestępstwa z zakresu prawa bankowego, finansowego lub ubezpieczeniowego lub dotyczącego rynku papierów wartościowych lub instrumentów płatniczych włączając przepisy prawa dotyczące prania pieniędzy, manipulacji rynkowych, niedozwolonych transakcji własnych oraz wszelkich wykroczeń przeciwko uczciwości, w tym nadużycia lub przestępstwa finansowe;
- istotne przewinienia dyscyplinarne lub administracyjne w sektorze finansowym, w tym w zakresie prawa odnoszącego się do osób prawnych, bankructwa, niewypłacalności lub ochrony konsumenta.

Osoby wykonujące czynności w ramach funkcji kluczowych powinny spełniać wymogi kompetencji i reputacji, o których mowa powyżej, proporcjonalnie do wykonywanych czynności, ale nie są objęte wymogiem powiadamiania organu nadzoru.

Osoby kluczowe zobowiązane są unikać działań mogących spowodować konflikt interesów w rozumieniu odrębnych regulacji wewnętrznych. Osoby kluczowe podlegają ocenie przed podjęciem decyzji o wyborze na to stanowisko lub gdy zaistnieją okoliczności charakteryzujące się wysokim prawdopodobieństwem niezgodności działań danej osoby z przepisami prawa, w szczególności, gdy pojawiają się uprawdopodobnione powody do wniosków, że:

- 1) zatrudnienie lub działania danej osoby spowodują, że działalność Towarzystwa nie będzie prowadzona zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa;
- 2) dana osoba podniesie ryzyko przestępstwa finansowego;
- 3) zarządzanie ostrożnościowe Towarzystwem może być zagrożone

B.2.2. Ocena kompetencji i reputacji osób, które faktycznie zarządzają Towarzystwem lub wykonują czynności w ramach innych kluczowych funkcji

Towarzystwo ocenia i weryfikuje kompetencje oraz reputację osób pełniących kluczowe funkcje w Towarzystwie.

Towarzystwo dokonuje:

- oceny kompetencji i reputacji kandydata lub kandydatki przed dokonaniem wyboru na stanowisko osoby pełniącej kluczową funkcję;
- weryfikacji oceny osoby pełniącej kluczową funkcję w przypadku zaistnienia okoliczności wskazujących na niezgodność działań tej osoby z przepisami prawa, mogących skutkować, w szczególności niezgodnością działalności Towarzystwa z przepisami prawa, przestępstwem finansowym lub zagrożeniem prawidłowego zarządzania Towarzystwem.

Przystępując do procesu wyboru na stanowisko osoby kluczowej, kandydat lub kandydatka zobowiązani są dostarczyć dokumenty i oświadczenia potwierdzające spełnienie wymogów określonych dla osób kluczowych w zakresie wykształcenia, kwalifikacji i doświadczenia zawodowego oraz reputacji.

W zakresie spełnienia wymogu uczciwości i nieposzlakowanej opinii, osoby pełniące kluczowe funkcje mogą być w szczególności zobowiązane do przedstawienia dowodu dobrej reputacji w tym w postaci referencji poprzednich pracodawców (o ile mają możliwość pozyskania referencji) oraz oświadczenia, że uprzednio nie ogłaszały upadłości lub innych dokumentów. W przypadku obcokrajowców, dokumentem równoważnym jest wyciąg z rejestru sądowego lub inny dokument urzędowy dowodzący spełniania wymogu wydany przez urząd kraju, z którego pochodzi cudzoziemiec albo stosowne oświadczenie złożone przed notariuszem.

Towarzystwo dokonuje doraźnej weryfikacji spełnienia wymogów przez osobę kluczową w przypadku:

- wydania stosownej decyzji organu nadzoru;
- powzięcia uprawdopodobnionej informacji o zaistnieniu okoliczności mogących powodować zmianę oceny spełnienia wymogów przez osobę kluczową.

Towarzystwo dokonuje oceny, czy osoba, która miałaby zostać osobą kluczową, cieszy się dobrą reputacją - pod kątem uczciwości i jej sytuacji finansowej, opierając się, obok dokumentacji i zaświadczeń, w szczególności na:

- istotnych przesłankach dotyczących jej charakteru;
- wzorców zachowań;
- zasad prowadzenia działalności gospodarczej (w tym aspekt kryminalny, finansowy i nadzorczy);

Równoczesne pełnienie przez tę samą osobę stanowisk osób kluczowych w zakładach ubezpieczeń wykonujących działalność w zakresie działu I i II Załącznika do Ustawy, nie jest uznawane za naruszenie spełnienia wymagania dawania rękojmi prowadzenia spraw w sposób należyty, rękojmi należytego wykonywania swojej funkcji, jak również rękojmi wykonywania zadań w sposób należyty.

Wymogi dotyczące osób kluczowych stosuje się do oceny kompetencji i reputacji osób wykonujących czynności należące do funkcji kluczowych z uwzględnieniem adekwatności wymogów do ich zakresu odpowiedzialności.

Organ nadzoru prowadzi kontrolę kompetencji i reputacji osób pełniących funkcje kluczowe w zakładzie ubezpieczeń ze szczególnym uwzględnieniem wymogów w stosunku do członków Zarządu. W szczególności KNF może odmówić, w drodze decyzji, wyrażenia zgody na powołanie członka Zarządu, jeżeli nie spełnia on wymagań określonych w Ustawie. Weryfikacja dokonywana jest zarówno na etapie postępowania w przedmiocie wydania zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej, jak i w toku prowadzonej działalności. Członkowie Zarządu Towarzystwa pełniący swoje funkcje zostali zaakceptowani przez KNF wraz z wydaniem zezwolenia na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej, w wyniku rozpatrzenia wniosku o zgodę na powołanie członka zarządu odpowiedzialnego za ryzyko, lub w wyniku spełnienia ustawowego obowiązku informacyjnego.

Wszystkie osoby pełniące funkcje kluczowe w Towarzystwie, niezwłocznie po wyborze, składają do KNF formularze dla osób pełniących te funkcje wskazując dokładnie swoje wykształcenie i doświadczenie zawodowe. Wraz z formularzami osoby te składają wszystkie dokumenty potwierdzające przywołane w formularzu oświadczenia.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

B.3.1. Opis systemu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Towarzystwie system zarządzania ryzykiem zapewnia prawidłowe i ostrożne zarządzanie prowadzoną działalnością i obejmuje, między innymi:

- strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno i odpowiednio podzielone,
- skuteczny system przekazywania informacji,
- efektywny i adekwatny proces zarządzania ryzykiem;
- powiązania z innymi elementami systemu zarządzania Towarzystwem (takimi jak: system kontroli wewnętrznej, zarządzanie kapitałem, realizację zadań pozostałych funkcji kluczowych etc.), oraz
- zgodność z wymogami regulacyjnymi.

Procesy i narzędzia dostosowuje się do skali działalności Towarzystwa i do jego profilu ryzyka. Główne wytyczne w zakresie zarządzania ryzykiem określone są w dokumencie Strategii zarządzania ryzykiem oraz w dokumentach polityk zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka. Celem każdej polityki jest wsparcie Rady Nadzorczej, Zarządu, Kierujących i pracowników Towarzystwa w procesie zarządzania ryzykiem w Towarzystwie, w szczególności określenie ról i odpowiedzialności, wprowadzenie jednolitych definicji, minimalnych zasad identyfikacji i oceny ryzyka, ustalenie poziomu tolerancji na ryzyko oraz określenie zasad monitorowania i oceny ryzyka. Zasady te służą również usprawnieniu planowania działalności Towarzystwa, a tym samym zwiększeniu skuteczności realizacji zadań i osiągania celów poprzez stosowanie odpowiednich mechanizmów kontroli oraz uzyskiwanie informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów i zadań. Apetyt na ryzyko wyznaczony jest poprzez akceptowalny poziom współczynnika wypłacalności, jak również akceptowalny poziom określonych limitów profilu ryzyka oraz limitów tolerancji.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem, PZU SA, jako podmiot dominujący w Grupie PZU (podmiot odpowiedzialny), realizuje zadania związane z wdrożeniem i bieżącym funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej (w tym funkcji zgodności), systemu zarządzania ryzykiem (z uwzględnieniem obszaru reasekuracji) oraz systemu zarządzania bezpieczeństwem, w sposób spójny, umożliwiający kontrolowanie tych systemów na poziomie Grupy PZU. System zarządzania w Towarzystwie jest dostosowany do jego działalności i podlega tym samym regułom, co systemy zarządzania pozostałych, ubezpieczeniowych podmiotów zależnych PZU SA. Powyższe zadania realizowane są na mocy zawartego pomiędzy Towarzystwem a PZU SA Porozumienia w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego, systemu zarządzania ryzykiem, systemu zgodności, systemu zarządzania bezpieczeństwem oraz reasekuracji w Grupie PZU. Celem tego porozumienia oraz przyjętych polityk jest wypracowanie i wdrożenie, zgodnie z Zasadami Ładu Korporacyjnego, jednolitych

mechanizmów, standardów i organizacji funkcjonowania efektywnych systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego, zarządzania ryzykiem, zarządzania bezpieczeństwem, funkcji zgodności oraz programu reasekuracji w podmiotach będących sygnatariuszami porozumienia.

Organizacja systemu zarządzania ryzykiem w Towarzystwie ma na celu zapewnienie jednoznacznego i efektywnego procesu identyfikacji, pomiaru i oceny, monitorowania i raportowania, raportowania i podejmowania działań zarządczych w odniesieniu do ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem składa się z następujących etapów:

1) Identyfikacja

Rozpoczyna się wraz z propozycją rozpoczęcia tworzenia produktu ubezpieczeniowego, nabycia instrumentu finansowego, zmiany procesu operacyjnego, a także z chwilą wystąpienia każdego innego zdarzenia potencjalnie wpływającego na powstanie ryzyka. Proces identyfikacji występuje do momentu wygaśnięcia zobowiązań, należności lub działań związanych z danym ryzykiem. Identyfikacja ryzyka polega na rozpoznaniu rzeczywistych i potencjalnych źródeł ryzyka, następnie analizowanych pod względem istotności.

2) Pomiar i ocena ryzyka

Przeprowadzane są, w zależności od charakterystyki danego typu ryzyka oraz poziomu jego istotności. Pomiar ryzyka przeprowadzają wyspecjalizowane jednostki. Biuro Ryzyka odpowiada za rozwój narzędzi oraz za pomiar ryzyka w zakresie określającym apetyt na ryzyko, profil ryzyka i limity tolerancji.

3) Monitorowanie i kontrola ryzyka

Polega na bieżącym przeglądzie odchyień realizacji od założonych punktów odniesienia (limitów, wartości progowych, planów, wartości z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń).

4) Raportowanie

Umożliwia efektywną komunikację o ryzyku i wspiera zarządzanie ryzykiem na różnych poziomach decyzyjnych.

5) Działania zarządcze

Działania te obejmują, m.in.: unikanie ryzyka, transfer ryzyka, ograniczanie ryzyka, określanie apetytu na ryzyko, akceptację poziomu ryzyka oraz narzędzia wpierające te działania.

System zarządzania ryzykiem jest powiązany z innymi elementami systemu zarządzania Towarzystwem, w tym w szczególności:

1) procesem zarządzania kapitałem, który opiera się na następujących, podstawowych zasadach:

- utrzymanie współczynnika wypłacalności powyżej docelowego współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności;

- gwarancję uzupełnienia środków własnych przez Członka Założyciela Towarzystwa do poziomu zapewniającego spełnienie warunku określonego w pkt. 1, po wcześniejszym wyczerpaniu wszystkich innych możliwości optymalizacji kapitałowego wymogu wypłacalności czy też zwiększenia poziomu środków własnych Towarzystwa.
- 2) systemem kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie przestrzegania przez Towarzystwo wymogów regulacyjnych oraz skuteczność i wydajność operacji zakładu w świetle jego celów oraz zabezpieczenia dostępności i wiarygodności informacji finansowych i niefinansowych, obejmuje w szczególności funkcję zgodności z przepisami, procedury administracyjne i księgowe, organizację kontroli wewnętrznej, ustalenia w zakresie raportowania na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Towarzystwa. Wszystkie te działania mają na celu ograniczenie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością;
- 3) funkcją zgodności z przepisami, która zapewnia, że działalność Towarzystwa prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a także wspiera pozostałych jednostek organizacyjnych Towarzystwa w procesie bieżącego zarządzania ryzykiem zgodności;
- 4) funkcją aktuarialną, która koordynuje proces ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- 5) funkcją audytu wewnętrznego zapewniającą niezależną ocenę adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania w Towarzystwie.

B.3.2. Funkcja zarządzania ryzykiem

Funkcja zarządzania ryzykiem, zgodnie z art. 60 Ustawy, realizowana jest przez Biuro Ryzyka, w szczególności poprzez następujące zadania:

- wdrożenie i rozwój skutecznego, adekwatnego do skali i złożoności prowadzonej działalności systemu zarządzania ryzykiem;
- opracowanie i implementacja strategii, polityk i procedur zarządzania ryzykiem;
- budowa i rozwój metod i narzędzi identyfikacji, oceny, monitorowania i raportowania o ryzyku;
- tworzenie efektywnych modeli pomiaru rentowności ekonomicznej prowadzonej działalności;
- zapewnienie spełnienia przez Towarzystwo wymogów Dyrektywy oraz innych aktów zewnętrznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem.

Przedmiotem działalności Biura Ryzyka jest udział w procesach sprawozdawczości finansowej, wyceny produktów oraz poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie programu reasekuracji biernej, w tym w szczególności:

- 1) wyliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności, minimalnego wymogu kapitałowego oraz marginesu ryzyka;

- 2) przeprowadzanie procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności;
- 3) raportowanie o ryzyku, a także inicjowanie i podejmowanie działań mających na celu wdrożenie w Towarzystwie procesu decyzyjnego opartego na ryzyku;
- 4) sporządzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej w Towarzystwie za rok obrotowy;
- 5) identyfikacja i ocena nowych ryzyk;
- 6) doradzanie Zarządowi w procesie zarządzania ryzykiem prowadzonej działalności.

Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem oraz osoby wykonujące czynności w ramach funkcji zarządzania ryzykiem przedstawiają Zarządowi Towarzystwa wyniki swoich analiz oraz rekomendacje w trakcie posiedzeń Komitetu Ryzyka oraz posiedzeń Zarządu.

B.3.3. Ciągła zgodność z systemem limitów

Funkcjonujący w Towarzystwie system zarządzania ryzykiem zapewnia bieżącą i aktualną informację w zakresie charakteru i skali ryzyka związanego z prowadzoną przez Towarzystwo działalnością, w szczególności w Towarzystwie funkcjonuje odpowiedni system limitów. Zarząd oraz Rada Nadzorcza otrzymują cykliczne raporty w zakresie wykorzystania ustalonych na poziomie Towarzystwa limitów profilu ryzyka oraz limitów tolerancji, przy uwzględnieniu charakteru, skali oraz stopnia złożoności prowadzonej przez Towarzystwo działalności. W Towarzystwie funkcjonuje system wczesnego ostrzegania. W sytuacji gdy wykorzystanie limitów profilu ryzyka w bieżącym pomiarze przekroczy poziom 90%, Biuro Ryzyka na bieżąco monitoruje sytuację i informuje Zarząd o jej rozwoju, przedstawiając jednocześnie propozycję w zakresie działań naprawczych celem uniknięcia przekroczenia limitów profilu ryzyka. W sytuacji przekroczenia limitów profilu ryzyka, Biuro Ryzyka niezwłocznie informuje Zarząd w celu oceny i podjęcia działań naprawczych.

W przypadku apetytu na ryzyko ustalony w Towarzystwie system wczesnego ostrzegania opiera się o następujące limity ostrożnościowe:

	Strefa zielona	Strefa żółta	Strefa czerwona
Współczynnik wypłacalności	$\geq 160\%$	$\geq 145\%; < 160\%$	$< 145\%$

Powyższe limity dostosowane są do poziomu apetytu na ryzyko wynikającego z realizacji przez Towarzystwo celów biznesowych i strategii Grupy PZU. Zarząd Towarzystwa planuje działalność w taki sposób, aby współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności nie spadł poniżej poziomu granicznego dla strefy zielonej.

B.3.4. Struktura organizacyjna procesu zarządzania ryzykiem w Towarzystwie

Funkcjonująca struktura organizacyjna procesu zarządzania ryzykiem w Towarzystwie zapewnia, że ryzyka są identyfikowane, mierzone i zarządzane, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności. W procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą wszyscy pracownicy Towarzystwa, poprzez postępowanie zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz wewnętrznymi regulacjami. Za bieżące i skuteczne zarządzanie ryzykiem odpowiadają poszczególne komórki organizacyjne, w ramach posiadanych kompetencji oraz stosownie do określonego zakresu odpowiedzialności, ustalonego w ramach systemu zarządzania w Towarzystwie.

Struktura organizacyjna w zakresie zarządzania ryzykiem składa się z czterech poziomów kompetencyjnych:

- 1) trzy pierwsze poziomy obejmują:
 - a) Radę Nadzorczą i jej Komitet, która sprawuje nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego procesu w ramach decyzji określonych w szczególności w Statucie Towarzystwa, regulaminie Rady Nadzorczej i regulaminie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej;
 - b) Zarząd, który organizuje i zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem poprzez określenie strategii, polityk, wyznaczenie apetytu na ryzyko, określenie limitów profilu ryzyka i limitów tolerancji na poszczególne kategorie ryzyka;
 - c) Komitety, w szczególności Komitet Ryzyka, które mają za zadanie zapewnić, że w Towarzystwie funkcjonuje efektywny system identyfikacji, zarządzania oraz monitorowania poziomu istotnego ryzyka związanego z prowadzoną działalnością; nadzór nad tym procesem oraz upewnienie się, że jest on w sposób ciągły usprawniany, mając na względzie zmieniające się otoczenie ekonomiczne oraz prawno-regulacyjne.
- 2) czwarty poziom dotyczy poziomu operacyjnego, w którym zadania związane z procesem zarządzania ryzykiem podzielone są pomiędzy trzy linie obrony:
 - a) pierwsza – obejmuje bieżące zarządzanie ryzykiem na poziomie komórek operacyjnych oraz bezpośrednie podejmowanie decyzji w odniesieniu do ryzyka, w oparciu o wewnętrzne regulacje Towarzystwa;
 - b) druga – obejmuje zarządzanie ryzykiem w drodze identyfikacji, monitorowania i raportowania o ryzyku oraz kontroli ograniczeń;
 - c) trzecia – dokonuje niezależnej oceny procesów zarządzania ryzykiem z częstotliwością zależną od zidentyfikowanych obszarów ryzyka, poziomu jego istotności, a także od roli i skuteczności kontroli wewnętrznej w ich redukowaniu.

Proces zarządzania ryzykiem objęty jest systemem kontroli wewnętrznej, który zapewnia zgodność procesu z przepisami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz jego stałe usprawnianie i adekwatność względem profilu działalności Towarzystwa.

B.3.5. Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Wdrożony w Towarzystwie proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności zapewnia regularną ocenę ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, przy zastosowaniu scenariuszy testów warunków skrajnych dostosowanych do specyfiki prowadzonej przez Towarzystwo działalności (profilu ryzyka).

Odpowiedzialność za proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności (zwany dalej procesem ORSA, ORSA) spoczywa na Zarządzie Towarzystwa, który bierze w nim czynny udział poprzez nadzorowanie jego tworzenia, przebiegu oraz weryfikację uzyskanych wyników.

Proces ORSA stanowi integralną część procesu planowania finansowego w Towarzystwie i składa się, w szczególności, z następujących etapów:

- przygotowania i zatwierdzenia założeń do przeprowadzenia procesu ORSA w danym roku;
- przygotowania i zatwierdzenia danych sprawozdawczych, zgodnych z Planem Finansowym Towarzystwa;
- przeprowadzenia oceny potrzeb kapitałowych przy realizacji założeń Planu Finansowego;
- analizy zgodności z poziomem apetytu na ryzyko oraz profilem ryzyka;
- zatwierdzenia i udokumentowania wyników ORSA;
- przekazania do organu nadzoru raportu z procesu ORSA.

Proces ORSA obejmuje w szczególności:

- ocenę ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności;
- ocenę ciągłej zgodności z wymogami kapitałowymi oraz z wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- ocenę istotności, z jaką profil ryzyka Towarzystwa odbiega od założeń leżących u podstaw kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego według Formuły Standardowej.

Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności dokonywana jest dla wszystkich ryzyk uznanych za istotne, zgodnie z postanowieniami Strategii zarządzania ryzykiem w Towarzystwie, tj. ryzyka aktuarialnego, ryzyka rynkowego, ryzyka niewypłacalności kontrahenta oraz ryzyka operacyjnego. Przeprowadzana dodatkowo analiza jakościowa obejmuje swym zakresem tzw. ryzyka trudno mierzalne (w tym ryzyko braku zgodności). W 2018 r. nie zidentyfikowano potrzeby utworzenia na tą grupę ryzyk osobnego buforu kapitałowego.

Własna ocena ryzyka i wypłacalności jest przeprowadzana regularnie, co najmniej raz w roku, lub po wystąpieniu istotnych zmian w profilu ryzyka wynikających ze zmian operacji wewnętrznych lub zmian otoczenia biznesowego, np. rewizja założeń Planu finansowego w trakcie roku obrotowego. Częstotliwość przeprowadzenia ORSA jest spójna z rewizją planów finansowych oraz towarzyszących im nowych prognoz rozwoju działalności, które odpowiadają realizacji strategii Towarzystwa oraz uwzględniają zmiany wynikające z rozwoju portfela oraz zmian w otoczeniu biznesowym.

Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności może być przeprowadzana przy użyciu następujących narzędzi:

- 1) analiza wybranych wskaźników;
- 2) metody scenariuszowe (testów stresu, odwróconych testów stresu) – analizy utraty wartości spowodowanej przez zadaną zmianę czynników ryzyka;
- 3) metody faktorowe – uproszczone wersje metod scenariuszowych, zredukowanych do przypadku jednego scenariusza dla jednego czynnika ryzyka;
- 4) miary ekspozycji i wrażliwości;
- 5) wiedza ekspercka pracowników Towarzystwa.

W ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności uwzględnia się ponadto ryzyka specyficzne, wynikające z powiązań występujących w ramach Grupy PZU, w szczególności, ryzyko zarażenia.

Określenie przez Towarzystwo własnych potrzeb w zakresie wypłacalności odbywa się w scenariuszu przewidywanych Planem Finansowym warunków rynkowych, przy uwzględnieniu aktualnej informacji w zakresie kształtowania się wielkości oraz struktury portfela umów ubezpieczenia, w horyzoncie czasu przewidzianym Planem Finansowym.

Jeżeli w wyniku własnej oceny ryzyka i wypłacalności, w kolejnych latach projekcji, zostanie zidentyfikowany możliwy spadek współczynnika wypłacalności poniżej akceptowalnego poziomu lub przekroczenie limitów profilu ryzyka, Dyrektor Biura Ryzyka, we współpracy z Dyrektorem Biura Finansów i Rachunkowości, przedstawiają możliwe działania, w tym zmiany w zakresie planów finansowych, mające na celu obniżenie poziomu ryzyka lub podwyższenie środków własnych. Podejmując decyzję o zastosowaniu danego działania naprawczego, uwzględnia się w szczególności możliwość zastosowania danego działania w praktyce, czas niezbędny do wdrożenia danego działania naprawczego, jakość środków własnych oraz ryzyko reputacji.

Ocena ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności w 2018 r. objęła lata 2018-2020, zgodnie z horyzontem planowania finansowego w Towarzystwie. W ramach oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności przeprowadzane zostały analizy w celu określenia czy przy danej strategii działalności Towarzystwo utrzyma niezbędny poziom kapitału, adekwatny do ryzyka, na jakie jest narażona obecnie i na jakie może być narażona w przyszłości (również w przypadku wystąpienia nagłych zdarzeń odzwierciedlonych w scenariuszach szokowych). Testowane przez Towarzystwo, a określone na poziomie Grupy PZU scenariusze

warunków skrajnych, zbudowane zostały przy uwzględnieniu profilu ryzyka Towarzystwa, umożliwiając weryfikację potrzeb kapitałowych w nowych warunkach obejmujących zarówno istotne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym, jak i szoki charakterystyczne dla sektora ubezpieczeń. Ponadto analiza obejmuje scenariusze wpływające zarówno na aktywa, jak i na pasywa.

Z uwagi na dynamiczny rozwój Towarzystwa w 2018 roku funkcjonują dodatkowe elementy w procesie bieżącego monitorowania rozwoju portfela zobowiązań ubezpieczeniowych. Biuro Ryzyka przeprowadza dodatkową analizę kontraktów, które z uwagi na charakter przedmiotu umowy ubezpieczenia oraz skalę (mierzoną składką przypisaną brutto), mogą w istotny sposób wpłynąć na kształtowanie się współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności w kolejnych okresach.

B.4. System kontroli wewnętrznej

B.4.1. Opis systemu kontroli wewnętrznej

W ramach systemu zarządzania w Towarzystwie funkcjonuje system kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie przestrzegania przez Towarzystwo wymogów regulacyjnych oraz skuteczność i wydajność operacji w świetle jego celów oraz zabezpieczenia dostępności i wiarygodności informacji finansowych i niefinansowych.

System Kontroli Wewnętrznej wspiera Radę Nadzorczą, Zarząd, Kierujących i pracowników w realizacji celów określonych w szczególności w strategii Towarzystwa i koncentruje się na następujących obszarach:

- 1) środowisku kontroli wewnętrznej, tj. promowaniu znaczenia kontroli wśród pracowników i nadzoru ze strony kierownictwa, stylu zarządzania, w tym delegowaniu zadań, uczciwości, wartości etycznych i rozwoju pracowników;
- 2) identyfikacji i ocenie ryzyka, w tym utrzymywaniu go na akceptowalnym poziomie;
- 3) czynnościach kontrolnych i podziale obowiązków;
- 4) jakości informacji i jej komunikowaniu, tj. zapewnieniu przepływu informacji, które pozwalają prowadzić i kontrolować działalność Towarzystwa;
- 5) monitorowaniu efektywności mechanizmów kontrolnych;
- 6) działaniach korygujących i naprawczych.

System Kontroli Wewnętrznej (SKW) obejmuje ogół przepisów wewnętrznych, w szczególności administracyjnych, rachunkowych, dotyczących adekwatności kapitałowej, zagadnień informacyjnych, struktur organizacyjnych, rozwiązań wprowadzonych w systemach informatycznych, systemów raportowania, funkcję compliance, nadzór oraz inne mechanizmy kontrolne przyczyniające się do realizacji celów Towarzystwa oraz zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności jej funkcjonowania. W ramach SKW wyodrębnia się:

- 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Towarzystwie;
- 2) niezależną komórkę ds. zgodności (BPC) mającą za zadanie realizację funkcji compliance oraz zapewnianie rozwiązań systemowych w zakresie efektywności i skuteczności SKW;
- 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego (BAW) mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.

SKW bazuje na modelu trzech niezależnych i uzupełniających się poziomów, tzw. trzech linii obrony, gdzie:

- 4) na I linię obrony składa się działalność właścicieli procesów biznesowych obejmująca operacyjne zarządzanie ryzykiem związanym z działalnością Towarzystwa i realizowanymi w ramach tej działalności procesami;
- 5) na II linię obrony składa się działalność compliance,
- 6) na III linię obrony składa się działalność audytu wewnętrznego..

W przypadku zidentyfikowania przez pracownika Towarzystwa nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli, pracownik zobowiązany jest do ich udokumentowania i poinformowania bezpośredniego przełożonego.

Kierujący podejmuje działania w celu usunięcia uchybień oraz informuje Zarząd, w przypadku konieczności podjęcia dalszych działań.

W Towarzystwie funkcjonuje również system zgłaszania nieprawidłowości, który zapewnia ochronę sygnalistów oraz przewiduje tryby postępowania.

B.4.2. Funkcja zgodności z przepisami

Ryzyko braku zgodności klasyfikowane jest przez Towarzystwo jako ryzyko istotne i podlega odpowiednim regulacjom wewnętrznym. Zaliczane do kategorii trudno mierzalnych dotyczy, w szczególności, ryzyka wynikającego z niedostosowania prowadzonej przez Towarzystwo działalności do zmieniającego się otoczenia prawno – regulacyjnego. Błędy proceduralne, opóźnienia w opracowaniu lub uchwalaniu regulacji, niezastosowanie się do ustaw, rozporządzeń, przepisów czy przyjętych standardów i kodeksów postępowania zwiększają ryzyko sankcji prawnych, materialnych strat finansowych lub utraty dobrej reputacji.

Do zadań funkcji zgodności z przepisami należą w szczególności;

- doradzanie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Towarzystwa oraz Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej w zakresie zgodności z przepisami prawa;

- ocena potencjalnego wpływu na działalność Towarzystwa zmian w otoczeniu regulacyjnym;
- identyfikacja i monitorowanie ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz kodeksów postępowania;
- opiniowanie działań i decyzji które mogą powodować ryzyko niezgodności lub mogą narażać Towarzystwo na ryzyko utraty dobrej reputacji.

Biuro Compliance w ramach koordynacji zapewnienia zgodności działalności Towarzystwa z obowiązującymi przepisami prawa i przyjętymi standardami, podejmuje następujące działania:

- prowadzi analizę przepisów wewnętrznych pod kątem występowania ryzyka braku zgodności;
- dostosowuje i ujednolica w Towarzystwie przepisy wewnętrzne z obszaru zarządzania ryzykiem braku zgodności w celu zapewnienia ich spójności z regulacjami obowiązującymi w Grupie PZU;
- analizuje i ocenia informacje na temat ryzyka braku zgodności, na które narażone jest Towarzystwo;
- określa plan zapewnienia zgodności z przepisami, oraz
- przeprowadza ocenę adekwatności środków podejmowanych przez Towarzystwo w celu zapobiegania występowania przypadków niezgodności z przepisami.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności realizowane jest w szczególności przez udział funkcji zgodności z przepisami w różnych działaniach operacyjnych, opiniujących i kontrolnych.

Osoba nadzorująca funkcję zgodności z przepisami oraz osoby wykonujące czynności w ramach funkcji zgodności z przepisami przedstawiają Zarządowi Towarzystwa wyniki swoich analiz oraz rekomendacje w trakcie posiedzeń Zarządu, Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej.

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

B.5.1. Opis wdrożenia funkcji audytu wewnętrznego

Audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest przysporzenie wartości i usprawnienie działalności operacyjnej TOW PZUW. Polega na systematycznej i dokonywanej w uporządkowany sposób ocenie adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania. Pomaga TOW PZUW osiągnąć cele, dostarczając zapewnienia o skuteczności tych procesów, również poprzez doradztwo.

Audyt wewnętrzny w TOW PZUW realizowany jest przez Biuro Audytu Wewnętrznego. Za nadzór nad funkcją audytu wewnętrznego odpowiada Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego.

Zakres audytu wewnętrznego obejmuje wszystkie obszary działalności TOW PZUW.

W Grupie PZU wdrożono Kodeks Etyki Audytora Wewnętrznego, w oparciu o wytyczne Instytutu Auditorów Wewnętrznych (IIA) zawarte w Kodeksie Etyki IIA. Celem Kodeksu jest promowanie najlepszych praktyk wykonywania obowiązków, wzorców postawy etycznej oraz determinowanie potrzeby ciągłego rozwoju zawodowego i kształtowania właściwego wizerunku audytorów wewnętrznych.

B.5.2. Niezależność i obiektywizm audytu wewnętrznego

Audyt wewnętrzny jest funkcją obiektywną i niezależną od funkcji operacyjnych.

Zakres badań audytowych oraz wydawane opinie i oceny po-audytowe stanowią autonomiczne decyzje BAW.

Niezależność audytu wewnętrznego jest zagwarantowana w szczególności poprzez:

- 1) podległość Dyrektora Biura Audytu Wewnętrznego pod:
 - a) organizacyjnie - Prezesa Zarządu TUV PZUW,
 - b) funkcjonalnie - Komitet Audytu;
- 2) opiniowanie powołania lub odwołania Dyrektora Biura Audytu Wewnętrznego przez Komitet Audytu;
- 3) opiniowanie projektu Planu Audytu przez Komitet Audytu;
- 4) raportowanie informacji o realizacji Planu Audytu oraz wynikach monitorowania rekomendacji Komitetowi Audytu oraz Zarządowi TUV PZUW;
- 5) uprawnienie Dyrektora Biura Audytu Wewnętrznego do bezpośredniego kontaktowania się z Przewodniczącym Rady Nadzorczej i Przewodniczącym Komitetu Audytu, w szczególności w zakresie istotnych nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku realizacji zadań audytowych;
- 6) uprawnienie Dyrektora Biura Audytu Wewnętrznego do uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu oraz dostępu do protokołów z posiedzeń Zarządu;
- 7) zobowiązanie wszystkich pracowników TUV PZUW oraz osób fizycznych i prawnych wykonujących pracę na rzecz TUV PZUW na podstawie umów cywilnoprawnych, do udzielania audytorom żądanych informacji i wyjaśnień oraz udostępniania dokumentów i danych umożliwiających terminowe i poprawne wykonanie audytu.

B.6. Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna w Towarzystwie, zgodnie z art. 66 Ustawy, realizowana jest przez Biuro Aktuarialne w szczególności poprzez następujące działania:

- koordynację ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności, obejmującej w szczególności:

- ustalanie najlepszego oszacowania zobowiązań (BEL) brutto i na udziale reasekuratora, w tym wyznaczanie przepływów na potrzeby tych oszacowań;
 - walidację rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
 - sporządzanie wymaganej przepisami prawa dokumentacji dotyczącej procesu tworzenia rezerw dla celów wypłacalności.
- zapewnienie adekwatności metod i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, realizowane w szczególności poprzez:
 - cykliczną aktualizację zakładanych współczynników i parametrów wykorzystywanych do wyliczenia rezerw;
 - cykliczne porównanie wartości rezerw wyznaczonych przy wykorzystaniu innych metod/modeli.
- ocenę, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości, realizowaną w szczególności poprzez:
 - comiesięczną weryfikację danych polisowych i szkodowych wykorzystywanych do wyznaczania rezerw dla celów rachunkowości za pomocą mechanizmów kontrolnych wbudowanych w narzędzia do wyznaczania rezerw;
 - współpracę z właścicielami danych wykorzystywanych do ustalenia wartości rezerw w celu spełniania przez nie w sposób ciągły wymogów dotyczących jakości;
- cykliczną ocenę przyjętych i stosowanych metod wyceny poszczególnych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- cykliczną ocenę adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- porównywanie najlepszych oszacowań w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Zakładu o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego;
- ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości brutto i na udziale reasekuratora oraz tworzenie i dokumentowanie metodologii kalkulacji rezerw dla celów rachunkowości brutto i na udziale reasekuratora;
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, zawierającej elementy opisane artykułem 272, ust. 6 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35;

- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji, zawierającej elementy opisane artykułem 272, ust. 7 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 ;
- udział we wdrażaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności obejmujący informowanie Zarządu oraz osoby nadzorującej funkcję zarządzania ryzykiem o wszystkich ryzykach, w tym ryzyku operacyjnym, zidentyfikowanych w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz przedstawianie propozycji działań mających na celu minimalizację tych ryzyk;
- cykliczne sporządzanie raportu skierowanego do Zarządu zawierającego informacje na temat wykonanych zadań dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;

Osoba nadzorująca funkcję aktuarialną oraz osoby wykonujące czynności w ramach funkcji aktuarialnej przedstawiają Zarządowi Towarzystwa wyniki swoich analiz oraz rekomendacje w trakcie posiedzeń Komitetu Ryzyka oraz posiedzeń Zarządu.

Aktuariusz jest powoływany i odwoływany przez Zarząd Towarzystwa. W realizacji swoich obowiązków ma zapewnioną niezależność operacyjną oraz dostęp do raportów, danych źródłowych, kompletnych informacji oraz do wszystkich pracowników Towarzystwa.

B.6.1. Zgodność z wymogami w zakresie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Funkcja aktuarialna w Towarzystwie zapewnia, że rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe, w tym również dla celów wypłacalności, wyliczane są w sposób prawidłowy, z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Towarzystwa Regulaminem tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, Metodą wyznaczania najlepszego oszacowania rezerw dla celów wypłacalności oraz szczegółowymi procedurami w zakresie tworzenia rezerw szkodowych.

Rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe ustalane są nie rzadziej niż na koniec każdego kwartału, z wyłączeniem rezerwy na wyrównanie szkodowości (ryzyka), która ustalana jest na koniec każdego roku obrotowego, zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi. Funkcja aktuarialna dokonuje oceny wystarczalności oraz odpowiedniej jakości danych wykorzystywanych w procesie wyliczania rezerw techniczno – ubezpieczeniowych, w tym również dla celów wypłacalności. Potwierdzeniem zachowania należytej staranności w procesie szacowania rezerw techniczno – ubezpieczeniowych jest opinia, o prawidłowości rezerw wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym.

B.7. Outsourcing

Towarzystwo przyjęło zasady dokonywania outsourcingu, w tym outsourcingu czynności uznawanych przez Towarzystwo za podstawowe lub ważne. Towarzystwo nie powierza dostawcom realizacji kluczowych funkcji systemu zarządzania.

Zawarcie umowy o świadczenie przez podmiot zewnętrzny na rzecz Towarzystwa usług dotyczących czynności ważnych, poprzedzone jest określeniem przez Zarząd Towarzystwa realnych w danym zakresie potrzeb, charakteru i skali prowadzonej działalności oraz kosztu, który Towarzystwo musiałoby ponieść w przypadku decyzji o obsłudze danego procesu w ramach zasobów własnych. Umowy outsourcingu chronią interesy Towarzystwa i zapewniają możliwość egzekwowania od dostawcy wcześniejszych ustaleń, poczynionych w trakcie przeprowadzania procesu sprzedaży. Dokumenty umów określają, co ma być wykonywane i w jakiej cenie oraz wyznaczają relacje między dostawcą a odbiorcą usługi. Zleceniobiorca składa rękojmię wykonywania zleconych zadań w sposób należyty, oświadczając, w uzasadnionych przypadkach, o dysponowaniu właściwym zakresem pozwoleń wynikających z przepisów prawa, regulujących prowadzoną przez usługodawcę działalność. Ponadto Towarzystwo jest uprawnione do nadzoru i kontrolowania przestrzegania przez zleceniobiorcę warunków umowy oraz realizacji przedmiotu umowy na każdym jej etapie.

Wszyscy usługodawcy realizujący określone czynności zlecone przez Towarzystwo znajdują się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Towarzystwo na bieżąco i w terminie określonym w Ustawie informuje Komisję Nadzoru Finansowego o planowanym zawarciu umowy outsourcingu.

Przyjęta przez Towarzystwo Polityka outsourcingu określa zasady dokonywania outsourcingu przez Towarzystwo, w tym:

- podział odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem outsourcingu;
- kryteria identyfikacji umowy outsourcingu;
- wymogi wobec dostawcy, któremu Towarzystwo może powierzyć wykonanie czynności ubezpieczeniowych oraz czynności należących do działalności reasekuracyjnej i czynności bezpośrednio związanych z tą działalnością;
- warunki i formę umowy outsourcingu;
- szczególne wymogi dla procesu zawierania umów outsourcingu;
- zasady współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego w obszarze outsourcingu.

Polityka outsourcingu zawiera również następujące elementy:

- określenie jakie czynności mogą podlegać outsourcingowi; w tym zapisy
- dotyczące outsourcingu funkcji kluczowych;
- oraz kryteria wyboru dostawcy usług z zakresu czynności ubezpieczeniowych,
- kryteria wyboru dostawcy usług z zakresu czynności reasekuracyjnych.
- W roku 2018 r. Towarzystwo dokonało przeglądu Polityki outsourcingu dostosowując ją do standardów Grupy PZU.

W 2018 r. Towarzystwo dokonało przeglądu Polityki outsourcingu dostosowując ją do standardów Grupy PZU.

Towarzystwo na ostatni dzień okresu sprawozdawczego posiadało następujące, aktywne umowy outsourcingu zawarte z wymienionymi kontrahentami:

- Umowa dotycząca świadczenia usług w zakresie administracji kadrowej i płacowej pracowników i zleceniobiorców (PZU CO);
- Umowa na kompleksową obsługę likwidacji szkód (PZU SA);
- Umowa na kompleksową obsługę likwidacji szkód Assistance (PZU SA);
- Umowa o wykonywanie usług informatycznych (PZU CO);
- Umowa o zarządzanie portfelami instrumentów finansowych (TFI PZU);
- Organizacja usług Assistance (AWP Polska Sp. z o.o.)
- Umowa o świadczenie pomocniczych usług w zakresie wstępnej likwidacji szkód majątkowych z umów ubezpieczenia zawartych przez Towarzystwo z Totalizatorem Sportowym (WTW Services Sp. z o.o.);
- Umowa o współpracy w zakresie świadczenia usług medycznych (PZU Zdrowie S.A.)

B.8. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

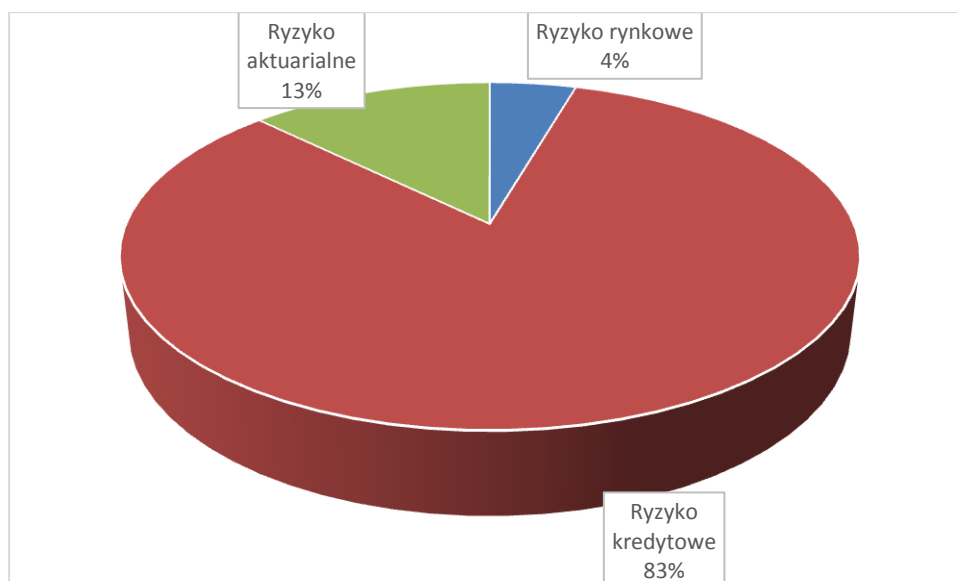
C. Profil ryzyka

W Towarzystwie funkcjonuje system zarządzania ryzykiem, który jest ukierunkowany zarówno na kontrolę ryzyka, jak również na zachowanie odpowiedniego poziomu środków własnych. Odzwierciedleniem przyjętego przez Towarzystwo modelu biznesowego jest, mierzony strukturą kapitałowego wymogu wypłacalności, profil ryzyka. W okresie sprawozdawczym, w porównaniu do roku 2017, nie wystąpiły istotne zmiany w strukturze kapitałowego wymogu wypłacalności, który w głównej mierze determinowany jest przez wymóg dla ryzyka kredytowego kontrahenta. Dalszy wzrost udziału wymogu dla ryzyka aktuarialnego wynika z obserwowanego, dynamicznego rozwoju działalności.

Poniższa tabela przedstawia kategorie ryzyka istotnego dla Towarzystwa.

Kategoria ryzyka	Definicja
ryzyko aktuarialne	możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych, w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.
ryzyko rynkowe	ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów, spread'u kredytowego, wartości zobowiązań i instrumentów finansowych.
ryzyko kredytowe	ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikające z wahań wiarygodności i zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i wszelkich dłużników, materializujące się niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta.
ryzyko operacyjne	ryzyko poniesienia straty wynikającej z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.
ryzyko płynności	ryzyko braku możliwości zrealizowania przez Towarzystwo lokat i innych aktywów bez wpływu na ich rynkowe ceny w celu uregulowania swoich zobowiązań finansowych w momencie, gdy stają się one wymagalne.
ryzyko braku zgodności	ryzyko naruszenia powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz niedostosowania się lub naruszenia przez Towarzystwo przepisów wewnętrznych i przyjętych standardów postępowania, w tym norm etycznych, które skutkuje lub może skutkować poniesieniem przez Towarzystwo sankcji prawnych, powstania strat finansowych bądź utraty reputacji lub wiarygodności.

Struktura podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 r. (bez ujęcia efektu dywersyfikacji) wyznaczonego w oparciu o Formułę Standardową, przedstawia się w sposób następujący:

Podobnie jak to miało miejsce w roku 2017, dominującym ryzykiem pozostaje ryzyko kredytowe, wynikające ze stosowanych technik ograniczania ryzyka (reasekuracja). Jego udział w strukturze wymogu kapitałowego (bez ryzyka operacyjnego) kształtuje się na poziomie zbliżonym do wyników za rok 2017.

Z uwagi na przyrost portfela umów ubezpieczenia oraz charakter wynikających z niego zobowiązań, nastąpił dalszy wzrost (o 1 p.p) udziału ryzyka aktuarialnego. Udział ryzyka rynkowego spadł nieznacznie, z poziomu 6% do 5%.

Koncentracja ryzyka

Towarzystwo identyfikuje następujące obszary działalności w których występuje koncentracja ryzyka:

- Ryzyko kredytowe wynikające z realizowanego programu reasekuracji biernej - zgodnie z przyjętym modelem biznesowym oraz realizowanej przez Towarzystwo strategii działalności, istotną techniką mitygacji ryzyka jest program reasekuracji biernej realizowanej głównie w ramach Grupy PZU;
- Ryzyko kredytowe wynikające z działalności lokacyjnej – realizowana przez Towarzystwo polityka inwestycyjna nakierowana na zapewnienie odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa i płynności lokat finansowych;

Ryzyka są w odpowiedni sposób odzwierciedlone w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności jak również podlegają odpowiednim technikom zarządzania stosowanym przez Towarzystwo.

Obok wymienionych powyżej przykładów ryzyka koncentracji identyfikowanego w ujęciu ilościowym, ekspozycja Towarzystwa na ryzyko koncentracji ma również wymiar operacyjny i wynika z faktu zlecania więcej aniżeli jednej usługi w ramach outsourcingu do jednego dostawcy, którym w przypadku

Towarzystwa jest Członek Założyciel. Ryzyko to jest ograniczane poprzez dodatkowe mechanizmy przewidziane procesem zawierania umów outsourcingu.

Testy warunków skrajnych i analizy wrażliwości

W Towarzystwie przeprowadzono, uwzględniające ryzyko rynkowe, kredytowe, aktuarialne, płynności, testy warunków skrajnych zgodnie z metodyką KNF oraz analizy wrażliwości w odniesieniu do istotnych ryzyk i zdarzeń według scenariuszy przygotowanych na potrzeby ORSA. Na potrzeby oceny zdefiniowano następujące scenariusze:

Lp.	Test warunków skrajnych	Ryzyko
1	Obniżenie ratingu kredytowego PZU SA o jeden stopień jakości kredytowej	Ryzyko kredytowe
2	Upadek największego kontrahenta Towarzystwa posiadającego rating kredytowy na poziomie 'BB' lub nie posiadający oficjalnie nadanej oceny ratingowej	Ryzyko kredytowe
3	Uwzględnienie ryzyka związanego z obligacjami rządowymi emitowanymi w walucie krajowej	Ryzyko rynkowe
4	Równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o + 100 punktów bazowych	Ryzyko rynkowe
5	Równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o - 100 punktów bazowych	Ryzyko rynkowe
6	Zmiana kształtu podstawowej krzywej stóp procentowych	Ryzyko rynkowe
7	Zmianę relacji kursu waluty polski złoty do walut obcych	Ryzyko rynkowe
8	Realizacja szkody odpowiadającej 50% sumy dwóch największych ryzyk w ujęciu PML brutto	Ryzyko aktuarialne
9	Wzrost współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 4 p.p.	Ryzyko aktuarialne
10	Wzrost wskaźnika kosztów akwizycji i administracji o 10 p.p. w odniesieniu do planu	Ryzyko aktuarialne
11	Wrażliwość założeń w zakresie najlepszego oszacowania rezerw	Ryzyko aktuarialne
12	Scenariusz zakładający łączne wystąpienie szkody katastroficznej w zakresie ekspozycji powodziowej i ekspozycji huraganowej	Ryzyko aktuarialne
13	Scenariusz zakładający nałożenie na Towarzystwo kary w wysokości 2% łącznego przypisu składki brutto	Ryzyko operacyjne

Lp.	Test warunków skrajnych	Ryzyko
14	Scenariusz łączony - wzrost współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 4 p.p.; - równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o + 100 punktów bazowych	Ryzyko płynności
15	Scenariusz łączony - wzrost współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 4 p.p.; - równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o - 100 punktów bazowych	Ryzyko płynności

Zaproponowane testy stresu obejmują najważniejsze obszary działalności ubezpieczeniowej oraz profil ryzyka Towarzystwa i zostały opracowane z uwzględnieniem metodyki testów stresu przeprowadzanych przez Organu nadzoru. Testy stresu wybrane do przeprowadzenia w ramach ORSA odpowiadają ocenie najistotniejszych ryzyk w działalności Towarzystwa.

Wyniki testów nie uwzględniają wpływu ewentualnych działań podejmowanych przez Zarząd Towarzystwa, mających na celu złagodzenie skutków materializacji scenariusza. W rzeczywistości, w oparciu o funkcjonujący system zarządzania ryzykiem, w szczególności system limitów i ograniczeń, Zarząd Towarzystwa może podjąć stosowne działania zapobiegające lub też ograniczające wpływ realizacji zakładanego scenariusza.

Poniższa tabela prezentuje zmiany poziomu wskaźników pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi po przeprowadzeniu wewnętrznych testów stresu.

Scenariusz warunków skrajnych	Wpływ na współczynnik wypłacalności
Obniżenie ratingu kredytowego PZU SA o jeden stopień jakości kredytowej	Wpływ istotny
Upadek największego kontrahenta Towarzystwa posiadającego rating kredytowy na poziomie 'BB' lub nie posiadający oficjalnie nadanej oceny ratingowej	Wpływ niski
Uwzględnienie ryzyka związanego z obligacjami rządowymi emitowanymi w walucie krajowej	Wpływ umiarkowany
Równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o + 100 punktów bazowych	Wpływ niski
Równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o - 100 punktów bazowych	Wpływ niski
Zmiana kształtu podstawowej krzywej stóp procentowych	Wpływ niski
Zmianę relacji kursu waluty polski złoty do walut obcych	Wpływ niski

Realizacja szkody odpowiadającej 50% sumy dwóch największych ryzyk w ujęciu PML brutto	Wpływ niski
Wzrost współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 4 p.p.	Wpływ niski
Wzrost wskaźnika kosztów akwizycji i administracji o 10 p.p. w odniesieniu do planu	Wpływ niski
Wrażliwość założeń w zakresie najlepszego oszacowania rezerw	Wpływ niski
Scenariusz zakładający łączne wystąpienie szkody katastroficznej w zakresie ekspozycji powodziowej i ekspozycji huraganowej	Wpływ niski
Scenariusz zakładający nałożenie na Towarzystwo kary w wysokości 2% łącznego przypisu składki brutto	Wpływ niski
Scenariusz łączony - wzrost współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 4 p.p.; - równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o + 100 punktów bazowych	Wpływ umiarkowany
Scenariusz łączony - wzrost współczynnika szkodowości na udziale własnym Towarzystwa o 4 p.p.; - równoległe przesunięcie podstawowej krzywej stóp procentowych o - 100 punktów bazowych	Wpływ niski

Określenie poziomu istotności opiera się na następujących założeniach w zakresie zmian współczynnika wypłacalności po przeprowadzeniu danego testu stresu, w porównaniu do scenariusza bazowego:

- od 0 p.p. do 5 p.p. - wpływ niski;
- od 5 p.p. do 20 p.p. - wpływ umiarkowany;
- powyżej 20 p.p. - wpływ istotny

Przeprowadzone testy warunków skrajnych potwierdzają zdolność Towarzystwa do absorpcji ryzyka w przypadku większości scenariuszy w horyzoncie planowania działalności, uwzględniając przyjęty model biznesowy, istniejące techniki mitygacji ryzyka oraz wynikające z nich, możliwe do podjęcia, w odpowiedzi na ryzyko, działania zarządcze.

Wyniki przeprowadzanych analiz warunków skrajnych potwierdzają przewidywania co do odporności bilansu ekonomicznego Towarzystwa na większość scenariuszy zakładających niekorzystny rozwój sytuacji, zarówno w skali makro, jak również wynikający ze specyfiki prowadzonej działalności ubezpieczeniowej. Scenariuszem ekstremalnym, którego ewentualna materializacja mogłaby negatywnie wpłynąć na pozycję kapitałową Towarzystwa, jest scenariusz obniżenia oceny ratingowej wiodącego reasekuratora TUV PZUW. Scenariusz ten adresuje wymagania KNF w kontekście analizy ryzyka zarażenia w ramach grupy kapitałowej.

W odpowiedzi na zidentyfikowany scenariusz warunków skrajnych, który istotnie wpływa na współczynnik wypłacalności, Towarzystwo wprowadziło Plan awaryjny na wypadek zrealizowania się ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta reasekuracyjnego lub ryzyka zarażenia.

C.1. Ryzyko aktuarialne

Identyfikacja ryzyka aktuarialnego rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego i towarzyszy mu, aż do momentu wygaśnięcia zobowiązań z nim związanych. Identyfikacja ryzyka aktuarialnego odbywa się m. in. poprzez:

- analizę ogólnych warunków ubezpieczenia pod kątem przyjmowanego ryzyka i zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
- analizę ogólnych/szczególnych warunków ubezpieczenia lub innych wzorców umów pod kątem ryzyka aktuarialnego przyjmowanego na ich podstawie;
- rozpoznanie potencjalnych ryzyk związanych z danym produktem w celu ich późniejszego pomiaru i monitorowania;
- analizę wpływu wprowadzenia nowych produktów ubezpieczeniowych na wymogi kapitałowe obliczone według Formuły Standardowej;
- weryfikację i walidację zmian w produktach;
- ocenę ryzyka aktuarialnego przez pryzmat podobnych, istniejących produktów;
- monitorowanie istniejących produktów;
- analizę polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (underwriting), polityki taryfikacyjnej, polityki w zakresie rezerw i polityki reasekuracyjnej oraz procesu obsługi szkód i świadczeń.

Ocena ryzyka aktuarialnego polega na rozpoznaniu stopnia zagrożenia lub grupy zagrożeń stanowiących o możliwości powstania szkody, w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia i ponoszenia względem niego odpowiedzialności przez Towarzystwo do momentu wygaśnięcia zobowiązania z tym ryzykiem związanego.

Zarządzanie ryzykiem aktuarialnym w Towarzystwie odbywa się w szczególności, poprzez:

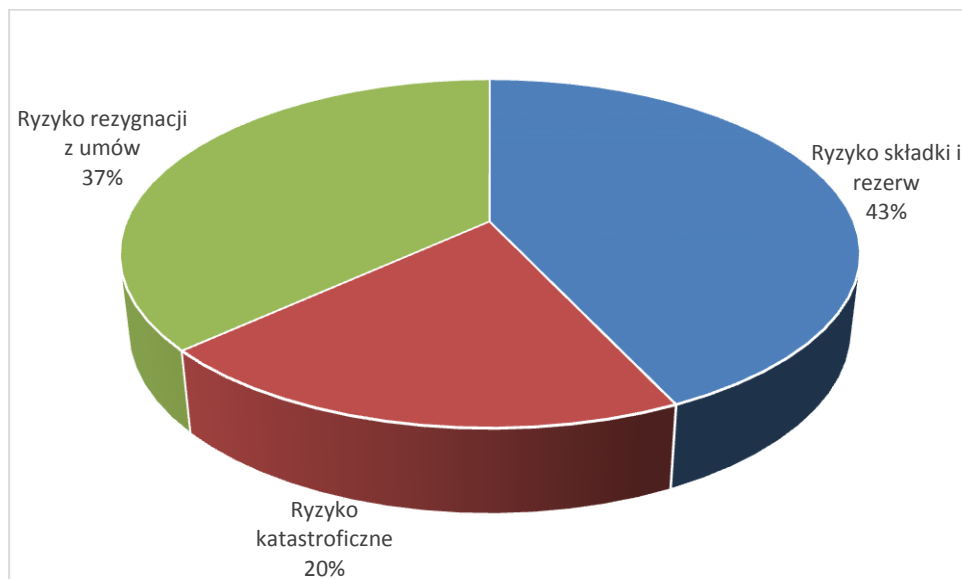
- określenie tolerancji na ryzyko aktuarialne i jego monitorowanie;
- decyzje biznesowe i plany sprzedażowe;
- kalkulację i monitoring adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- strategię taryfową oraz monitoring istniejących szacunków i ocenę adekwatności składki;
- proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka aktuarialnego;
- stosowanie narzędzi ograniczania ryzyka aktuarialnego, w tym w szczególności reasekuracji.

Ograniczanie ryzyka aktuarialnego w Towarzystwie odbywa się, w szczególności, poprzez następujące czynności:

- zdefiniowanie zakresów oraz wyłączeń odpowiedzialności w ogólnych warunkach ubezpieczenia;
- reasekurację;
- adekwatną politykę taryfikacyjną;
- przyjęcie konserwatywnych założeń do kalkulacji rezerw przy użyciu metod zgodnych z obowiązującymi aktami prawnymi;
- adekwatną politykę przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (underwriting);
- właściwą dla charakteru ubezpieczenia procedurę likwidacji szkód;
- decyzje i plany sprzedażowe;
- prewencję.

Towarzystwo monitoruje ryzyko aktuarialne w częstotliwości miesięcznej i kwartalnej, przy wykorzystaniu ustalonych limitów tolerancji oraz maksymalnej wielkości zachowka na ryzyko katastroficzne w programie reasekuracyjnym dla pojedynczego zdarzenia szkodowego.

Struktura wymogu kapitałowego dla ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie na dzień 31 grudnia 2018 r. (bez ujęcia efektu dywersyfikacji) przedstawia poniższy schemat.

W porównaniu do roku 2017 spadł udział wymogu z tytułu ryzyka katastroficznego (z poziomu 46% w roku 2017), natomiast wymogi dla ryzyka rezygnacji z umów oraz składki i rezerwy wzrosły odpowiednio o 18 p.p. oraz o 8 p.p. Istotny spadek udziału ryzyka katastroficznego wynika ze zmiany struktury portfela polis pozostałych ubezpieczeń OC. Wzrost udziału pozostałych dwóch komponentów wynika z dalszego obserwowanego wzrostu portfela ubezpieczeń.

Wzrost portfela oraz zmiana jego struktury, w szczególności rozpoczęcie przez Towarzystwo działalności w ramach grupy ustawowej 2, przełożyło się na wzrost udziału ubezpieczeń zdrowotnych.

Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych (tys. zł)	2018	2017
Ryzyko aktuarialne	594	55
Ryzyko katastroficzne	209	109

Proces monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa za pomocą:

- kwartalnej kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności a następnie analizy jego relacji w stosunku do określonej siatki limitów (limity profilu ryzyka i limity tolerancji) i raportowaniu wyników tej analizy do Komitetu Ryzyka Towarzystwa,
- opiniowania wyboru programu reasekuracji biernej.

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka aktuarialnego.

W porównaniu do poprzedniego okresu nie miały miejsca istotne zmiany w przyjętych metodach i środkach stosowanych w celu oceny ryzyka.

C.1.1. Koncentracja ryzyka

Funkcjonujący w Towarzystwie program reasekuracji biernej zabezpiecza działalność ubezpieczeniową, ograniczając skutki wystąpienia zjawisk o charakterze katastroficznym, mogących w negatywny sposób wpłynąć na sytuację finansową Towarzystwa.

Rozwiązania w zakresie reasekuracji uchwalane są przez Zarząd z uwzględnieniem zmian wynikających z bieżącego oraz oczekiwanego, dalszego kształtowania się szkodowości portfela zobowiązań. Przygotowanie założeń adekwatnego programu reasekuracji obligatoryjnej poprzedzają konsultacje z jednostkami merytorycznymi, w tym m.in. z Biurem Aktuarialnym oraz z Biurem Ryzyka.

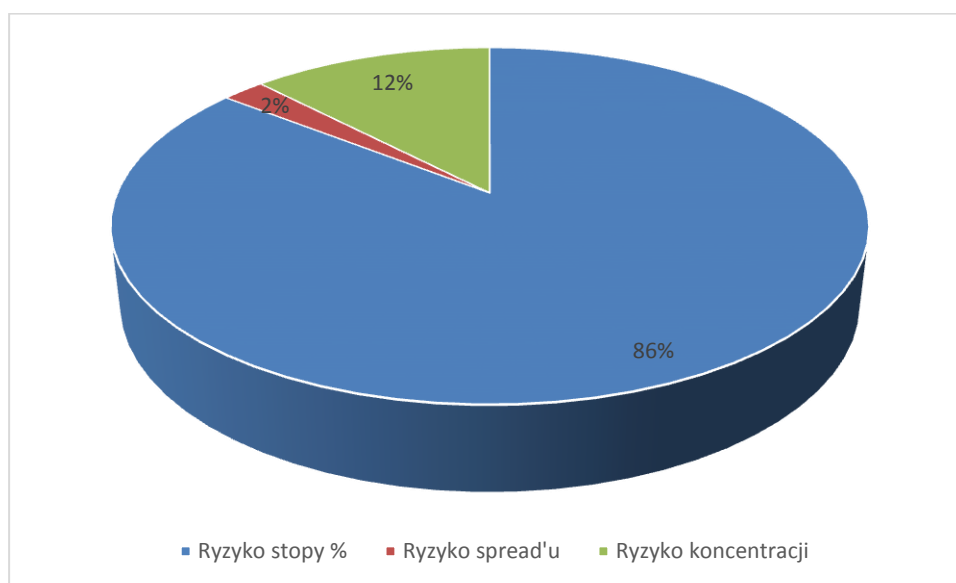
Dobór programu reasekuracji biernej w Towarzystwie poprzedza analiza skali i specyfiki działalności, przy uwzględnieniu planów dotyczących pozyskiwania przez Towarzystwo coraz szerszego grona podmiotów leczniczych, podmiotów gospodarczych czy jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dążenia do zapewnienia komplementarności ochrony ubezpieczeniowej. W tym kontekście wykorzystanie w głównej mierze doświadczenia oraz siły kapitałowej Członka Założyciela Towarzystwa jest rozwiązaniem optymalnym z punktu widzenia ochrony Członków TUW PZUW przy jednoczesnym zachowaniu zdolności Towarzystwa do kontynuowania działalności w momencie pojawienia się dużych szkód.

C.2. Ryzyko rynkowe

Identyfikacja ryzyka rynkowego polega na rozpoznaniu rzeczywistych i potencjalnych źródeł tego ryzyka. Proces identyfikacji ryzyka rynkowego związanego z aktywami rozpoczyna się przed podjęciem decyzji o zawarciu transakcji na nowym rodzaju instrumentu finansowego. Proces identyfikacji ryzyka rynkowego związanego z zobowiązaniami ubezpieczeniowymi poprzedza etap rozpoczęcia prac nad stworzeniem nowego produktu ubezpieczeniowego i jest związany z identyfikacją zależności wielkości przepływów finansowych z tego produktu od czynników ryzyka rynkowego.

Towarzystwo monitoruje ryzyko rynkowe przy wykorzystaniu ustalonych limitów tolerancji oraz miary odchylenia duration zarządzanego przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA portfela lokat finansowych Towarzystwa, w stosunku do duration przyjętego portfela referencyjnego (benchmark).

Na dzień 31 grudnia 2018 r., struktura wymogu dla ryzyka rynkowego przedstawiała się jak poniżej.

W porównaniu do ostatniego dnia roku 2017 w strukturze wymogu dla ryzyka rynkowego, obok wymogu dla ryzyka stopy procentowej pojawiły się ekspozycje na ryzyko spread'u i ryzyko koncentracji wynikające ze struktury lokat w szczególności założonej na ostatni dzień roku 2018 lokaty terminowej.

Proces monitorowania skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą kwartalnej kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności a następnie analizy jego relacji w stosunku do określonej siatki limitów (limity profilu ryzyka i limity tolerancji) i raportowaniu wyników tej analizy do Komitetu Ryzyka Towarzystwa.

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka rynkowego.

W porównaniu do poprzedniego okresu nie miały miejsca istotne zmiany w przyjętych metodach i środkach stosowanych w celu oceny ryzyka.

C.2.1. Koncentracja ryzyka

Z uwagi na charakter prowadzonej działalności lokacyjnej, w której dominują obligacje Skarbu Państwa, portfel lokat Towarzystwa charakteryzuje się ekspozycją na ryzyko koncentracji wynikające z faktu inwestycji znacznej części aktywów w jeden typ instrumentów finansowy, które to ryzyko jest przez Towarzystwo akceptowalne z punktu widzenia realizowanego celu inwestycyjnego oraz charakteru zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia. Biorąc pod uwagę dalszy rozwój działalności Towarzystwo będzie w sposób adekwatny dostosowywać również politykę lokacyjną.

C.3. Ryzyko kredytowe

W ramach ryzyka kredytowego Towarzystwo klasyfikuje ryzyko koncentracji rozumiane jako ekspozycje na ryzyko, w przypadku których wysokość potencjalnej straty może zagrażać wypłacalności lub sytuacji finansowej Towarzystwa.

Monitorowanie ryzyka kredytowego i koncentracji polega w głównej mierze na określeniu stopnia wykorzystania wyznaczonych limitów profilu ryzyka oraz limitów tolerancji. Pomiar i ocena ryzyka kredytowego i koncentracji odbywa się w cyklach miesięcznym oraz kwartalnym. Przedmiotem analizy jest struktura lokat finansowych a także ekspozycja Towarzystwa na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

Proces monitorowania skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa się za pomocą kwartalnej kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności a następnie analizy jego relacji w stosunku do określonej siatki limitów (limity profilu ryzyka i limity tolerancji) i raportowaniu wyników tej analizy do Komitetu Ryzyka Towarzystwa.

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka kredytowego.

C.3.1. Koncentracja ryzyka

Do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwo stosuje (jedynie w formie reasekuracji biernej) techniki ograniczania ryzyka (o których mowa w art. 101 ust. 5 dyrektywy 2009/138/WE), które umożliwiają przeniesienie na inny podmiot części lub całości ryzyka aktuarialnego. Wynikająca ze stosowanych technik ograniczania ryzyka ekspozycja Towarzystwa na kontrahentów reasekuracyjnych, w szczególności wynikająca z programu reasekuracji biernej w Grupie PZU, uwzględniona jest w ramach wymogu kapitałowego dla ryzyka kredytowego kontrahenta.

C.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest jako sytuacja, w której Towarzystwo, mimo że dysponuje odpowiednim poziomem dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności, nie dysponuje wystarczającym zasobem płynnych aktywów finansowych w efekcie utracona zostaje zdolność Towarzystwa do regulowania zarówno bieżących, jak również przyszłych zobowiązań.

Identyfikacja ryzyka polega na analizie możliwości wystąpienia trzech rodzajów zdarzeń:

- niedoboru środków płynnych w stosunku do bieżących potrzeb Towarzystwa;
- braku płynności posiadanych instrumentów finansowych;
- strukturalnego niedopasowania zapadalności aktywów do wymagalności zobowiązań.

Ryzyko płynności, choć identyfikowane jako istotne, w oparciu o ocenę przeprowadzoną w roku 2018 kształtuje się na poziomie akceptowalnym. Notowany na rynku regulowanym i charakteryzujący się odpowiednią zbywalnością portfel lokat z jednej strony, z drugiej - bieżąca analiza stanu wzajemnych rozliczeń Towarzystwa z reasekuratorami w połączeniu z analizą ich kondycji finansowej, składają się na ocenę ryzyka płynności na poziomie umiarkowanym.

Wartość oczekiwanego zysku z przyszłych składek wyniosła 176 502 tys. zł wg. stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. Towarzystwo nie zarządza ryzykiem płynności biorąc pod uwagę wartość oczekiwanego zysku z przyszłych składek, o której mowa w art. 295 ust. 5 Rozporządzenia. W ramach Formuły Standardowej nie jest wyznaczony oddzielny wymóg kapitałowy na tę kategorię ryzyka.

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka płynności.

C.5. Ryzyko operacyjne

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest optymalizacja poziomu ryzyka operacyjnego i wzrost efektywności operacyjnej w działalności Towarzystwa, prowadząca do ograniczenia strat i kosztów spowodowanych materializacją ryzyka operacyjnego oraz zapewnieniu adekwatnych i efektywnych mechanizmów kontrolnych, przy zastosowaniu odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, proceduralnych i technicznych.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka operacyjnego Towarzystwo stosuje następujące rozwiązania:

- aktualizacja oraz optymalizacja procesów i procedur;
- automatyzacja systemów kontrolnych;
- plany awaryjne;
- monitorowanie i analiza liczby incydentów bezpieczeństwa;

- analiza rotacji pracowników i działania podejmowane w celu minimalizacji poziomu ryzyka w tym obszarze, takie jak: dobór kadr, podnoszenie kwalifikacji pracowników, systemy motywacyjne;
- monitorowanie i analiza przyczyn liczby awarii najistotniejszych systemów informatycznych.

Najistotniejsze z punktu widzenia Towarzystwa zidentyfikowane rodzaje ryzyka operacyjnego to:

- ryzyko związane z procesami operacyjnymi – możliwość wystąpienia straty w wyniku błędów w przyjętych procedurach bądź braku wymaganych procedur;
- ryzyko w obszarze systemów IT / ryzyko dotyczące poufności i bezpieczeństwa danych – dalszy rozwój prowadzonej działalności oraz nowe wymogi w zakresie sprawozdawczości przekładają się na rosnące zapotrzebowanie na systemy przetwarzające i gromadzące informację. Wiąże się to nierozłącznie z zwiększoną ekspozycją Towarzystwa na ryzyko wystąpienia straty związanej z awarią tychże systemów lub technologii, niewłaściwego użycia danych i informacji poufnych, wskutek nieuprawnionego bądź niewłaściwego uzyskania dostępu do systemów bądź danych.

Ograniczanie wymienionych rodzajów ryzyka operacyjnego odbywa się poprzez zastosowanie szeregu mitygantów zarówno technologicznych jak również organizacyjnych, np.:

- wewnętrzne regulaminy, procedury i instrukcje;
- odpowiednia polityka rekrutacji i system oceny pracowników;
- opracowanie planu ciągłości działania;
- określenie i zarządzanie uprawnieniami do systemów;
- monitorowanie zmian otoczenia prawno-regulacyjnego;
- zarządzanie incydentami bezpieczeństwa.

Proces monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa za pomocą kwartalnej kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności a następnie analizy jego relacji w stosunku do określonej siatki limitów (limit profilu ryzyka) i raportowaniu wyników tej analizy do Komitetu Ryzyka Towarzystwa.

Ponadto w ramach posiedzeń Komitetu Ryzyka przeprowadzany jest regularny przegląd wybranych kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego m. in. takich jak:

- liczba spraw sądowych wraz z wartością przedmiotu sporu;
- liczba incydentów;
- fluktuacja kadr;

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom ryzyka operacyjnego.

W porównaniu do poprzedniego okresu nie miały miejsca istotne zmiany w przyjętych metodach i środkach stosowanych w celu oceny ryzyka.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

Przez ryzyko utraty reputacji rozumie się ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku podmiotu przez klientów, kontrahentów, inwestorów, akcjonariuszy, podmioty administracji publicznej oraz opinię publiczną. Z kolei ryzyko outsourcingu to ryzyko negatywnego wpływu ze strony podmiotu zewnętrznego na ciągłość, integralność lub jakość funkcjonowania Towarzystwa, jego majątku lub pracowników.

Ryzyko braku zgodności uwzględnia w szczególności ryzyko niedostosowania działalności Towarzystwa do zmieniającego się otoczenia prawnego. Materializacja tego ryzyka może nastąpić w związku z opóźnieniem wdrożenia lub brakiem jasnych i jednoznacznych przepisów. Może to powodować nieprawidłowości w działalności Towarzystwa, co w konsekwencji może przyczynić się do wzrostu kosztów (np. z uwagi na kary administracyjne), jak i zwiększenia ryzyka utraty reputacji, a więc spadku wiarygodności Towarzystwa na rynku (w efekcie możliwość poniesienia straty finansowej).

Ocena i pomiar ryzyka braku zgodności dokonywane są poprzez określenie skutków materializacji ryzyka:

- finansowych, wynikających m.in. z kar administracyjnych, wyroków sądowych, kar umownych oraz odszkodowań;
- niematerialnych, dotyczących utraty reputacji, w tym uszczerbku w zakresie wizerunku i marki.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności dokonywane jest w szczególności poprzez:

- analizy compliance;
- przeglądów wymogów regulacyjnych;
- koordynację procesów kontroli zewnętrznej;
- koordynację obowiązków informacyjnych;

Działania zarządcze w zakresie reakcji na ryzyko braku zgodności obejmują w szczególności:

- akceptację ryzyka m.in. wobec zmian prawnych i regulacyjnych;
- ograniczanie ryzyka w tym, dostosowanie procedur i procesów w kontekście wymogów regulacyjnych, opiniowanie i projektowanie regulacji wewnętrznych pod względem zgodności, uczestnictwo w procesie uzgadniania działań marketingowych;
- unikanie ryzyka poprzez zapobieganie angażowaniu w działania niezgodne z obowiązującymi wymogami regulacyjnymi, dobrymi praktykami rynkowymi lub mogące negatywnie wpłynąć na wizerunek.

Proces monitorowania skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa za pomocą kwartalnej informacji jakościowej w zakresie ryzyka compliance i ryzyka bezpieczeństwa raportowanych do Komitetu Ryzyka Towarzystwa.

W analizowanym okresie nie występowały istotne pozycje pozabilansowe wpływające na poziom pozostałych istotnych ryzyk.

C.6.1. Koncentracja ryzyka

Towarzystwo na ostatni dzień roku obrotowego identyfikuje koncentrację ryzyka w odniesieniu do zawartych umów outsourcingu między Towarzystwem a Członkiem Założycielem.

C.7. Wszelkie inne informacje

C.7.1. Zasada „ostrożnego inwestora”

Nowe regulacje w zakresie wypłacalności sektora ubezpieczeń wprowadziły zasadę „ostrożnego inwestora”, zgodnie z którą zakłady ubezpieczeń powinny lokować środki finansowe wyłącznie w te aktywa i instrumenty finansowe, których ryzykiem mogą w sposób właściwy zarządzać i kontrolować, jak również prowadzić w ich zakresie sprawozdawczość, uwzględniając poziom tego ryzyka w procesie oceny ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Prowadzona przez Towarzystwo polityka inwestycyjna adresuje powyższe wymagania, poprzez nieangażowanie środków finansowych w te klasy instrumentów rynku kapitałowego, które zarówno z punktu widzenia charakteru zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia, jak również bieżących potrzeb Towarzystwa w zakresie płynności, nie zapewniają pożądanej przez Towarzystwo relacji stopy zwrotu do skali ponoszonego ryzyka inwestycyjnego. Aktywa pokrywające minimalny wymóg kapitałowy i kapitałowy wymóg wypłacalności, lokowane są w instrumenty dłużne (obligacje Skarbu Państwa) i rynku pieniężnego. Aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są lokowane w sposób odpowiadający charakterowi i czasowi trwania zobowiązań ubezpieczeniowych. Portfel lokat Towarzystwa charakteryzuje się nieograniczoną zbywalnością i jest notowany na rynku regulowanym. Towarzystwo nie prowadzi inwestycji na rynkach zagranicznych. Proces monitorowania skuteczności technik ograniczania ryzyka odbywa za pomocą ciągłej kontroli odchylenia duration portfela obligacji od duration przyjętego benchmarku określonego w ramach realizowanego celu inwestycyjnego i raportowaniu wyników tej analizy do Komitetu Ryzyka Towarzystwa.

D. Wycena do celów wypłacalności

Ilościowe informacje dotyczące aktywów i zobowiązań wycenianych zgodnie z systemem Wypłacalność II zawiera formularz QRT S.02.01.02 stanowiący Załącznik nr 3 do Sprawozdania.

D.1. Aktywa

Towarzystwo wycenia aktywa dla celów wypłacalności w wartości godziwej, a w poniższej tabeli przedstawiono podstawy, metody i główne założenia stosowane przy wycenie aktywów.

Aktywa	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
dłużne papiery wartościowe, pożyczki	wartość godziwą dłużnych papierów wartościowych określa się na podstawie dostępnych publicznie kwotowań na aktywnym rynku lub wycen publikowanych przez autoryzowany serwis informacyjny, a w przypadku ich braku – przy wykorzystaniu modeli wyceny odnoszonych do publikowanych notowań instrumentów finansowych, stóp procentowych i indeksów giełdowych. W okresie sprawozdawczym w ramach aktywów finansowych Towarzystwo nie posiadało pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych dla których nie istniałby aktywny rynek.
depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	wartość godziwą depozytów wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
należności z tytułu ubezpieczeń oraz z tytułu reasekuracji	wartość godziwą wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) oraz kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	wartość godziwą wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.
środki pieniężne	wartość godziwą wyznacza się alternatywną metodą wyceny opisaną w części D.4.

Aktywa	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (podobnie jak rezerwy) ustala się na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną na potrzeby bilansu ekonomicznego i ich wartością podatkową. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie podlegają dyskontowaniu.

Poniższa tabela przedstawia ilościowe wyjaśnienie różnic pomiędzy danymi dotyczącymi aktywów wyliczonych zgodnie z zasadami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności (opisanymi w powyższej tabeli) a danymi wyliczonymi zgodnie z zasadami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych (wg PSR). W kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” zaprezentowano wartości ze sprawozdania finansowego Towarzystwa za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ale bez dokonywania korekt, które byłyby konieczne w celu dostosowania tych liczb do formatu i sposobu prezentacji wymaganego w systemie Wypłacalność II. Suma aktywów w kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” odpowiada sumie ze sprawozdania finansowego Towarzystwa.

Aktywa (dane w tys. zł)	Wartość ze sprawozdania finansowego	Spisanie aktywowanych kosztów akwizycji	Spisanie wartości niematerialnych	Wycena lokat	Wycena rezerw	Reklasyfikacja pozycji	Spisanie środków ZFŚS	Wycena pozostałych aktywów	Wartość wg Wyplacalność II
Aktywowane koszty akwizycji	16 784	(16 784)	0	0	0	0	0	0	0
Wartości niematerialne	471	0	(471)	0	0	0	0	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16 699	(3 189)	(90)	0	(3 256)	0	(2)	(179)	16 901
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	1 407	0	0	0	0	0	0	131	1 538
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	441 796	0	0	0	0	0	0	0	441 796
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym kapitałowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akcje i udziały	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akcje i udziały – notowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Akcje i udziały – nienotowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	420 589	0	0	0	0	0	0	0	420 589
Obligacje państwowe	420 589	0	0	0	0	0	0	0	420 589

Obligacje korporacyjne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty pochodne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	21 207	0	0	0	0	0	0	0	21 207
Pozostałe lokaty	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pożyczki pod zastaw polisy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	592 192	0	0	0	(546 027)	0	0	0	46 165
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	592 192	0	0	0	(545 278)	0	0	0	46 914

Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	592 192	0	0	0	(545 278)	0	0	0	46 914
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	0	0	0	0	(749)	0	0	0	(749)
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym									
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	392 663	0	0	0	(391 706)	0	0	0	957
Należności z tytułu reasekuracji biernej	41 673	0	0	0	(41 673)	0	0	0	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	241	0	0	0	0	0	0	0	241
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	16	0	0	0	0	0	(11)	0	5
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	41 692	0	0	0	(3 425)	0	0	0	38 268
Aktywa razem	1 545 633	(13 595)	(381)	0	(986 087)	0	(9)	309	545 871

D.1.1. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg PSR

D.1.1.1. Wycena lokat

Pożyczki: różnica pomiędzy wartością wg PSR a wyceną dla celów wypłacalności wynika z różnej metody wyceny instrumentów wycenianych wg PSR w skorygowanej cenie nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, które dla celów bilansu ekonomicznego wyceniane są w wartości godziwej.

D.1.1.2. Leasing

W okresie sprawozdawczym, w Towarzystwie nie występowały umowy leasingu operacyjnego lub leasingu finansowego.

D.1.1.3. Wycena rezerw

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe brutto dla celów rachunkowości są tworzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów, według metody indywidualnej, ryczałtowej lub aktuarialnej na bazie danych historycznych własnych lub rynkowych bądź oceny eksperckiej.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale reasekuratora dla celów rachunkowości jest wyznaczana zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów, zgodnie z postanowieniami odpowiednich umów reasekuracji, jako udział reasekuratora w rezerwach brutto.

Dla celów wypłacalności, rezerwy na udziale reasekuratora są wyznaczane jako najlepsze oszacowanie zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikające z rozliczeń z reasekuratorami, które prezentowane jest w pozycji: Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń.

Szczegółowe wyjaśnienie najistotniejszych różnic opisano w części D.2.1.

D.1.2. Kryteria oceny aktywnego rynku

Stosowane przez Towarzystwo kryteria oceny aktywnego rynku są spójne z kryteriami stosowanymi przez PZU SA.

Ustalenia, czy dany instrument finansowy jest notowany na aktywnym rynku dokonuje się na moment ustalenia wartości bilansowej tego instrumentu w dniu wyceny, na podstawie danych o ilości i wolumenie obrotu transakcji zawieranych na tym instrumencie, na rynku, na którym łącznie we wszystkich systemach notowań, wolumen obrotów tym instrumentem był największy w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym

dzień wyceny, a w przypadku instrumentów, które zostały dopuszczone do obrotu po tym okresie, w miesiącu kalendarzowym, w którym znajduje się dzień wyceny.

Zasady te nie mają zastosowania do instrumentów dopuszczonych do obrotu na rynku Treasury Bond Spot.

Analiza aktywności rynków dokonywana jest na podstawie informacji pochodzących z rynków, na których Spółka mogłaby zawrzeć transakcje zbycia instrumentu w normalnych warunkach. W szczególności do rynków tych zalicza się:

- rynki, na których Spółka już przeprowadzała transakcje lub
- największe rynki spośród rynków danego kraju lub
- rynki globalne przeznaczone dla inwestorów instytucjonalnych.

Uznaje się, że cena instrumentu pochodzi z aktywnego rynku, jeżeli została ustalona na rynku, o którym mowa w powyżej oraz:

- dostępne dane o ilości lub wolumenie obrotu transakcji, pochodzące z tego rynku pozwalają na stwierdzenie, że zazwyczaj w każdym dniu okresu, o którym mowa w akapicie pierwszym były na nim zawierane transakcje lub regulacje obowiązujące na tym rynku nakładają na wskazanych jego uczestników, wymóg przedstawiania kwotowań reprezentujących ich gotowość do jednoczesnego zakupu i sprzedaży tego instrumentu, po cenach zawierających się w ograniczonym przedziale oraz
- w dniu wyceny zawarte zostały na nim transakcje.

W przypadku, gdy na podstawie dostępnych danych o ilościach lub wolumenie obrotu transakcji zawartych na danym rynku nie jest możliwe jednoznaczne określenie ich częstotliwości w okresie, o którym mowa w akapicie pierwszym, ustalenie, czy cena pochodzi z aktywnego rynku dokonywane jest w oparciu o analizę poziomu aktywności danego instrumentu w dniu, na który ta cena została ustalona.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. wszystkie obligacje w portfelu aktywów finansowych Towarzystwa notowane były na aktywnym rynku.

D.1.3. Źródła powstawania aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wysokość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową, na podstawie ujemnej różnicy między wartościami przypisanymi pozycjom bilansu ujmowanym i wycenianym zgodnie z zasadami Wyłącalność II, a wartościami przypisanym pozycjom bilansu ujętym i wycenionym do celów podatkowych, przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego od osób prawnych zgodnie z przepisami polskiego prawa podatkowego. Wysokość rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się metodą bilansową, na podstawie dodatniej różnicy między wartościami przypisanymi pozycjom bilansu ujmowanym i wycenianym zgodnie z zasadami Wyłącalność II, a wartościami przypisanym

pozycjom bilansu ujętym i wycenionym do celów podatkowych, przy uwzględnianiu stawek podatku dochodowego od osób prawnych, zgodnie z przepisami polskiego prawa podatkowego.

Zmiany uwzględnione po stronie aktywów:

- Wartość rynkowa > wartości podatkowej --> zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego;
- Wartość rynkowa < wartości podatkowej --> aktywo z tytułu podatku odroczonego

Zmiany uwzględnione po stronie pasywów:

- Wartość rynkowa < wartości podatkowej --> zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego;
- Wartość rynkowa > wartości podatkowej --> aktywo z tytułu podatku odroczonego

Towarzystwo dokonuje kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w bilansie ekonomicznym oraz na potrzeby kalkulacji wysokości środków własnych.

Poniższa tabela prezentuje źródła powstawania aktywa po kompensacie ujemnych i dodatnich różnic przejściowych na dzień 31 grudnia 2018 r.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2018	2017
Udział reasekuratorów w składce przypisanej	11 103	10 344
Instrumenty finansowe	(1 017)	(125)
Prowizje reasekuracyjne	5 957	3 762
Odroczone koszty akwizycji	25	38
Inne rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne	1 187	384
Naliczone odsetki od pożyczki podporządkowanej	0	5
Nie zrealizowane zyski na działalności lokacyjnej	(553)	(80)
Zarachowane różnice kursowe	0	13
Pozostałe	(4)	(72)
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego, razem	16 698	14 269

D.1.4. Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W 2018 roku nie dokonywano zmian w zasadach uznawania, wyceny ani w szacunkach w zakresie wyceny aktywów.

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

D.2.1. Wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyliczane na potrzeby wypłacalności składają się z najlepszego oszacowania (BEL) oraz marginesu ryzyka. Wartość najlepszego oszacowania i margines ryzyka wg linii biznesowych zawiera formularz QRT S.17.01.02 stanowiący Załącznik nr 6 do Sprawozdania.

Informacje dotyczące odszkodowań i świadczeń z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie w formie trójkątów rozwoju zawiera formularz QRT S.19.01.01 stanowiący Załącznik nr 7 do Sprawozdania.

D.2.2. Najlepsze oszacowanie zobowiązań

Wartość najlepszego oszacowania zobowiązań wyznaczana jest jako oczekiwana obecna wartość przyszłych przepływów pieniężnych, przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. Najlepsze oszacowanie uwzględnia wszystkie przyszłe wpływy i wydatki wymagane do rozliczenia zobowiązań ubezpieczeniowych i jest ustalane na podstawie danych historycznych własnych lub rynkowych bądź oceny eksperckiej, z uwzględnieniem ewentualnych korekt dotyczących przyszłości.

Przepływy pieniężne do najlepszego oszacowania rezerw szkodowych wyznaczane są na bazie standardowych metod aktuarialnych bądź oceny eksperckiej, w oparciu o zakładane współczynniki rozwoju szkód. Wszystkie przepływy dyskontowane są stopą wolną od ryzyka publikowaną przez EIOPA.

Wartość najlepszego oszacowania rezerw obejmuje szkody zaistniałe (rezerwy na odszkodowania i świadczenia) oraz przyszłe szkody objęte zobowiązaniami ubezpieczeniowymi (rezerwa składek). Wartość najlepszego oszacowania rezerw uwzględnia koszty likwidacji szkód, koszty ogólne oraz kwoty należne z umów reasekuracji. Ze względu na wciąż krótką, niespełną trzyletnią historię, na potrzeby prognozy przyszłych szkód oraz ich rozwoju, opierano się głównie na doświadczeniach PZU SA w zakresie szkodowości i rozkładu przepływów w projekcji dla produktów/grup produktów, dla których własna baza statystyczna Towarzystwa została uznana za niewystarczającą. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe przedstawiają realistyczną ocenę przyszłych zobowiązań i nie zawierają dodatkowych narzutów bezpieczeństwa.

Niepewność najlepszego oszacowania wynika ze zmienności liczby szkód i wysokości pojedynczej szkody. W przypadku szkód zgłoszonych istnieje ryzyko związane z wysokością szkody, jest ono jednak dość ograniczone. W przypadku szkód zaistniałych i niezgłoszonych oraz szkód, które dopiero wystąpią, niepewność dotyczy zarówno ich wysokości jak i liczby. Związana z tym zmienność jest też znacznie większa. Ma to istotne znaczenie zwłaszcza w przypadku zakładu ubezpieczeniowego takiego jak TUW PZUW. Towarzystwo sprzedaje ubezpieczenia korporacyjne, w związku z tym portfel polis dla większości produktów jest niejednorodny pod względem ubezpieczanych ryzyk, zaś ze statystycznego punktu widzenia takie portfele mogą charakteryzować się szkodami o niskiej częstotliwości i wysokiej dotkliwości. Dodatkowo, dla niektórych produktów, portfel obejmował pojedyncze polisy, więc tym bardziej należy się liczyć ze znacznymi wahaniami szkodowości między latami i związaną z tym trudnością oszacowania rezerw. W przypadku produktów, dla których liczba polis jest niewielka, szacowanie rezerw jest obarczone dużą niepewnością.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Towarzystwo nie utworzyło rezerwy rentowej dla ubezpieczeń OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Ze względu na krótką historię działalności Towarzystwa, utrudnione jest szacowanie szkód, które ujawniają się z opóźnieniem, w szczególności szkód osobowych. Szczególnym przypadkiem są renty z ubezpieczeń OC, w szczególności OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Szkody te pojawiają się rzadko i ze znacznym opóźnieniem. Na chwilę obecną Towarzystwo nie posiada żadnych rent wypłacanych ani zgłoszonych. Są one ujęte w rezerwie IBNR w postaci narzutu ryczałtowego na rezerwę IBNR na szkody nie-rentowe, zaś współczynnik ryczałtowy, ze względu na brak własnych doświadczeń, jest wyznaczany w oparciu o doświadczenie Grupy PZU.

Rozważania te dotyczą przede wszystkim rezerw brutto. Dzięki głębokiej reasekuracji niepewność oszacowania rezerw na udziale własnym jest znacząco zredukowana.

D.2.3. Kalkulacja marginesu ryzyka

Kalkulacja marginesu ryzyka odbywa się zgodnie z założeniami zdefiniowanymi w art. 38 Rozporządzenia. Towarzystwo stosuje uproszczenia w ramach kalkulacji marginesu ryzyka, które służą przybliżeniu wartości części komponentów przyszłych wymogów kapitałowych za pomocą zidentyfikowanych nośników ryzyka.

Stopa kosztu kapitału użyta w wyliczeniu marginesu ryzyka wynosi 6%, zgodnie z art. 39 Rozporządzenia.

Towarzystwo alokuje margines ryzyka w sposób który odzwierciedla udział linii biznesowych w kapitałowym wymogu wypłacalności, w całym okresie trwania portfela zobowiązań ubezpieczeniowych.

D.2.4. Jakościowy opis istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg PSR

Jako podstawę do wyliczeń najlepszego oszacowania rezerw dla celów wypłacalności przyjęto rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wyznaczone na potrzeby rachunkowości. Różnice wynikają z odmiennego

sposobu, zakresu i granularności wyceny niektórych elementów zobowiązań ubezpieczeniowych, w szczególności rezerwy składek, przyszłych wpłat składek, kosztów ogólnych, należności i zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej, dyskonta oraz marginesu ryzyka.

Rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności	Rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe dla celów rachunkowości
Rezerwa składek pomniejszana o przyszły zysk	Rezerwa składek zawiera przyszły zysk
Uwzględnione są przyszłe składki	Przyszłe składki nie są uwzględnione
W wartości zdyskontowanej	W wartości niezdykontowanej
Uwzględnione są koszty ogólne	Koszty ogólne nie są uwzględnione
Margines ryzyka	Brak marginesu ryzyka

D.2.5. Ilościowe wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy wyceną dla celów wypłacalności a wyceną wg PSR

Linia biznesu	Najlepsze oszacowanie	Margines ryzyka	Rezerwy łącznie	Rezerwy do celów rachunkowości	Różnice
Ubezpieczenia kosztów świadczeń medycznych	0	0	0	0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	(824)	498	(326)	1 579	(1 905)
Ubezpieczenia pracownicze	0	0	0	0	0
Ubezpieczenia OC użytkowników pojazdów mechanicznych	1 674	11	1 684	166	1 519
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	4 732	106	4 838	2 644	2 193
Ubezpieczenia morskie, lotnicze, transportowe	(54)	830	776	1 413	(637)
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	31 443	20 750	52 193	6 565	45 627
Ubezpieczenie OC ogólnej	5 368	639	6 006	11 244	(5 238)
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	330	37	368	133	234
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	0	0	0	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	(12 089)	2 238	(9 851)	47 622	(57 473)
Ubezpieczenie różnych strat finansowych	34	121	155	2 840	(2 685)
Razem	30 614	25 229	55 843	74 206	(18 364)

D.2.6. Korekta dopasowująca, korekta z tytułu zmienności, przejściowa struktura terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka przejściowe odliczenia

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Towarzystwo nie stosowało korekty dopasowującej, o której mowa w art. 227 Ustawy, korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 229 Ustawy, przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 496 Ustawy ani przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 497 Ustawy.

D.2.7. Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia)

Kwoty należne z umów reasekuracji ustalane są na podstawie najlepszego oszacowania i zapisów odpowiednich umów reasekuracyjnych. Wyliczenie kwot należnych uwzględnia prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kontrahenta reasekuracyjnego.

D.2.8. Opis istotnych zmian w założeniach przyjętych w ramach obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego

W porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego, nastąpiła zmiana w zakresie założeń do przyjmowanych współczynników szkodowości na potrzeby prognozy przyszłych szkód w ramach najlepszego oszacowania rezerwy składki. Dla najbardziej materialnych grup produktów założenie to zostało wyznaczone całkowicie w oparciu o własne dane historyczne Towarzystwa.

D.3. Inne zobowiązania

Towarzystwo wycenia inne zobowiązania dla celów wypłacalności w wartości godziwej.

W pozycji zobowiązania podporządkowane Towarzystwo wykazuje udzieloną mu w 2016 r. przez Członka Założyciela (PZU SA) pożyczkę podporządkowaną. Zgodnie z umową pożyczka ma zostać spłacona przez Towarzystwo do dnia 4 stycznia 2027 r.

W pozycji pozostałe rezerwy wykazuje się rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe koszty wynikające z przeszłych zdarzeń, których kwota lub termin zapłaty są niepewne, ale których kwotę można w wiarygodny sposób oszacować. W szczególności rezerwy tworzy się na odpawy emerytalne, na niewykorzystane urlopy, na straty z transakcji gospodarczych w toku, udzielone poręczenia i gwarancje, straty z tytułu toczących się postępowań i roszczeń stron trzecich. W pozycji tej wykazuje się również rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Koszty utworzenia rezerw zalicza się

odpowiednio do pozostałych kosztów technicznych na udziale własnym, pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów administracyjnych, zależnie od rodzaju przyszłego zobowiązania.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku stanowią kwotę jaka według przewidywań zmniejszy w przyszłości zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego lub będzie podlegać zwrotowi, w związku z występowaniem ujemnych różnic przejściowych lub w związku ze stratą podatkową, możliwą do odliczenia od dochodu w przyszłości. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego prezentowane są po skompensowaniu właściwych kwot wynikających z ujemnych i dodatnich różnic przejściowych.

Zobowiązania	Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności
zobowiązania podporządkowane	wycena w wartości godziwej przeprowadzana jest w oparciu o alternatywną metodę wyceny opisaną w części D.4.
pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) oraz zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	wartość godziwą pozostałych rezerw ustala się w kwocie oczekiwanej wartości bieżącej przewidywanych przepływów pieniężnych zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”. Dodatkowo, w pozycji „Pozostałe rezerwy” wykazuje się rezerwy na niewykorzystane urlopy, odprawy emerytalne i świadczenia pośmiertne. Wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy uznaje się zgodnie z MSR 19 na bazie memoriałowej. Koszty odpraw emerytalnych i świadczeń pośmiertnych oszacowane metodami aktuarialnymi rozpoznaje się memoriałowo zgodnie z MSR 19 przy zastosowaniu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.
zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	wycena w wartości godziwej przeprowadzana jest w oparciu o alternatywną metodę wyceny opisaną w części D.4.
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	wycena w wartości godziwej przeprowadzana jest w oparciu o alternatywną metodę wyceny opisaną w części D.4.
pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej, niewykazane w innych pozycjach)	wycena w wartości godziwej przeprowadzana jest w oparciu o alternatywną metodę wyceny opisaną w części D.4.

Niepewność wyceny rezerwy na niewykorzystane urlopy wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy: liczbą niewykorzystanych dni urlopu oraz poziomem wynagrodzeń poszczególnych pracowników, które w przyszłości mogą się zmienić.

Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów zobowiązań przy wykorzystaniu konkretnych założeń może wynikać ze zmienności otoczenia makro-ekonomicznego co może prowadzić do sytuacji że ustalona na dzień bilansowy wartość zobowiązania będzie odbiegać od wartości rzeczywistej za jaką na warunkach rynkowych zostałyby one wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.

Poniższa tabela przedstawia ilościowe wyjaśnienie różnic pomiędzy danymi dotyczącymi pozostałych zobowiązań wyliczonych zgodnie z zasadami stosowanymi przez Towarzystwo przy wycenie dla celów wypłacalności a danymi wyliczonymi zgodnie z zasadami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych (PSR). „Wartość ze sprawozdania finansowego” prezentuje wartości ze sprawozdania finansowego Towarzystwa zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ale bez dokonywania korekt, które byłyby konieczne w celu dostosowania tych liczb do formatu i sposobu prezentacji wymaganego w systemie Wypłacalność II. Suma aktywów w kolumnie „Wartość ze sprawozdania finansowego” odpowiada sumie ze sprawozdania finansowego Towarzystwa, sporządzonego zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, określonymi w Ustawie o rachunkowości oraz sporządzone zgodnie ze szczególnymi zasadami rachunkowości określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów, po uwzględnieniu zmiany prezentacji udziału reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Zobowiązania (dane w tys. zł)	Wartość ze sprawozdania finansowego	Spisanie aktywowanych kosztów akwizycji	Wycena lokat	Wycena rezerw	Podatek odroczony	Spisanie środków ZFŚS	Spisanie Funduszu Prewencyjnego	Wycena pozostałych zobowiązań	Wartość wg Wypłacalność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	666 398	0	0	(564 391)	0	0	0	0	102 008
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	666 398	0	0	(564 391)	0	0	0	0	102 008
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	0	0	0	(78 352)	0	0	0	0	(78 352)
Margines ryzyka	0	0	0	(24 731)	0	0	0	0	(24 731)
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	0	0	0	1 573	0	0	0	0	1 573
Margines ryzyka	0	0	0	(498)	0	0	0	0	(498)
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ubezpieczeń na życie)									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	0	0							
Margines ryzyka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	761	0	0	0	0	0	0	0	761

Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Instrumenty pochodne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	10 689	0	0	(562)	0	0	0	(10 127)	0
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	243 576	0	0	(243 576)	0	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	5 851	0	0	0	0	0	0	(159)	5 692
Zobowiązania podporządkowane nie wykazane w środkach własnych	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania podporządkowane wykazane w środkach własnych	80 006	0	0	0	0	0	0	1 229	81 235
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	197 625	0	0	(191 441)	0	0	0	10 127	16 339
Zobowiązania razem	1 204 932	0	0	(999 969)	0	0	0	1 070	206 033

D.3.1. Leasing

W okresie sprawozdawczym w Towarzystwie nie występowały umowy leasingu operacyjnego lub leasingu finansowego.

D.3.2. Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W 2018 roku nie dokonywano zmian w zasadach uznawania, wyceny ani w szacunkach w zakresie wyceny aktywów.

D.4. Alternatywne metody wyceny

Aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania tych metod przedstawia poniższa tabela.

Aktywa i zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
należności z tytułu ubezpieczeń, pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) oraz kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń	z uwagi na brak aktywnego rynku Towarzystwo wycenia należności z tytułu ubezpieczeń oraz pozostałe należności metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem aktualnej rynkowej stopy dyskontowej. Wycena tych należności opiera się na historycznej analizie spłacalności należności, a prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane aktualną rynkową stopą dyskontową
depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	wartość godziwą depozytów wyznacza się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z wykorzystaniem aktualnej rynkowej stopy dyskonta
środki pieniężne	wycena w wartości nominalnej powiększonej w uzasadnionych przypadkach o zarachowane odsetki
zobowiązania podporządkowane	wartość godziwą ustala się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z zastosowaniem krzywej rentowności papierów rządowych
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, pozostałe zobowiązania	z uwagi na brak aktywnego rynku Towarzystwo wycenia zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych oraz pozostałe zobowiązania metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Wycena tych zobowiązań opiera się na historycznej analizie realizacji zobowiązań, a prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane aktualną rynkową stopą dyskontową

Aktywa i zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej, niewykazane w innych pozycjach)	z uwagi na krótki termin wymagalności, wartość nominalna stanowi racjonalne przybliżenie wartości godziwej
zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	wartość godziwą ustala się metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych z zastosowaniem rynkowej stopy dyskontowej. Po początkowym ujęciu nie stosuje się korekty z tytułu własnej zdolności kredytowej Towarzystwa.
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	z uwagi na krótki termin wymagalności wartość nominalna stanowi racjonalne przybliżenie wartości godziwej. W zobowiązaniach z tytułu ubezpieczeń i z tytułu reasekuracji czynnej wykazuje się jedynie te zobowiązania, których termin wymagalności już minął. Bieżące i przyszłe zobowiązania są uwzględniane przy wyznaczaniu najlepszego oszacowania jako przepływy pieniężne – wypływy.

D.4.1. Założenia i oceny na temat istotnych źródeł niepewności oszacowania wartości godziwej

Niepewność w wycenie aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe, za wyjątkiem instrumentów finansowych, oceniana jest głównie poprzez:

- zmienność cen;
- normy zużycia technicznego;
- zmienność przepływów finansowych;
- zmienność otoczenia gospodarczego;
- zmienność rynkowych stóp procentowych.

Towarzystwo weryfikuje adekwatność wycen, w szczególności poprzez porównanie z historycznymi wynikami realizowanymi na rzeczywistych transakcjach.

D.5. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje zostały przedstawione powyżej.

E. Zarządzanie kapitałem

E.1. Środki własne

E.1.1. Zarządzanie środkami własnymi

Kapitał zakładowy Towarzystwa został w całości objęty i opłacony przez Członka Założyciela Towarzystwa – PZU SA.

Środki własne Towarzystwa, inwestowane zgodnie z zasadą "ostrożnego inwestora", obejmują instrumenty finansowe zapewniające oczekiwaną przez Towarzystwo relację stopy zwrotu do ponoszonego ryzyka, z uwzględnieniem charakteru zobowiązań z portfela zawartych umów ubezpieczenia oraz bieżących potrzeb w zakresie płynności.

Towarzystwo prowadzi bieżący monitoring określonych w Dyrektywie limitów ilościowych dla poszczególnych kategorii środków własnych.

Planowanie kapitałów polega na ustaleniu celów i odpowiednich działań do zrealizowania w horyzoncie planowania finansowego Towarzystwa, który to proces jest zharmonizowany na poziomie Grupy PZU. Planowanie, realizowane zgodnie z procesem planowania finansowego w Grupie PZU, powinno zapewnić utrzymanie współczynnika wypłacalności powyżej poziomu dolnego przewidzianego dla strefy zielonej, rozumianego jako docelowy współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności, przy uwzględnieniu określonych, przewidzianych dla poszczególnych kategorii środków własnych limitów ilościowych.

Okres planowania kapitałów obejmuje przynajmniej horyzont czasowy aktualnej strategii Towarzystwa, nie krótszy niż 3 lata. W okresie sprawozdawczym środki własne Towarzystwa nie podlegały żadnym ograniczeniom wpływającym na ich dostępność. Na dzień 31 grudnia 2018 r. nie dokonano odliczeń od środków własnych.

Warunki przyznanej Towarzystwu przez Członka Założyciela w IV kwartale 2016 r. pożyczki podporządkowanej w wysokości 80 mln zł (osiemdziesiąt milionów złotych) stanowią o możliwości zawieszenia spłaty kapitału wraz z odsetkami w przypadku, gdyby zachodziła niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności, bądź też w sytuacji, gdyby Towarzystwo przekazało do organu nadzoru informację o niebezpieczeństwie wystąpienia takiej niezgodności w ciągu najbliższych 3 miesięcy, zgodnie z art. 312 ust. 1 Ustawy.

W celu monitorowania i utrzymywania kapitału na poziomie adekwatnym do podejmowanego ryzyka oraz spełnienia w sposób ciągły wymogów kapitałowych, wprowadzony został system limitów kapitałowych. Zawiera on system wczesnego ostrzegania o którym mowa w części B.3.3 Sprawozdania, definiującym zakres działań naprawcze zapobiegających przekroczeniu poziomu apetytu na ryzyko.

Działania zarządcze mające na celu podwyższenie poziomu środków własnych, to w szczególności:

- zwiększenie zobowiązań podporządkowanych;
- zaniechanie lub czasowe wstrzymanie wykupu instrumentów zakwalifikowanych do środków własnych, jeżeli umowa przewiduje taką możliwość;
- dopłaty w ramach uzupełniających środków własnych;
- podwyższenie kapitału.

Działania zarządcze w zakresie profilu ryzyka obejmują, w szczególności:

- unikanie ryzyka – nie angażowanie się lub zaprzestanie angażowania się w działania, które powodują wzrost ekspozycji na ryzyko;
- transfer ryzyka – przeniesienie części ekspozycji na ryzyko na stronę trzecią;
- ograniczanie ryzyka – ograniczenie prawdopodobieństwa zmaterializowania się ryzyka lub ograniczenie jego wpływu;
- akceptacja ryzyka – zatrzymanie ryzyka, gdy inne działania zarządcze nie są dostępne lub koszt ich wdrożenia jest zbyt wysoki w stosunku do uzyskanych korzyści;
- wdrożenie narzędzi wspierających inne działania zarządcze, w szczególności: limitów, programów reasekuracyjnych, regularnego przeglądu polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia (underwriting).

Skala podjętych działań naprawczych zależy od aktualnej oraz przewidywanych zmian pozycji kapitałowej, a także momentu dokonania oceny adekwatności kapitałowej. Generalnie, jeżeli analiza przeprowadzana jest na etapie planowania, wprowadzane działania naprawcze mogą mieć łagodniejszy charakter (np. dokonanie zmian w biznesplanie), niż gdy jest ona przeprowadzana na etapie monitorowania – wówczas może być konieczne podjęcie działań natychmiastowych. Na dobór działań naprawczych mają również wpływ inne czynniki, takie jak: kwestie związane z ryzykiem reputacji, możliwość zastosowania w praktyce danego działania naprawczego, czas niezbędny do wdrożenia danego działania naprawczego, jakość środków własnych w przypadku podwyższenia poziomu kapitału na pokrycie ryzyka, wpływ na prowadzoną przez Grupę PZU działalność (np. rentowność, udział w rynku).

Decyzje odnośnie zastosowania opisanych powyżej metod podejmuje Zarząd Towarzystwa.

Rada Nadzorcza i Zarząd Towarzystwa oraz Komitet Ryzyka otrzymują regularne raporty na temat stanu adekwatności kapitałowej (co najmniej raz na kwartał oraz na bieżąco w przypadku przekroczenia ustalonych progów kapitałowych).

Planowanie kapitałowe odbywa się w ramach procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności, która przeprowadzana jest co najmniej raz w roku. Stanowi ono integralną część strategii działalności i jest

uwzględniane przy podejmowaniu strategicznych decyzji. Okres planowania pozycji kapitałowej obejmuje horyzont nie krótszy niż 3 lata.

W 2018 roku nie zostały przeprowadzone istotne zmiany dotyczące zarządzania środkami własnymi.

Informację dotyczącą środków własnych zawiera formularz QRT S.23.01.01 stanowiący Załącznik nr 8 do Sprawozdania.

E.1.2. Istotne zmiany przeprowadzone w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie procesu zarządzania kapitałem w Towarzystwie.

E.1.3. Struktura, wartość i jakość środków własnych

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Towarzystwo posiadało 416 928 tys. zł dostępnych i dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz 330 141 tys. zł dostępnych i dopuszczonych środków własnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego.

Środki własne spełniały warunki klasyfikacji określone w art. 245 ust. 2 Ustawy, przy uwzględnieniu kryteriów jakościowych określonych w art. 245 ust. 3 tejże Ustawy i składały się z następujących pozycji:

- rezerwa uzgodnieniowa w wysokości (6 135) tys. zł;
- zobowiązania podporządkowane w wysokości 81 235 tys. zł;
- wartość netto aktywa z tytułu podatku odroczonego w wysokości 16 901 tys. zł;
- pozostałe pozycje podstawowych środków własnych w wysokości 341 829 tys. zł.

Informacje dotyczące środków własnych zawiera formularz QRT S.23.01.01 stanowiący Załącznik nr 7 do Sprawozdania.

Wysokość środków własnych i współczynniki pokrycia wymogów kapitałowych przedstawia poniższa tabela (dane w tys. zł):

Środki własne i współczynniki wypłacalności	2018	2017
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	416 928	402 404
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR)	330 141	317 478
Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)	226 988	227 019
Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)	56 747	56 755
Współczynnik pokrycia SCR dopuszczonymi środkami własnymi	183,7%	177,3%

Współczynnik pokrycia MCR dopuszczonymi środkami własnymi	581,8%	559,4%
---	--------	--------

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, w porównaniu z rokiem 2017, nie zaszły istotne zmiany w strukturze środków własnych Towarzystwa.

Kategorie środków własnych	2018	2017
Dopuszczone środki własne na pokrycie SCR		
Kategoria 1 - nieograniczona	318 792	306 127
Kategoria 1 - ograniczona	0	0
Kategoria 2	81 235	81 104
Kategoria 3	16 901	15 173
Dopuszczone środki własne na pokrycie MCR		
Kategoria 1 - nieograniczona	318 792	306 127
Kategoria 1 - ograniczona	0	0
Kategoria 2	11 349	11 351
Kategoria 3	0	0

E.1.4. Rezerwa uzgodnieniowa

Strukturę istotnych pozycji dotyczących rezerwy uzgodnieniowej zaprezentowano w poniższej tabeli.

Rezerwa uzgodnieniowa	2018	2017
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami, w tym:	339 837	324 264
Kapitał własny PSR	340 701	328 123
Korekty do Wypłacalność II	(864)	(3 859)
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia, w tym:	4 144	2 965
Przewidywany podatek od aktywów (podatek od niektórych instytucji finansowych) za kolejne 12 miesięcy	4 144	2 965
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych (podatek odroczony)	16 901	15 173
Kapitał zakładowy	324 927	324 917

Razem**(6 135)****(18 791)**

Towarzystwo nie posiada środków własnych podlegających przepisom przejściowym. Towarzystwo nie występowało do KNF z wnioskiem o wyrażenie zgody na zaliczenie dopłat od Członków do uzupełniających środków własnych. Środki własne Towarzystwa są wolne od obciążeń, dostępne do pokrycia strat wynikających z niesprzyjających wahań w obszarze wykonywanej działalności, zarówno przy założeniu kontynuacji działalności, jak i w przypadku likwidacji.

E.1.5. Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazany w sprawozdaniu finansowym Towarzystwa a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną do celów wypłacalności

Uzgodnienie kapitałów	2018
Kapitał własny PSR	340 701
Korekta DAC/WNiP	(13 976)
Wycena pożyczki podporządkowanej	(1 229)
Wycena RTU wg. SII	13 882
Pozostałe	459
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami SII	339 837

Tytuły poszczególnych różnic zaprezentowanych na wykresie powyżej wynikają z odmiennych zasad wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby zasad wypłacalności a według PSR – szczegółowa prezentacja różnic jest zaprezentowana w części D. niniejszego Sprawozdania. Korekta WNIP/DAC dotyczy spisania wartości niematerialnych i aktywowanych kosztów akwizycji. Powyższe pozycje zawierają już efekt podatku odroczonego.

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Kwoty kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego na koniec okresu sprawozdawczego wraz z kwotą kapitałowego wymogu wypłacalności w podziale na moduły ryzyka przedstawia Formularz QRT S.25.01.01 stanowiący Załącznik nr 9 do Sprawozdania. Dane ilościowe dotyczące minimalnego wymogu kapitałowego prezentuje również formularz QRT S.28.01.01 stanowiący Załącznik nr 10 do Sprawozdania.

E.2.1. Kapitałowy wymóg wypłacalności

Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności	2018	2017
Ryzyko rynkowe	11 763	16 181
Ryzyko kredytowe kontrahenta	216 154	228 054
Ryzyko w ubezpieczeniach na życie	0	0
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	677	134
Ryzyko w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	32 500	32 359
Efekt dywersyfikacji	(23 434)	(26 088)
Ryzyko operacyjne	14 816	8 465
Korekta z tytułu podatków odroczonych	(25 488)	(32 086)
Kapitałowy wymóg wypłacalności	226 988	227 019

Różnice w ramach poszczególnych kategorii ryzyka zostały omówione w części C dotyczącej profilu ryzyka.

W obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwo opiera się wyłącznie na metodach Formuły Standardowej określonych w Rozporządzeniu i nie wykorzystuje ani parametrów specyficznych dla Towarzystwa ani uproszczeń, których zastosowanie umożliwia art. 104 ust. 7 Dyrektywy.

E.2.2. Minimalny wymóg kapitałowy

Formuła liniowa dla ubezpieczeń majątkowych i osobowych – dane wejściowe do wyznaczenia minimalnego wymogu kapitałowego (w tys. zł)	Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczne ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)		Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)	
	2018	2017	2018	2017
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	0	0	0	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	0	0	1 591	107
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	0	0	0	0
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja Proporcjonalna	1 674	720	246	47
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	4 732	2 273	2 930	1 902

Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe oraz reasekuracja proporcjonalna	0	271	1 502	89
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych oraz reasekuracja Proporcjonalna	31 443	18 108	6 774	650
Ubezpieczenia OC ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	5 368	3 189	10 107	6 489
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń oraz reasekuracja proporcjonalna	330	0	133	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	0	0	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	0	0	36 643	39 457
Ubezpieczenia różnych strat finansowych oraz reasekuracja proporcjonalna	34	103	2 986	64
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	0	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych, Transportowych	0	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	0	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń osobowych	0	0	0	0

Obliczenie minimalnego wymogu kapitałowego	2018	2017
Liniowy minimalny wymóg kapitałowy	9 985	6 733
Kapitałowy wymóg wypłacalności	226 988	227 019
Górny próg dla minimalnego wymogu kapitałowego	102 145	102 158
Dolny próg dla minimalnego wymogu kapitałowego	55 374	56 755
Łączny minimalny wymóg kapitałowy	56 747	56 755
Nieprzekraczalny dolny próg minimalnego wymogu kapitałowego	16 026	15 724
Minimalny wymóg kapitałowy	56 747	56 755

Największy wpływ na minimalny wymóg kapitałowy mają ubezpieczenia typu 'affinity' z racji zarówno wolumenu sprzedawanych polis, jak również przyjętych rozwiązań w zakresie reasekuracji, łącznie z podjętą w okresie sprawozdawczym decyzją o całkowitej rezygnacji z reasekuracji tego ryzyka.

W obliczeniach minimalnego wymogu kapitałowego Towarzystwo opiera się wyłącznie na metodach Formuły Standardowej określonych w Rozporządzeniu. Przy wyznaczaniu wartości nieprzekraczalnego

dolnego progu minimalnego wymogu kapitałowego zastosowanie miał kurs średni NBP z dnia 31 października 2018 r. dla waluty 1 euro na poziomie 4,3313 zł.

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Towarzystwo nie posiada akcji w ramach portfela lokat.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Towarzystwo nie stosuje modelu wewnętrznego do wyliczania kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

E.5.1. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego jak również w całym okresie sprawozdawczym, Towarzystwo zapewniało pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego.

E.5.2. Niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Na ostatni dzień okresu sprawozdawczego jak również w całym okresie sprawozdawczym, Towarzystwo zapewniało pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.6. Wszelkie inne informacje

Wszystkie istotne informacje zostały przedstawione niniejszym Sprawozdaniu.

Spis załączników

1. Struktura Grupy PZU
2. Schemat organizacyjny
3. Formularz S.02.01.02
4. Formularz S.05.01.02
5. Formularz S.05.02.01
6. Formularz S.17.01.02
7. Formularz S.19.01.21
8. Formularz S.23.01.01
9. Formularz S.25.01.21
10. Formularz S.28.01.01
11. Definicje grup ustawowych

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu Towarzystwa

Imię i nazwisko

Stanowisko / Funkcja

Rafał Kiliński

Prezes Zarządu Towarzystwa

.....

(podpis)

Aneta Zawistowska

Członek Zarządu Towarzystwa

.....

(podpis)

Paweł Stopczyński

Członek Zarządu Towarzystwa

.....

(podpis)

Jakub Papuga

Członek Zarządu Towarzystwa

.....

(podpis)

Renata Neidrowska

Członek Zarządu Towarzystwa

.....

(podpis)

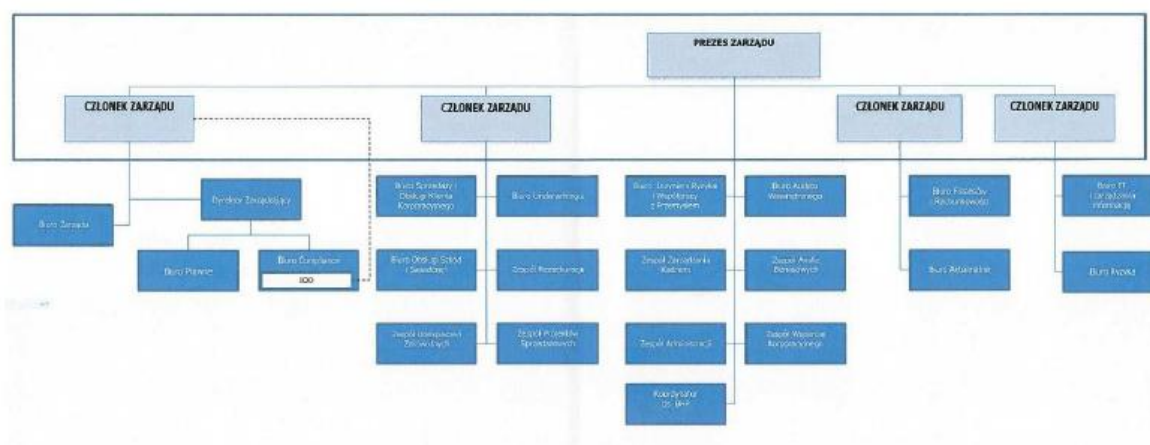
Załącznik nr. 1 Struktura Grupy PZU

Nazwy spółek:

1. **AAS Balta** – Apdrošināšanas Akciju Sabiedrība Balta;
2. **Artimed** – Artimed Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej sp. z o.o.;
3. **Grupa Kapitałowa Centrum Medyczne Medica** – Centrum Medyczne Medica sp. z o.o. wraz z jednostką zależną Sanatorium Uzdrowskowie „Krystynka” Sp. z o.o.;
4. **CM św. Łukasza** – Centrum Medyczne św. Łukasza sp. z o.o.;
5. **Elvita** – Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA – Jaworzno III sp. z o.o.;
6. **Gamma** – Centrum Medyczne Gamma sp. z o.o.;
7. **Grupa Kapitałowa Alior Banku** – Alior Bank wraz z jednostkami zależnymi: Alior Services sp. z o.o., Centrum Obrotu Wierzytelnościami sp. z o.o. w likwidacji, Alior Leasing sp. z o.o., Meritum Services ICB SA, Alior TFI SA, New Commerce Services sp. z o.o., Absource sp. z o.o., Serwis Ubezpieczeniowy sp. z o.o.;
8. **Grupa Kapitałowa Armatura** – Armatura Kraków SA wraz z jednostkami zależnymi: Aquaform SA, Aquaform Badprodukte GmbH, Aquaform Ukraine TOW, Aquaform Romania SRL, Morehome.pl sp. z o.o. w likwidacji;
9. **Grupa Kapitałowa Pekao** – Pekao wraz z jednostkami zależnymi: Pekao Bank Hipoteczny SA, Centralny Dom Maklerski Pekao SA, Pekao Leasing sp. z o.o., Pekao Investment Banking SA, Pekao Faktoring sp. z o.o., Pekao Powszechne Towarzystwo Emerytalne SA w likwidacji, Pekao TFI SA, Centrum Kart SA, Pekao Financial Services sp. z o.o., Centrum Bankowości Bezpośredniej sp. z o.o., Pekao Property SA, FPB – Media sp. z o.o., Pekao Fundusz Kapitałowy sp. z o.o. w likwidacji, Pekao Investment Management SA, Dom Inwestycyjny Xelion sp. z o.o.;
10. **Link4** – Link4 Towarzystwo Ubezpieczeń SA;
11. **Mulitmed** – Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Multimed sp. z o.o.;
12. **Proelmed** – Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED sp. z o.o.;
13. **Prof-med** – Specjalistyczna Przychodnia Przemysłowa Prof-Med sp. z o.o.;
14. **PTE PZU** – Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA;
15. **PZU LT GD** – UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas;
16. **PZU CO** – PZU Centrum Operacji SA;
17. **PZU Ukraine** – PrJSC IC PZU Ukraine;
18. **PZU Ukraine Life** – PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance;
19. **PZU Zdrowie** – PZU Zdrowie SA, w ramach PZU Zdrowie funkcjonuje 6 oddziałów: CM Nasze Zdrowie, CM Medicus, CM Cordis, CM Warszawa, CM Kraków i CM Poznań

Załącznik nr. 2 Schemat organizacyjny

Załącznik nr. 3 Formularz S.02.01.02

Aktywa

Wartość firmy

Aktywowane koszty akwizycji

Wartości niematerialne i prawne

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)

Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe

Akcje i udziały

Akcje i udziały – notowane

Akcje i udziały – nienotowane

Dłużne papiery wartościowe

Obligacje państwowe

Obligacje korporacyjne

Strukturyzowane papiery wartościowe

Zabezpieczone papiery wartościowe

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Instrumenty pochodne

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Pozostałe lokaty

Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

Pożyczki pod zastaw polisy

Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych

Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie

Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:

Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)

Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie

Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Depozyty u cedentów

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Należności z tytułu reasekuracji biernej

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

Akcje własne (posiadane bezpośrednio)

Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Aktywa ogółem

Wartość bilansowa wg Wyplacalność II	
C0010	
R0010	
R0020	
R0030	-
R0040	16 901
R0050	-
R0060	1 538
R0070	441 796
R0080	-
R0090	-
R0100	-
R0110	-
R0120	-
R0130	420 589
R0140	420 589
R0150	-
R0160	-
R0170	-
R0180	-
R0190	-
R0200	21 207
R0210	-
R0220	-
R0230	-
R0240	-
R0250	-
R0260	-
R0270	46 165
R0280	46 165
R0290	46 914
R0300	- 749
R0310	-
R0320	-
R0330	-
R0340	-
R0350	-
R0360	957
R0370	-
R0380	241
R0390	-
R0400	-
R0410	5
R0420	38 268
R0500	545 870

Zobowiązania

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

Najlepsze oszacowanie

Margines ryzyka

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

Najlepsze oszacowanie

Margines ryzyka

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

Najlepsze oszacowanie

Margines ryzyka

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

Najlepsze oszacowanie

Margines ryzyka

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

Najlepsze oszacowanie

Margines ryzyka

Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Zobowiązania warunkowe

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników

Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Instrumenty pochodne

Zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych

Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

Zobowiązania ogółem

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami

R0510	102 008
R0520	103 082
R0530	-
R0540	78 352
R0550	24 731
R0560	- 1 075
R0570	-
R0580	- 1 573
R0590	498
R0600	-
R0610	-
R0620	-
R0630	-
R0640	-
R0650	-
R0660	-
R0670	-
R0680	-
R0690	-
R0700	-
R0710	-
R0720	-
R0730	-
R0740	-
R0750	575
R0760	186
R0770	-
R0780	-
R0790	-
R0800	-
R0810	-
R0820	0
R0830	-
R0840	5 692
R0850	81 235
R0860	-
R0870	81 235
R0880	16 339
R0900	206 033
R1000	339 837

Załącznik nr. 4 Formularz S.05.01.02

Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna)

		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120
Składki przypisane													
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	0	3 666	0	6 883	15 038	19 740	359 536	68 244	3 116	0	36 680	37 937
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130												
Udział zakładu reasekuracji	R0140	0	2 075	0	6 637	12 108	18 238	352 763	58 189	2 983	0	37	34 900
Netto	R0200	0	1 591	0	246	2 930	1 502	6 774	10 055	133	0	36 643	3 037
Składki zarobione													
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	0	603	0	4 774	11 771	2 100	297 438	55 184	0	0	30 544	14 441
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230												
Udział zakładu reasekuracji	R0240	0	463	0	4 403	9 678	1 940	296 039	47 689	0	0	4 469	14 216
Netto	R0300	0	140	0	372	2 094	160	1 398	7 495	0	0	26 075	225
Odszkodowania i świadczenia													
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	0	92	0	3 835	9 888	283	88 802	28 860	0	0	11 397	706
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330												
Udział zakładu reasekuracji	R0340	0	79	0	3 735	8 766	273	88 455	25 282	0	0	1 202	699
Netto	R0400	0	13	0	100	1 121	10	347	3 578	0	0	10 196	6
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych													
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	19	0	0	0	0	53	2	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430												
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	19	0	0	0	0	53	2	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	0	158	0	620	3 155	128	5 722	11 634	3	0	26 961	267
Pozostałe koszty	R1200												
Koszty ogółem	R1300												

		Linie biznesowe w odniesieniu do: reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe	
		C0130	C0140	C0150	C0160	
Składki przypisane						
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110					550 840
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0140	0	0	0	0	487 929
Netto	R0200	0	0	0	0	62 910
Składki zarobione						
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210					416 855
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0240	0	0	0	0	378 896
Netto	R0300	0	0	0	0	37 958
Odszkodowania i świadczenia						
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310					143 863
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0340	0	0	0	0	128 491
Netto	R0400	0	0	0	0	15 372
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych						
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410					74
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	74
Koszty poniesione	R0550	0	0	0	0	48 647
Pozostałe koszty	R1200					0

Koszty ogółem	R1300							0
---------------	-------	--	--	--	--	--	--	---

[Załącznik nr. 5 Formularz S.05.02.01](#)

Składki przypisane brutto dotyczące kraju siedziby reprezentują ponad 90% łącznych składek przypisanych brutto, dlatego formularz S.05.02.01 nie jest wymagany.

Załącznik nr. 6 Formularz S.17.01.02

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka
Najlepsze oszacowanie

Rezerwy składek

Brutto – Ogółem

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem

Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto

Rezerwy na odszkodowania i świadczenia

Brutto – Ogółem

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem

Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia

Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto

Łączna kwota najlepszego oszacowania netto

Margines ryzyka

Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe łącznie

Najlepsze oszacowanie

Margines ryzyka

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem

	Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna											
	Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130
R0010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R0050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R0060	-	-1 642	-	462	2 364	-9 502	-101 693	-8 537	2 010	-	-18 242	-23 261
R0140	-	-786	-	-1 148	-2 135	-9 432	-132 463	-10 393	1 679	-	-3 997	-23 290
R0150	-	-856	-	1 610	4 500	-70	30 771	1 856	330	-	-14 245	29
R0160	-	69	-	3 265	3 117	411	197 160	27 432	0	-	2 433	932
R0240	-	37	-	3 201	2 885	395	196 488	23 920	-	-	277	928
R0250	-	32	-	64	232	16	672	3 512	0	-	2 156	4
R0260	-	-1 573	-	3 727	5 482	-9 091	95 468	18 894	2 010	-	-15 809	-22 329
R0270	-	-824	-	1 674	4 732	-54	31 443	5 368	330	-	-12 089	34
R0280	-	498	-	11	106	830	20 749	639	37	-	2 238	121
R0290	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R0300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R0310	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R0320	-	-326	-	1 684	4 838	776	52 193	6 006	368	-	-9 851	155
R0330	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
R0340	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Reasekuracja czynna nieproporcjonalna

tytuł ubezpieczeń innych niż

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka
Najlepsze oszacowanie

Rezerwy składek
Brutto – Ogółem

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem

Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto

Rezerwy na odszkodowania i świadczenia

Brutto – Ogółem

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem

Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia

Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto

Łączna kwota najlepszego oszacowania netto

Margines ryzyka

Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe łącznie

Najlepsze oszacowanie

Margines ryzyka

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem

	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
R0010	-	-	-	-	-
R0050	-	-	-	-	-
R0060	-	-	-	-	-158 041
R0140	-	-	-	-	-181 966
R0150	-	-	-	-	23 925
R0160	-	-	-	-	234 819
R0240	-	-	-	-	228 131
R0250	-	-	-	-	6 689
R0260	-	-	-	-	76 779
R0270	-	-	-	-	30 614
R0280	-	-	-	-	25 229
R0290	-	-	-	-	-
R0300	-	-	-	-	-
R0310	-	-	-	-	-
R0320	-	-	-	-	55 843
R0330	-	-	-	-	-
R0340	-	-	-	-	-

Załącznik nr. 7 Formularz S.19.01.21

Wyplacone odszkodowania i świadczenia brutto (nieskumulowane) (wartość bezwzględna)

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 & +
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160
Wcześniej ze lata	R0100																
N-14	R0110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-13	R0120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-12	R0130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-11	R0140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-10	R0150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-9	R0160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-8	R0170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-7	R0180	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-6	R0190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-5	R0200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-4	R0210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-3	R0220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-2	R0230	941	4 065	2 011													
N-1	R0240	27 438	73 917														
N	R0250	33 843															

		W bieżącym roku	Suma lat skumulowana
		C0170	C0180
Wcześniej ze lata	R0100	-	-
N-14	R0110	-	-
N-13	R0120	-	-
N-12	R0130	-	-
N-11	R0140	-	-
N-10	R0150	-	-
N-9	R0160	-	-
N-8	R0170	-	-
N-7	R0180	-	-
N-6	R0190	-	-
N-5	R0200	-	-
N-4	R0210	-	-
N-3	R0220	-	-
N-2	R0230	2 011	7 017
N-1	R0240	73 917	101 355

N	R0250	33 843	33 843
Razem	R0260	109 771	142 216

Niezdyskontowane najlepsze
oszacowanie dla rezerwy na
niewypłacone odszkodowania i
świadczenia brutto - Rok
przebiegu szkodowości
(wartość
bezwzględna)

		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 & +
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160
Wcześniej ze lata	R0100																
N-14	R0110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-13	R0120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-12	R0130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-11	R0140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-10	R0150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-9	R0160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-8	R0170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-7	R0180	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-6	R0190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-5	R0200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-4	R0210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-3	R0220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-2	R0230	6 341	2 477	610													
N-1	R0240	207 872	98 971														
N	R0250	143 182															

		Koniec roku (dane zdyskontowane)
		C0360
Wcześniej ze lata	R0100	-
N-14	R0110	-
N-13	R0120	-
N-12	R0130	-
N-11	R0140	-
N-10	R0150	-
N-9	R0160	-
N-8	R0170	-
N-7	R0180	-
N-6	R0190	-
N-5	R0200	-
N-4	R0210	-
N-3	R0220	-
N-2	R0230	531

N-1	R0240	96 399
N	R0250	137 800
Razem	R0260	234 730

Załącznik nr. 8 Formularz S.23.01.01

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	-	-		-	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	-	-		-	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	324 927	324 927		-	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	-		-	-	-
Fundusze nadwyżkowe	R0070	-				
Akcje uprzywilejowane	R0090	-		-	-	-
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	-		-	-	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	6 135	6 135			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	81 235		-	81 235	-
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	16 901				16 901
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	-	-	-	-	-
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II	R0220	-				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	-	-	-	-	
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	416 928	318 792	-	81 235	16 901
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	-			-	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	-			-	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	-			-	-
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	-			-	-
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	-			-	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	-			-	-
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	-			-	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodne z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	-			-	-
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	-			-	-
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	-			-	-
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	416 928	318 792	-	81 235	
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	400 027	318 792	-	81 235	

Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	416 928	318 792	-	81 235	16 901
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	330 141	318 792	-	11 349	
SCR	R0580	226 988				
MCR	R0600	56 747				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	183,68%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	581,78%				

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	339 837
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	-
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	4 144
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	341 829
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	- 6 135
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	-
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	-
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	-

Załącznik nr. 9 Formularz S.25.01.21

Kapitałowy wymóg wypłacalności		Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
C0110		C0080	C0090
Ryzyko rynkowe	R0010	11 763	Brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	216 153	
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	0	Brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	677	Brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	32 500	Brak
Dywersyfikacja	R0060	-23 434	
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0	
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	237 659	

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności

C0100

Ryzyko operacyjne	R0130	14 816
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150	-25 488
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	226 988
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	226 988
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Załącznik nr. 10 Formularz S.28.01.01

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		C0010
MCR _{net} Wynik	R0010	9 985

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	-	-
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	-	1 591
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	-	-
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	1 674	246
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	4 732	2 930
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	-	1 502
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	31 443	6 774
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	5 368	10 107
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	330	133
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	-	-
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	-	36 643
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	34	2 986
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	-	-
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	-	-

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040
MCR, Wynik	R0200	-

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	-	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	-	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	-	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	-	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		-

Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	9 985
SCR	R0310	226 988
Górny próg MCR	R0320	102 144
Dolny próg MCR	R0330	56 747
Łączny MCR	R0340	56 747
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	16 026
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	56 747

Załącznik nr. 11 Definicje grup ustawowych

Grupa 1 - Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej:

- 1) świadczenia jednorazowe;
- 2) świadczenia powtarzające się;
- 3) połączone świadczenia, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 4) przewóz osób.

Grupa 2 – Ubezpieczenia choroby:

- 1) świadczenia jednorazowe;
- 2) świadczenia powtarzające się;
- 3) świadczenia kombinowane;

Grupa 3 - Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych, obejmujące szkody w:

- 1) pojazdach samochodowych;
- 2) pojazdach lądowych bez własnego napędu.

Grupa 4 - Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, obejmujące szkody w pojazdach szynowych.

Grupa 5 - Ubezpieczenia casco statków powietrznych, obejmujące szkody w statkach powietrznych;

Grupa 6 - Ubezpieczenia żeglugi morskiej i śródlądowej casco statków żeglugi morskiej i statków żeglugi śródlądowej, obejmujące szkody w:

- 1) statkach żeglugi morskiej;
- 2) statkach żeglugi śródlądowej.

Grupa 7 - Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie, obejmujące szkody w transportowanych przedmiotach, niezależnie od każdorazowo stosowanych środków transportu;

Grupa 8 - Ubezpieczenia szkód, obejmujące szkody rzeczowe nieujęte w grupach 3–7, spowodowane przez żywioły:

- 1) ogień;
- 2) eksplozję;
- 3) burzę;
- 4) inne żywioły;
- 5) energię jądrową;
- 6) obsunięcia ziemi lub tąpnięcia.

Grupa 9 - Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych (jeżeli nie zostały ujęte w grupach 3, 4, 5, 6 lub 7), wywołanych

przez grad lub mróz oraz inne przyczyny (jak np. kradzież), jeżeli przyczyny te nie są ujęte w grupie 8;

Grupa 10 - Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów

lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika;

Grupa 11 - Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania statków

powietrznych, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika;

Grupa 12 - Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową, wynikającej z posiadania i użytkowania

statków żeglugi śródlądowej i statków morskich, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika;

Grupa 13 - Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej) nieujętej w grupach 10–12;

Grupa 15 - Gwarancja ubezpieczeniowa:

- 1) bezpośrednia;
- 2) pośrednia.

Grupa 16 - Ubezpieczenia ryzyk finansowych, w tym:

- 1) ryzyka utraty zatrudnienia;
- 2) niewystarczającego dochodu;
- 3) złych warunków atmosferycznych;
- 4) utraty zysków;
- 5) stałych wydatków ogólnych;
- 6) nieprzewidzianych wydatków handlowych;
- 7) utraty wartości rynkowej;
- 8) utraty stałego źródła dochodu;
- 9) pośrednich strat handlowych, poza wyżej wymienionymi;
- 10) innych strat finansowych.

Grupa 18 - Ubezpieczenia świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.